

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérlőház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8.70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Ébredni, látni akarok...

Írta: dr Bánáss László

A karácsony világnézet ünnepe az egész emberiségre nézve, melynek sugarai még azt is érintik, akik nem keresztények. Ahogy a halottak napját nem tudja közömbösen nézni a kételkedő, a hitetlen, mert ember, mert a szenvedésben és halálban embertestvérem, épúgy nem vetheted meg a karácsonyt, mert ember vagy, embertestvérem a békevágyban. Mert ahogy a testünk törvénye a mulandóság, úgy a lelkünk a béke, mely az értelem tisztánlátásában és a jót kereső akaratban áll.

Tehát karácsony a lélek békéje, csak ez által érted meg!

A karácsony ünnepe nem ábránd, hangulat, legenda terméke, mert megdönthetetlen történeti tényen alapszik, bár átszövi az ezerszálú és ezerszínű képzeletet. A gyermekesereg öröme meghódítja az életben fáradt, megérdemelt felhőtteleket és a leggyengédebb húrokat szólaltatja meg lelkében. A szent béke öröme sugárzik az otthonokra, amelyekbe összegyűlnek az elszakadt családtagok. És ez a magát kibeszélő, ragyogószemű összesereglés, a béke emelkedett napsütése. Mi lenne velünk, ha ily ünnepnapunk nem lenne, amelyben a legmélyebb énünk fürdik a mennyei sugarak özönében és átérzük az igazi élet mélységeit, megközelítjük annak az érdekharcok miatt eltakart magasságait. Sok karácsonyt megértem már, különféle hangulatban ünnepelem, de egy tapasztalatot megmaradt: a karácsonyi ünnepem erősen hozzá van kötve Jézus egyéniségéhez, a lelkiismeret tiszta nyugalmahoz. Annak arca csak ennek tiszta tükrében ragyog vissza.

Gyermekkoromnak felejthetetlen édes álmai és hite bármilyen messzeségben pisllakolnak is, bármennyire másképp nézem is most a világot, karácsony, Krisztus szépségének lényege most is csak az észszerű hitből fakad, amely olyan biztossággal él, mint a számtani igazság ereje; és ez a hit azért erős, éget, és boldogít, mert Krisztus nem álom, nem képzelet, nem legenda, hanem valóság, akinek igazságait át lehet élni és ez az átélés belső tapasztalat erejével fogja meg a lelket. Krisztus hatalmas lélektani valóság, nem szívárvány vagy délibáb, amelyet sugarak játéka alkot: nem harmategepp gyémántragyogása, amelyben a nap fénye fürdik, hanem oly lelki tény, amely az értelem szavánál, hangulatom hullámzásánál, a szívem dobogásánál, a vérem lobogásánál, a fantáziám ezerszínű, fényes játéknál, vagy megriasztó elcsótétülésénél nekem biztosabb

tárgyi és alanyi valóság.

Ami tehát most felnőtt koromban leköt, az Krisztus személyének történeti igazsága. Krisztusvalóság lenyűgöző hatalma alatt elmékedem csendben, lángolok a szószéken, imádkozom az oltárnál és az ihlet, amikor gyűléstermekben, szabadban, harisnyás székely, bányamunkás, vagy főhercegi korona előtt beszéltem.

Karácsony estén itt is, ott is gyertyák gyúlnak és házaink kopár falai közé beköltözik az erdők tavaszi lehellete, dús fenyőillattal, örökzöld üdöszéggel. A szimbolumot kedvelő középkor világának az Élet fáját jelképezte a templomban felállított fenyőfa. Az ősi misztériumjátékok e kedves maradványa, házainkban, tűzhelyeinkben, családjainkban nekünk is jelzi a bevonuló tavaszt. Mert amint a család legmegragadóbb öröme a megajándékozott gyermek, akikben a szülők magukat látják tükröződni, úgy a Krisztus-családban is az istenyermekek állanak az Üdvözítő szeretet gondoskodásának központjában.

Ennek az örökzöld karácsonyfának a tövéből látok ugyanakkor egy nagy történeti fejlődést az emberiség bölcsőjétől kezdve. A karácsonyi lángok és arckok mögött elvonul előttem a nagy történelmi menet és ezt a nagy történeti láncot köti össze a történeti fejlődés célja, koronája: az én karácsonyom ünnepe Jézusa.

A világtörténelem az Isten terve és annak minden győzelme, vagy vesztesége, diadalútja, vagy temetője, mint a történeti fejlődés egy-egy állomása: az Isten gondolatát szolgálja.

Csak ezzel a szemmel és csak ezzel a hittel látom meg a történelmi csapások sűrű fellegei felett a megnyugtató bethlehemi csillagot.

Ma mindenütt a pénz, a hatalom, a kék, a tudás gögös durvaságait látjuk, amelyek erkölcsi alap nélkül zsarnokoskodnak; boldogtalan, lázadó lelkeket teremtenek, mert az önző céljaikra kirelhetetlenül törnek.

Mindebből csak a karácsony jóakarata és az Isten dicsőségének mindenekfelett álló abszolút értéke tud ellensúlyt vinni.

A történelem megrázó jeleneiben, pergőtűzekben, harcokban, áttörésekben, milliók pusztulásában, országok összeomlásában, dinasztiai megrendülésében, forradalmak zűrzavarában, mikor a vörösember nem elégszik meg a piros vérről, hanem gyűlölete az összeszerelt emberi test mellett összerombolt templomokat is akar látni, bármily rettenetes idők, nekem mégis egy nagy kivilat-

A Kormányzó Úr karácsonyi szózata harcoló honvédeinkhez

A Kormányzó Úr Öfömlő-sága rádióan a következő karácsonyi szótartot intézte harcoló honvédeinkhez:

Honvédek! Kedves Fiaim!

Karácsony estéjén, a Megváltó születésének és a családnak ünnepén szeretettel és elismeréssel gondolok rátok.

Ti, ma a nagy orosz tél hide-

gében ünnepelek, de idehaza minden magyar tudja, hogy a templomban csak azért zenghet karácsonyi ének, mert Ti áldozatos küzdő lélekkel biztosítjátok az otthon nyugalmát.

A Ti otthonmaradt családok körében is kigyúl ma a fenyőkön a szeretet melegítő fénye és a magyar társadalom min-

den töle telhetőt elkövet, hogy Karácsony estéjén egy kis öröm költözzék a Ti otthonotokba.

Valamennyien értékek imádkozunk és Hazánknak, a kereszténység ezeréves védőbástyájának igaz ügyéért.

Lélekben Veletek vagyok és Isten áldását kérem harcoló honvédségünk minden tagjára.

A Békesség Ünnepe

Írta: dr Soós Béla

Az európai ember az utóbbi harminc év alatt valami ropant lelki válságon ment át. — Eliesen világít rá ennek a válságnak a lényegére ez a két közkeletűvé vált fogalom: „Nyugat pusztulása” és „Minden érték átértékelése”. Meg kellett tapasztalunk régi világunk halálos betegségét. Az épület, amit nagy magabizóan emelt a boldog békeidők, nem nyújtott menedéket a földrengés előtt. Nem is csak a vakolat hullott le falairól. Kiderült, hogy alapjában elhibázott alkotás, tehát magunknak kell lerombolnunk, ha nem akarunk benne, vele együtt elpusztulni. S egyre bizonyosabbá lett az az eleinte irtóztató tévedésnek képzelt fájdalmas valóság, hogy a világnak újjá kell teremtenie a réginek a romjain.

Pedig az a régi világ olyan jónak látszott! Minden esetre kényelmes volt, az élet zavartalan élvezésére rendezkedett be, s a hanyatló Róma epikureizmusa volt az éltető eleme. A meglevő anyagi javakhoz görcsösen ragaszkodó, a kifinomult modorú és izlésű, de erkölcsében megromlott kor finom gúnnyal igyekezett napirendre térni az élet komor és fenséges jelenségei fölött. Nem harcolt soha semmiért halálos hűséggel és elszánással, legfeljebb színpadi csatákat rendezett: viharokat egy mosdótálcában. A nagy szenvedélyek mondvasínált fájdalmak és örömek kapcsán szelídített formában jelentkeztek: mint ahogyan kretrecébe zárt, fogságban nevelkedett királyi ragadozók foglalták el a dzsungel félelmes vadállatainak helyét, úgy lett veszélytelenné és kockázatmentessé az alapjában véve döbbenetes valóság, az élet. Igen, békesség volt a világban.

Hazug békesség. Hazug volt, mert hazugságokon alapult: ámitottuk vele önmagunkat és egymást. Elhittük, hogy békességünk van, mert nyugodtan biztathattuk magunkat: „Egyél, igyál, gyönyörködjél”. De ez nem annyit jelentett, mintha a Békesség Fejedelme uralkodott volna a földön. — A Békesség Fejedelmét megölték, mert inkább szerették a hazug békességet és a hazug harcot, mint az igaz békességet és halálos harcot. Az igaz nyugalom ugyanis a lélek tisztasága lett volna, nem pedig a jólakotott érzékiség tunya kényelmessége. S az igazi harc nem a testi javakért való kíméletlen tusakodás lett volna, hanem az életre-halálra kiállás Jézus Krisztus mellé.

Elfelejtettük, hogy nincs más békesség, csak a amit Ő hoz a világnak. Eladtuk, elárultuk Őt, üres szavakká formálódott a kereszténység. Azzal ölték meg, hogy nem mondtak neki ellent. Hogy nyíltan helyeselték s titokban ásták meg a sírját.

Aztán egyszerre mintha szilánkokra hullott volna a mi régi kényelmes világunk. Földalatti erők törtek fel a mélyből, még mintha az ég is meghasadt volna feletünk. Részmelettünk: ime vékony, felületlen máz volt a nyugati ember keresztény kultúrája, csak modor volt a jósága, csak megszokás a keresztényen szeretete. Máról-holnapra kivöröslött a föld mélyéből a pokol, lávafolyó áradt el mindenben. Már rommá teszi kezünk régi alkotásait. Amit évszázadok megőriztek Kelet barbár hordái előtt, azt Nyugat maga semmisíti meg eszevesztett dühében. S még hozzá elvesztettük a jóakarató emberek felől táplált naiv hitünket is. Nem volt igazán keresztény a

mi világunk, mert akkor nem változhatott volna át máról holnapra ilyen irtóztatosan.

Már tudjuk: nem érv semmit, visszakívanni a boldog békeidőket! Már tudjuk: éppen az volt a legnagyobb tévedésünk, hogy aranyunk fogadtuk el azt a kort, amelyik nem meggyőződésből, hanem áldozatok árán, nem önfeláldozóan volt jó, hanem csak az illem kedvéért igyekezett jónak látszani. Talán odáig eljutottunk szörnyű szenvedések árán, hogy utáljuk a hazugságot, s ha kell, gyökereitől tépjük ki, ha kell, szívünkkel együtt semmisítjük meg a gonosz virágait.

Már tudjuk ezt. De még mindig nem cselekszünk eszerint. Virul az árusítás, a hazugság, leplezetlen orccával jár és szemmetlenül vigyorog a piacon a bűn ezer fajtája. Még mindig hisszük, hogy ügyeskedéssel meg lehet menteni magunknak a régi hazug világból valamit. Pénzt. Tekintélyt. Aljas úton szerzett hatalmat. Még mindig nem akarunk tudni az igazi testvériségről, aminek egyetlen alaptörvénye van: Szeresd felebarátodat, mint magadat!

És ezért van tele az életünk reszketéssel. Féljük, amink még megmaradt, gyáván és hitványul keresünk mást, akit áldozatul oda dobhatunk magunk helyett. És nem az a legnagyobb bajunk, hogy a világban nincsen békesség, hanem hogy a magunk eddig megőrzött drága, hazug békességét féljük rettenetesen.

Ebbe a feloszló hulláwhoz hasonló világba jön el Krisztus. Életét adja váltságul sokakért. Vállal érettség, bünsökért, Ő, a büntetlen minden szenvedést, vállalja a halált, hogy megtanítson bennünket a békesség igazi útjára. Jön fegyvertelenül, emberileg tehetetlenül, jön a ma lenézett, megvetett Szeretethez a nevében. Azzal az igénnyel jön, hogy uralkodjék a világ felett. Megítéli a régit, s teremt új világot. A békesség új orszá-

kozlatás: Mert mikor mindenből kiábrándultam, ami földi, annál nagyobb erővel és üde ifjúsággal borulok le Krisztus elé, ki szegényen született

és keresztre feszítve, lelkem legmélyét, öntudatosan legtitkosabb gondolatait meghódítja személyével, tanításával, életével. Így tudok ma is kará-

csónyi békét hordozni szívemben és kívánni szívemből mindenkinék. Karácsony szent misztériuma felébredt. — és látni tanít

Nagy táncos szilveszterest a Bikában!

Foglaljon asztalt a főpincérnél, vagy a 27-99 telefonszámon

gát — ezt hiszem és vallom — nem emberek fogják megteremteni emberi bölcsességgel, vagy éppen erőszakkal. Az örök béke új világát a földön Krisztus fogja megvalósítani a Neki feltétlenül engedelmeskedő szíveken át. Ezért nem kételkedem és nem félek:

Ó elég erős arra, hogy meggyőzze a világot. De Karácsony nem elringató bölcsődal a harcban megfáradt embernek, hanem zengő harsona. Harcra hív minden jószándékú embert a bűn ellen, hogy végre eljöhessen hozzánk az igazi béke: amikor Isten lesz minden mindenkiben!

XII. Pius pápa karácsonyi rádiószózata a világ népeire

Róma, december 24. (MTI) XII. Pius pápa csütörtökön délelőtt nagyszabású rádiószózatot intézett a karácsonyi ünnepek alkalmából a világ népeire.

— Mindig örömmel és áhitattal csendül meg a keresztények fülében a betlehemi jászolból Jézus szózata — kezdte beszédét a Szentatya, mert ez a szózat a tragikus tévedések sötétjébe borult világot bizakodó örömmel tölti el.

A szentatya szociális élet és ezzel együtt a béke lényegét a rendezett együttélésben és a nyugodt együttélésben látja. — Hangoztatta, hogy az egyéni és szociális élettől az Istenhez kell emelkedni, mert Isten az egyéni és közösségi élet első foka és végső alapja.

Ezután hangoztatta, hogy a jogrendnek nem az a szerepe, hogy uralkodjék, hanem hogy szolgáljon, hogy fejlessze és növelje a társadalom életerejét.

A pápa a munkásvilág kérdéseivel foglalkozva, hangoztatta, hogy az egyház elítélte a marxista szocializmus különböző fajait és elítéli ma is, mert hiszen kötelessége óvni az embereket olyan áramlatoktól, amelyek örök üdvösségüket veszélyeztetik. Viszont afelett sem hunyhat szemet az egyház, hogy amikor a munkás javítani akar helyzetén, olyan rendszerbe ütközik, amely nemcsak, hogy nincsen összhangban a természettel, de egyenesen ellenkezik Isten akaratával.

A pápa ezután öt alapvető pontot jelölt meg az emberi társadalom rendjének és megbékéltetésének biztosítására.

Ezután hangoztatta, hogy a világ lelkiismeretére hivatkozva ezeket a gondolatokat szánja mindazoknak, akik készek arra, hogy felmérjék a felelősség nagyságát. Minden nagylelkű és hecsületes ember szívének egyesülni kell abban az ünne-

pélyes fogadásban, hogy nem nyugosznak addig, amíg a föld minden népében nem támad erős csatasor azokból, akik elhatározták, hogy visszavezetik a társadalmat az isteni törvény megdönthetetlen súlypontjába.

Tartozik az emberiség ezzel a fogalommal a megszámlálhatatlan sok halottnak, az anyák, özvegyek és árvák végtelen szenvedő seregének, a bűdosók sokaságának, azoknak a százczereknak, akik önhibájukon kívül néha csak nemzetükre vagy eredetükre való tekintettel vannak lassú pusztulásra ítélve. — Tartozik ezzel a könny és keserűség folyamának, a fájdalom és gyötrelmem hegyének, amely a hatalmak összecsapása okozta halás romhalmazból emelkedett ki és az égbe kiált sürgetve, hogy szálljon le a béke, amely megszabadítja a világot az erőszak és rémület áradatától.

Atyai áldásunk, tetszésünk és bátorításunk szálljon mindazokra, akik nem futnak meg a kemény áldozatok elől, amelyek minden acélnál alkalmasabb fegyvert jelentenek annak a bajnak leküzdésére, amely a társadalmat gyötéri. A szociális helyzetet vigasztalóan, ösztönzően ragyog a csillag, amely ott tűndöklött a betlehemi barlang felett, mint a kereszténység forrásának örökké kedvező csillagzata.

A világ reformálására van szükség — mondotta a pápa

Vatikán, dec. 24. (Stefani) XII. Pius pápa csütörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta a bíboros testületet és a római főpápokat, akik karácsonyi szentbeszéskívánataikat fejezték ki előtte. A pápa beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta az ellen-

tétet a betlehemi jászol, Isten üzenete és a világ jelenlegi helyzete között. Kifejtette, hogy a világ reformálására szükség van, amelynek nem lehet más alapja, mint az igazság és hogy az egy-

ház éppen ennek az igazságnak és erénynek az útján fejt ki tevékenységét. Beszéde végétével a pápa áldását adta a bíborosokra. (MTI)

Serédi hercegprimás szózata az emberi egyenlőségről, a harcolók iránti szeretetről, a testvéri kötelességekről

Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás tegnap este, karácsony szent estéjén a rádióban karácsonyi szózatot intézett a magyar katolikusokhoz s ezen keresztül az egész magyar társadalomhoz.

Beszédében kijelentette többek között, hogy az emberek egyenlőségének alapja az Isten akaratja. Ezt az általános érvényű és megmásíthatatlan akaratát pedig a természetes megismerés és a természetfölötti kinyilatkoztatás útján közölte velünk. Isten a mi természetfölötti atyánk, mi emberek tehát egymás között testvérek vagyunk, akik testvéri szeretettel kell, hogy viselődjenek egymás iránt. Minthogy napjainkban sokakban megfigyeltük a szeretet, nem csoda, hogy sokan nem akarják meg látni Istenben a közös atyát és nem akarják megismerni egymásban a testvért. Egyenlők vagyunk azért is, mert Isten, ha csak elégséges ok nem szól elene, alapjában véve egyforma szeretettel viseltetik irántunk.

A bennünket egyformán értékelő és szerető Isten fölséges példájára, ha csak különös ok nem merül fel elene, nekünk is egyformán kell értékelnünk és szeretnünk minden embert. Minden embernek egyformán joga van az élethez, hogy természetes és természetfölötti céljára törekedhessen. Joga van tehát embertársaitól megkívánni az emberséges elbánást, valamint azokat az eszközöket is, amelyek a kettős cél elérésére szükségesek. A természetes cél szolgálatában áll a táplálék, a lakás, a ruházat, az anyagi, szellemi és erkölcsi javak, a természetfölötti cél szolgálatában Isten ígéje, a leg-szentebb áldozat, a szentségek, a vallás. Aki tehát az említett eszközök megszerzését kívánja magyarnak testvérei számára, különösen a legszükségesebb eszközök szertelen elvonásával vagy szabadságának okatlan korlátozásával embertársai számára szantszándékkal megnehezíti és lehetetlenné teszi, nemcsak Is-

ten, hanem a felebaráti szeretet ellen is vétkezik.

— Mindenki részére el kell ismerni az emberi jogokat — mondotta a továbbiakban a hercegprimás és csak büntetésképpen szabad elvonni attól, aki megérdemli.

Isten jobban szereti azokat, akik szenvednek, akik betegek, akik szomorúak, akik áldozatot hoznak, vagy önmagukat áldozzák fel. Szeressük tehát mi is őket.

— A mostani féltelmes világégyben pedig szeressük különös gyöngédséggel azokat, akik a harcok ezer veszélyében küzdő édesapjukért, férjükért, fiukért, vagy jegyesükért aggódnak és akik ezerszer elszívják lelkük mindazt, amit szeretteik testükkel szenvednek. Isten legyen vigasztalója és jutalmazója azoknak, akik így szenvednek.

— Ugyanígy kell szeretnünk azokat, akik egészségüket s ha kell életüket feláldozzák, hogy az 5 áldozatukból, az 5 hősi halálukból új boldog élet fakadjon. A szeretetnek ezekkel a hőseivel szemben azzal mutassuk meg szeretetünket, hogy aggódunk és imádkozunk értük, mind ró luk, mind itthonmaradt szeretteikről pedig egyéni és társadalmi, valamint a törvényhozás útján intézményesen gondoskodunk, amint ezt Krisztus egyháza mindig hirdette és a rendelkezésére álló eszközökkel gyakorolja ma is.

Vigyük oda a kis Jézus jászolához — fejezte be rádiószózatát a hercegprimás — magyar ajándékunkat: az ő példájára egyformán szeretjük és egyformán értékeljük testvéreinket, de különös gyöngédséggel karoljuk fel azokat, akik szenvednek. Mert aki Krisztus jászolánál sem érti meg az ember méltóságát és egyenlőségét, annak még nem született meg Krisztus. Testvéreim, úgy éljünk, hogy minékünk megszülessék!

Apollo filmszínház

Karácsonyi ragyogó műsorunk:

Szakítani nehéz údlog

Budapesttel egyidőben a legmulatságosabb magyar filmjudozás!

Főszereplők: Dayka Margit, Tóth Júlia, Rajnay Gábor, vitéz Benkő Gyula, Vaszary Piri s a két Pethes

Kiegészítésül: SZÁRNYASKERÉK (kultúrfilm) és MAGYAR VILÁGHIRADÓ

Előadások: Az ünnepeken és vasárnap is. délelőtt 11 órakor, délután 3, 5, 7 órakor.

Hungária Filmszínház

Ünnepi műsorunk a magyar filmgyártás legkacagatósabb vigjátéka:

KATYI

Főszereplők: Tolnay, Bilicsi, Vaszary, Mály, Kiss, Pethes F., Pethes S.

Előadások kezdete:

Pénteken, december 25-én délután 3, 5, 7 órakor Szombaton, dec. 26-án délelőtt 11 órakor

délután 3, 5, 7 órakor Vasárnap, december 27-én délelőtt 11 órakor

délután 3, 5, 7 órakor Hétfőn, december 28-án délután 3, 5, 7 órakor

Pénztár: Ünneppnap és vasárnap délelőtt 10 órától folytatólag, — hétköznap délelőtt 10 órától 12 óráig d. u. 2 órától folytatólag.

Meteor Mozgó műsora

Pénteken, karácsony első napján: délelőtt 11, délután 3—5—7 órakor utoljára Alida Valli milliós filmje:

Angyalvár börtöne

Férfiasság, szerelem, kalandok.

Szombaton, karácsony másodnapján és vasárnap délelőtt 11, — délután 3—5—7 órakor. Két attrakciós bombaműsor:

A láthatatlan asszony és a

Vasöklü kormányos

Fantasztikus, izgalmas, rendkívül mulatságos

Vigszínház mozgó

A legújabb háborús katonafilm! A magyar filmgyártás szívhezszóló remeke:

Üzenet a Volgapartról

Fősz.: SÁRDY JÁNOS—TÓTH JÚLIA—BIHARY.

Előadások: karácsony mindkét napján és vasárnap 3—5—7 órakor, — hétfőn 5—7 órakor.

Az Északafrikában fekvő Aliquippa városából jelentik hogy hegycsuszamias alkalma val a lezuhanó sziklák szézüzlete egy társaságkocsit. Huszonötök voltak a kocsin, valamennyien életüket veszítették.

Szilveszterre
italáru szükségletét a
Szilágyságban
SZEREGZE BE.

Ötórjai tea, tánc
minden vasárnap és ünnepnap délután az
Arany Bika üvegtermében

Kellemesen
szórakozhat a
Gambinusban

Búcsúzzunk az
ó-évtől a
Páll sörözőben
Emeleti nagyteremben: Rácz Jancsi, emeleti kisteremben: Balog Suha Pál, földszinti termekben: Balog Suha Jóska és zenekara muzsikál

A honvédsereg védőszakaszát nem érintette a szovjettámadás

A bolsevista tömegáradás hullamai gyengülőben vannak
Amerikai csapatok Dakarbán — Libériát amerikai gyarmatnak nyilvánították

Mindig büszkeséggel, de féltő gondokkal figyelünk a jelentésekre, melyek a keleti harcokra küzdő honvédeinkről adnak hírt. Ez a magyar testvéri szeretettől fűtött érdeklődésünk hatványozódott most a karácsonyi szent ünnepen és a szovjet megújuló támadásainak napjaiban.

Magyar katonai körökben kelt tájékoztatás szerint mindinkább szaporodnak azok a jelek, amelyek arra mutatnak, hogy a szovjet hadseregnek a Don mentén megkísérelt nagyszabású támadása az ellenség igen súlyos veszteségei mellett túljutott heveségeinek tetőpontján és szemmel láthatóan veszít erejéből. A bolsevista tömegáradás hullamai gyengülőben vannak s egymás után törnek meg a német és szövetséges csapatok elhárító tüzeiben. A honvédsereg védőszakaszát nem érintette a szovjet támadás. A magyar csapatok arcvonalán nyugalom van, csupán járőreink tevékenykednek a felderítés folytonosságának biztosítása céljából. A hőmérséklet fagyponthoz közel mozdul.

A tegnapi német hadijelentés a Volga és a Don közötti sikeres támadásról ad közlést. A Don középső vidékén az elhárító csata váltakozó küzdelmekkel tovább folyik. Sikeres német akciók voltak az északi front részeken.

AZ ÚJ DONI VONALAK

rendkívül szilárdak. Német katonai körökben rámutatnak arra, hogy a keleti arcvonalon továbbra is a középső Don szakaszán van a harci események súlypontja. Bár a bolsevisták kedden az arcvonal más szakaszáról elvont több új lövészadoszlályt vetettek harcba, nem sikerült áttörniük a szövetségesek új vonalait.

A szovjet csapatok vérvésztéseinek rendkívüli mértékben fokozódtak. A sündisznóállások és a szövetséges csapatok jól kiépített ellenállási fészkei tartják magukat. Vitéz és szívós védekezésük lehetővé teszi az új arcvonal kiépítését bolsevista támadások említésre méltó zavarása nélkül. Így például egy német olasz harci csoport Tyroller alcsredes parancsnoksága alatt öt nap óta tart egy repülőteret, amelyet a bolsevisták teljesen

körülzártak.

A Don középső folyásánál a szerdai napon nehéz elhárító harcok folynak. Az ellenség páncélosai a hadműveletekben olyan súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy most itt is érezeti halását. A szovjet többé nem veti harcba páncélosait olyan nagy tömegben, mint idáig. A Don középső folyásánál a szovjet lövészadosztályokat esúpan az elégtelen páncélos védelemhez küldik ki. Ennek következtében a német modern villamosfegyverek hatása valóságos megsemmisítő. A támadásra induló lövészadosztályokat a németek tüze lekasza és azok a német állásoktól többnyire nagy távolságokban elpusztulnak.

A TUNISZI HARCOK

A Nemzetközi Tájékoztatóiroda jelentése szerint az utóbbi napok nyugalma után december 31-én a tuniszi térség különböző szakaszain megint jelentősebb harci eseményekre került sor. A du Fahrs vidékén egy német felderítő csoport megsemmisített egy lovasszázadot. Az ellenség sok foglyon kívül több mint száz halottat veszített. Tunisz középső részében amerikai-angol kötelékek francia parancsnokság alatt előre tapogatóztak az Atlasz-hegység keleti nyulványainak irányában. Itt azonban a tengely nagy harci elővédjei mindenütt visszaverték őket és nagy veszteségeket okoztak neki. Erőkezény veszteségeket szenvedtek a Medjez el Bab felé vonuló angol erősidetek is, amelyek megtorpannak a német nehéztüzérség tüzeiben.

DAKARBA AMERIKAI CSAPATOK ERKEZTEK

Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, Dakarbába amerikai csapatok érkeztek.

Az angolszász hatalmak számára Dakar kikötője azért nagy jelentőségű, mert éppen Dakar előtti vezet el az indiai hajózás egyik fontos útvonala. Újabbban pedig az amerikai hajózárok kiépítésében, másfelől pedig az interkontinentális repülőforgalomban mutatkozott meg Dakar földrajzi helyzetének kedvező volta és rendkívüli jelentősége. Ez indokolta aztán, hogy a francia összecsalás után Anglia meg akarta szerezni magának a fontos francia támaszpontot. 1940 szeptemberében az angol flotta néhány egysége megrohanta Dakart, de a támadás kudarcot vallott a francia védők ellenállásán.

A francia Vichy-hű védők úgy látszik azóta — a marokkói és algériai francia tábornokok példájára — megváltoztatták felfogásukat. Így történt, hogy most Francia Nyugat-Afrika fővárosában és legfontosabb kikötőjében amerikai csapatok szálltak partra.

LIBÉRIÁT AMERIKAI GYARMATTÁ NYILVÁNÍTOTTA

Londoni forrásból származó értesülés szerint Libériát amerikai gyarmattá nyilvánították. Az Egyesült Államok már átvette Libéria kormányzatát és az angol kormányt ezzel befejezett tények elé állította. Angol gyarmati politikai körökben nem nagy lelkesedéssel fogadják a tényt, hogy az amerikaiak megvetették lábukat Afrikában.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderőparancsnokság közli:

A Terek vidékén és a Kalmük-pusztán a német csapatok szerdán is megismételt ellenséges támadásokat vertek vissza és sikeres előretöréseik során vérvésztéseket okoztak az ellenségnek. Egy szovjet lovasköteléket, amely az arcvonal mögött felbukkant, a német csapatok szétugrasztottak.

A Volga és a Don közötti csapataink egy támadása során 600 foglyot ejtettek és 15 páncélos megsemmisítettek. A

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderőparancsnokság közli:

Tunéziában előretörésünk helyi eredményekkel jártak. Az ellenség kísérletet tett arra, hogy az előző napokban elvesztett területeket visszahódítsák, de vállalkozásai összeomlottak. A harcban 200 foglyot ejtettünk. December 24-ére virradó éjszaka német harci repülőgépek bombákat vetettek Bengázi kikötő berendezéseire és az ellenségnek a libiai partvidéken lévő egyik repülőterére.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Nyugati légiháború

A német véderő főparancsnoksága közli:

Az angol légi fegyvernem napközben gyenge erővel támadást intézett megszállt nyugati vidékek néhány helysége ellen, éj-

Boldog Karácsonyt kíván
ORION RADIO

Időszerű kislexikon

A keleti térség. A szovjet elleni háború óriási területeket jutaltolt német birtokba. Az a terület, amelyet a bolsevikiek 1941-ben és az idei évben kénytelenek voltak a németeknek átengedni, kerekén 1.800.000 négyzetkilométer, összesen 90 millió lakossal. Ebből a területből Románia 100.000 négyzetkilométert mintegy 5 és fél millió lakossal vet át, nevezetesen Besszarábiát, Bukovintát és Transisziát a Bug és Dnyeszter között. Finnország északon 100.000 négyzetkilométernyi területet kapott a gyéren lakott, de finn többségű Kelet-Karéliában. A német közigazgatás számára még mindig maradt 1.6 millió négyzetkilométer terület és több mint 80 millió lakos. Az óriási térségnek megszervezésére állította fel Hitler a keleti területek birodalmi miniszteriumát, amelynek munkájába bevonták a keleti területek nemzeti érzésű lakosságát is.

Ujabb ítélet Papan nagy-követ merénylőinek bűnperében

Istanbul, dec. 24. (Német TI) Ankarában befejezték a Papan nagykövet merénylői bűnperében a tárgyalást. A két szovjetorosz vádlottat jogerősen 16 évi és 8 hónapi fegyházra ítélték, vagyis az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetésüket a fellebbviteli bíróság nem módosította. Az elsőfokú bíróság ítéletének megfelelően tíz évi fegyházzal sújtotta őket. (MTI)

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

mélyen tisztelt vevőinek és kedves ismerőseinek

Petrik Károly

férfi- és nődivatárú kereskedő

Piac és Simonffy u. sarok.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepet kíván kedves megrendelőinek és jóismerőseinek

Nagy Béla uriszabó

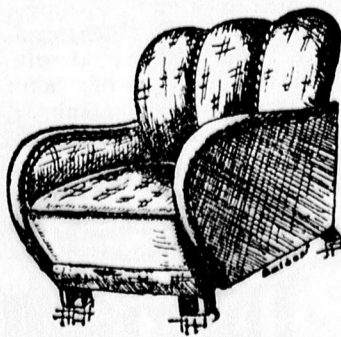
Kossuth u. 39.

Új kárpitos üzlet!

Rökamék, fotel, garnitúra, szalonok raktáron. Kárpitozott bútorkülönlegességek hozott rajzok és tervek szerint is pontosan és felelősség mellett készülnek.

Tolnai Gábor

kárpitosmesternél
Csapó-u. 33. (Ipariskola épület.)
Epeda és Salta rugós epárnák szakszerű készítése.

Harisnyát, női nadrágot, swettert, gyermek patentharisnyát, fűzőt, melltartót legolcsóbban

Borbély Gizi-től

Batthyány u. 14.

Gyomorgöros, kollka, étvágytalanság és gyomorbetegknél legkiválóbb háziszser a

Hollandi gyomorcsépp

Kapható:

Mihalevits Jenő gyógyszerárában Debrecen

ÚJÉVRE

Előjegyzési,
tárca- és
zsebnaptárak

"MÉLIUSZ"

könyvkereskedés
közismert
szaküzletéből

Kabátra, ruhára

férfi és női
gyapju-
szöveteket
olcsón vásárolhat nagy
választékban

Körösi László

cégnél
Ferenc József-út 38. sz.

Újévre Női téli- kabátok bundák!

Férfi kalapok divatárak, szőrme- sapkák, férfi fehér- neműek most is jó minőségben szolid áron

gyermek szavalatait követően Tóth Gyula I. o. tűzoltó gépkocsivezető mondott köszönetet a szép, bajtársi szellemtől, szeretettel áthatott ünnepéért. Az ünnepély a Himnusz elénkklésével ért véget és utána a tűzoltók gyermekei és a tűzoltók részére számos szép ajándék nyert kiosztást.

A karácsonyi ajándékok Ba-

Igyunk Csokonai Ásványvizet

Kérje mindenütt!

Üzent harcoló honvédeinkhez a magyar anya hitves, máika és gyermek

Karácsony estéjén hangzott el a magyar rádióban a Kormányzó Úr rádióüzenete harcoló honvédeinkhez, amelyet lapunk élén közlünk.

A Főméltóságú Úr szövegét követően a magyar anya, a hitves, apa a magyar máika és magyar gyermek üzent harcban álló szeretettel, Bodnár Jenő Dévényi Gyurka, Mészáros Ági, Szép Ilonka és Tasnády Ilona tolmácsolásában. Babay Józsefnek, az üzenetekhez frottésszeket szövegét Toronyi Imre mondta el, Nagy István pedig Pusztai Sándor ez alkalomra írt karácsonyi versét szavalta el.

A bensőséges műsor keretében hangot kapott a magyar nép ősi, szép karácsonyi szokása, a betlehemjárás, egy eredeti székely népi pásztorjáték bemutatásával.

A karácsonyi muzsikával átszótt műsort előzetesen lemezevették és külön futárral eljuttatták orosz területen működő magyar rádióállomáshoz, amely karácsony estéjén ugyanabban az órában sugározta szét harcoló honvédeinknek, mint a budapesti rádió.

114 hadirokkantat tanított meg balkezzei irni egy debreceni urasszony

Néhány héttel ezelőtt megírta, hogy *Mircsely Jánosné* debreceni urasszony, aki az első világháborúban már önkéntesen vállalt nagyjelentőségű missziót teljesítve azt, hogy a kezükön megrokkant, *csönka honvédek* megtanította balkezzei való írásra és foglalkozásra, ismét megkezdte áldásos működését. *Mircsely Jánosné*, aki az első világháborúban érdemeiért megkapta a *Signum Laudis*t, Magyar Erdemkeresztet, ezen kívül több német, osztrák, bolgár és porosz kitüntetés, néhány hete a Margitszigeten kezdett újra

foglalkozni a háborúból csonkán hazatérő hőseinkkel.

A nemeslelkű, áldozatkész urasszony páratlan lelkiismeretességgel végzett munkájával már katonáink *első csoportját*, 114 hadirokkantot megtanította a balkezzei való írásra és ezért nagy elismerésben részesült. Az első csoporttal lefolytatott tanfolyam befejezése után most január 7-ig szabadságot kapott és hazaérkezett Debrecenbe, azonban — mint munkatársunknak elmondotta — két hetes pihenője után visszatér és folytatja nemes munkásságát.

Tűzoltók karácsonya

A tűzoltók, akik 48 órai kényszerű, laktanyai szolgálat után csak 24 órai szabad időt — szabadnapot — élveznek, de ezen szabad idejükből látják el a külső szolgálatot, méltóképpen és bensőségesen ünnepelték meg a karácsony szent ünnepét.

A tűzoltók nagy elfoglaltsága következtében a tűzoltólaktanyában folyó hó 24-én, a multnak megfelelően a református vallású tűzoltók részére istentisztelet volt Úrvacsora-osztással. Az istentiszteletet és az Úrvacsora-osztást Csutoros Sándor ref. lelkész végezte s azon a tűzoltóóparancsnokság református vallású tagjai teljes számban résztvettek.

Délután 4 órai kezdettel pedig, szintén a tűzoltólaktanyában lélekemelően szép karácsonyi ünnepély volt, az ünnepélyen csa-

ládtagjaikkal együtt minden tűzoltótiszt és tűzoltó megjelent. Az ünnepélyt megnyitó énekek után Csutoros Sándor ref. lelkész tartott ünnepi beszédet, kitérve a tűzoltók áldozatos, fáradságot nem ismerő munkájára, melyet a közért a legnagyobb önfeláldozások árán is minden akadályt leküzdve végznek. Megemlékezett beszédében a harcúton küzdő tűzoltó bajtársokról is. Majd Szöllösi Lajos tűzoltó szavalta el „A karácsonyi fohász” című versét nagy hatással. A szavaltat után *Hunyadi László* II. o. gkv. *József* fia és *Ilona* leánya, *Nagy Pál* tűzoltó *István* fia, *Delé* József tüzemester *Eva* leánya, *Bar-kóczy* Lajos tűzoltó *István* fia, *G. Nagy* Lajos *Judit* és *Adel* leányai és *Daczó* Lajos tűzoltó *Zoltán* fia mondtak egy-egy kedves megható szavaltat. A tűzoltó

Bőrkesztyűk Retikül

különlegességek, kötött kabátok és női fehérneműek csakis

Tóthfalussynál

Piac u. 40
Piac u. 16.

Nagy jelentősége van

az írógép szerkezetű karbantartásának ma, amikor utánpótlás nincsen. Kérjen ajánlatot feltétlenül!

HURAY

 írógépműszerész mestertől. Telefon: 17-93.

DEBRECZEN 1. OLDAL
1919. XII. 25.

vántartásból törölt személyek ellen folyamatba tett esetleges becsületügyi eljárást meg kell szüntetni.

Felsorolja a rendelet a kivételezett zsidókat. Ezek elsősorban azok, akik az 1914—18. évi világháborúban átlagon felül mértékben teljesítették kötelességeiket. Ilyenek azok, akiket hadi-éremmel és Vaskoronarenddel, vagy ennél magasabb hadi-éremmel, vagy legalább három hadi-éremmel és kardos rendjellel, vagy tisztí arany, tisztí ezüst, vagy legénységi arany vitézségi éremmel, vagy legalább három hadi-éremmel és kardos kitüntetéssel, vagy három vitézségi éremmel tüntettek ki, vagy akiknek két hadi-éremmel és kardos kitüntetésük, illetve vitézségi érmük van és emellett legalább egyszer megsebesültek.

Kivételezettek azok a zsidók is akik az 1918—19. évi forradalmak ellen irányuló nemzeti mozgalmakban résztvettek, ha ezzel életüket kockáztatták vagy emiatt szabadságvesztést szenvedtek.

Végül kivételezetteknek tekintendők azok a zsidók is, akik a visszacsatolt területen az elszármazás ideje alatt a magyarsághoz való hűségükről bizonyosságot tettek és ezzel kimagasló érdemeket szereztek. Végül kimondja a rendelet, hogy kivételezett zsidó karpaszományos lehet, azonban tartalékos tiszt vagy tisztviselő kiképzésre tekintetbe nem jöhet.

Uj titkos tanácsosok

A Kormányzó Úr a miniszterelnöknek a kormány nevében tett előterjesztésére a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta gróf nagyaponyi Apponyi Károly császári és királyi kamarás, szolgálaton kívüli vezérkari alezredes, felsőházi tag, nagybirtokosnak, dr. vitéz baráti Huszár Aladár, az Országos Társadalombiztosító Intézet elnöke, felsőházi tagnak, dr. Runyai Solds Béla Gömör és Kishont vármegye főispánjának, dr. Hedry Lőrinc Heves vármegye főispánjának és Tasnádi Szücs András császári és királyi kamarás, a m. kir. államvasutak igazgatósága államtitkári címmel felruházott nyug. elnökhelyettesnek.

Palackozott FAJBOROK

és pezsgők viszonteladónak már 5 litertől. Kapható!

Deák Jenő

bornagykereskedőné.
Bethlen utca 14.

MEGNYILT Uj cserepályha üzlet!

Izléses kivitelű,
kifogástalan minőségű, saját készítésű
cserepályhák és
kandallók
kaphatók!

D. Szabó Lajosnál

Alföldi palota.

Tessék szives lenni a jó debreceni népnek tolmácsolni halás köszönetünket

Tóth György hadirokkant és felesége levele a „Debrecen” szerkesztőségéhez.

„Karod helyett karod, szemed-világa helyett szemed leszek”, ezek az áldozatos szavak muzsikáltak a debreceniek szívében, mikor innen a „Debrecen” felhívására megindultak az adománynyok a magyarság önvédelmi harcában súlyosan megsebesült, megrokkant Tóth György és fiatal felesége Havancsák Mária címére egy innen messzefekvő alföldi faluba, Szentetornyára. — Több mint ezer pengőt küldtünk már el a debreceni társadalom nászajándéka gyanánt.

Most kaptunk Tóth Györgyék től ismét levelet, melynek minden sora úgy beszél, hogy nem kell azt magyarázni.

Íme a levél:

Szentetornya, 1942. XII. 20.
„Debrecen” Keletmagyarországi Napló tek. Szerkesztőségének,
Debrecen.

Mély hálával és megilletődött érzéssel olvastam lapjokban „A vágólegények szíve” című cikküket. Könyvek nélkül soha sem állom meg, amikor a postára kell mennem a debreceni pénzutalványokért. Azt sem tudom, hogy is köszönjem meg a jó debreceniek együttérző segítség-

gét. Én csak egy kis falusi aszszony vagyok de az egész országból, Debrecenből felém áradó szeretelmegnyilvánulások erőt adnak az én jó Gyurimmal az élet terhe, a nehéz hétköznapi elviseléséhez.

A jó Isten ha meg is látogott bennünket, de hiszünk benne és Ő ad nekünk erőt. A mi szívünket megerősíti és igyekeznifogok becsülettel eleget tenni vállalt kötelességemnek. Szeretjük egymást az én Gyurimmal és így könnyebb lesz a teher is! Sokat vesztettünk testünkben, de sokat nyertünk lelkünkben. A szürke hétköznapiokon, ha néha nehéz is az élet, elő fogjuk venni a mi édes magyar testvéreink hozzánk intézett leveleit, ránézünk a tükörképünkre és megfogunk nyugodni.

Szívünk egész melegével köszönjük jótéteményeiket. Tessék szives lenni a jó debreceni népnek tolmácsolni halás köszönetünket. Áldásos, békességes karácsonyi ünnepeket és boldog magyar új évet kívánva vagyunk hazafiás tisztelettel:

Tóth György és felesége
Havancsák Mária.

A Dóczi leánynevelőintézet szeretetmunkája küzdő honvédekért

Az intézet tanártestülete és ifjúsága 3 hadilárvát is nevelt.

Jól esik megállapítani, hogy a magyar nő lélek válságos időkben évszázadok óta töretlen erővel és boldogan viszi a maga áldozatát a haza oltárára. A magyar nő őrt áll a maga frontján és hűséggel dolgozik, ahol és ahogyan tud. Ha szűkség van rá, Szent Györgyi Cecília, Dobó Katalin válik belőle, ha a szeretet fegyverével küzd, a Lorántffy Zsuzsannának emel örök emléket a történelem. De éppen olyan értékes munkát végeznek a névtelen hősök férfiakban, nőkben egyaránt.

Ilyen figyelemre és elismerésre méltó csendes, de annál lelke-sebb és komolyabb munka folyik a Dóczi intézet falai között a különböző harcvelőknél küzdő honvédekért. A folyó iskolai év elmúlt szakaszában minden tagozat kivette a maga részét a segítség munkájában.

A leánygimnázium I. b., I. c., II. a., III. b., IV. b., IV. osztályai sebesült honvédeinket látogatták meg a helyi kórházakban. Szeretettel és ajándékokkal megrakodva mentek. Rengegét könyvet, képeslapot, cukrot, kalácsot, gyümölcsöt és cigarettát vittek. Novemberben a harcra induló honvédeket búcsúztatták az állomáson. Virágosóval, sok cigarettával, könyvvel ajándékozták meg a nagy útra indulókat. A VII. osztály tanulói 51 csomagot küldtek ki karácsonyra 40 dg súlyban.

A gimnáziumi énekhar a Vitézi Színházban a sebesült honvédek szórakoztatására magyar dalokat és Kodály: Lengyel Lászlóját énekelte. A ref. gimnázium termében ugyanezt megismélték.

A cserkészek külön is dolgoztak. Csomagokat küldtek a harcra. Ezekben edényekben, lapokon, cigarettán kívül 13 dr. szál, 5 pár érmelegítő is volt. Ugyancsak ok meglátogatták sebesült honvédeinket, könyvet, téstát, gyümölcsöt és 2000 drb cigarettát vittek. Honvédeinket búcsúztatták az állomáson s jóleső figyelmükkel vették körül őket.

A tanítóképző és liceumi tagozat is szép és jó munkát végzett. Sebesülteket látogattak, virággal, napilappal, folyóiratokkal kedveskedtek nekik. A II. osztály pl. tejet, süteményt, almát, cigarettát vitt. A harcra egy 10 kg-os csomagot küldött. Küldtek 47 pár érmelegítőt, 10 pár harisnyát, ugyanannyi késznyűt és sapkát. 15 P-t gyújtottak könyvekre, 15 P-t pedig Tóth György 100 százasok hadirokkantnak. Ezenkívül szintén ott voltak az állomáson a harcra induló honvédek búcsúztatására és szeretetsomagokat vittek nekik. A IV. osztály kétszer énekel: a sebesült honvédek szórakoztatására.

Az intézet legkisebb polgárai, az elemi iskola tanulói is kivették részüket a hazafiás munkából. A Honvéd Hadikórházban látogatást tettek, megrakodva süteménnyel, gyümölcsevel, borral, cigarettával, könyvekkel és folyóiratokkal. A nagyböcskák 48 pár érmelegítőt, 6 drb szálát kötötték és kedves levelekkel, cigarettával együtt a Vöröskereszt útján juttatták ki a harcra.

A gyűjtés és adakozás természetesen tovább folyik. A magyar lányok aldozatossága kiapadhatatlan.

Különös elismeréssel emlékezünk meg arról a nemes karitatív vállalkozásról, amellyel a leánygimnázium tanári testülete 2. a tanulói ifjúsága pedig 1 hadilárvát nevelt a Szeretetszövet-

ég otthonában. Ezeket az Arva kislányokat a Szeretetszövetség neveli és gondozza és a társadalom hasznos polgáraivá képezte. Kenyeret ad a kezükbe, úgy bocsátja ki az életbe őket, de tekintete és féltő szeretete egész életükön át elkíséri őket.

Isen áldása kísérje a Dóczi intézet nagyértékű munkáját!

Országos viszonylatban is szép eredményt mutat fel Debrecen a repülősportban

A debreceni sportéletben egyre szebb teljesítményekkel vonják magukra a figyelmet a repülősport művelői. A Debreceni Repülő Club, amely a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap keretében működik úgy motoros, mint vitorlázó osztályra által megszerült eredményeket mutat fel.

A debreceni sportrepülők az év folyamán három nyári tábor tartottak a Hortobágyon és egy téli a Nyulason. Októberben háromnapos vontatásos repülést tartottak.

A kitűnő teljesítmények sorából kiemelkedik: Csinos József vezető-oktató 3004 méteres magassági felhőrepülés a Hortobágy felett, mely az aranykoszorús vizsga első feltételét jelentette Kiss Ernő és Kocsár Imre a Cimboraival 1 óra 37 percet repültek Debrecen felett. Kiss Ernő és Csinos József oktatók egyenként megszerezték a D. teljesítményjelvényt, Matkó János és Hiri Ferenc segédoktatók a D/I. vizsga feltételét 1000 méteres magasságrepüléssel. Kocsár Imre és Bartha Gyula a Hortobágyon, Jenev Jenő a Nyulason termikrepüléssel nemzetközi C-vizsgát tett. Tesszary Béla s. felügyelő Hajdúszoboszlós vontatásból tett termik C-vizsgát, Matkó János és Bartha Gyula pedig a Magyar Aero Szövetség tanfolyamán tett segédoktatói vizsgát.

A Club vezetősége élén Szilassy László főispán elnökkel, dr. Békay Zoltán egyetemi tanár elnökkel, dr. Stepper Károly

clubkapitánnyal, továbbá Wizer Fáy Aladár titkár, intézővel, Tesszary Béla, vitéz Petres István, Szántóssy János motoros oktatókkal, Csinos József, Kiss Ernő, Hiri Ferenc, Matkó János motoros oktatókkal, Bartha Gyula hangármesterrel, Lovász Ferenc, Brezny Pál, Lipka Mihály és Németh József személyzetével nagy lelkesedéssel végzik munkájukat és ennek köszönhető az országos viszonylatban is kiváló eredmények sorozata.

A motoros kiképzés után a két csoport nagyszerű képzettségről tett tanúbizonyosságot az országos bizottság előtt tett vizsgán. A vitorlázó kiképzés január 1-én kezdődött 83 növendékkel és december 21-én ért véget. A kiképzés 4 Vöcsökkel, 2 Tücsökkel és 1 Pillissel folyt le. A kiképzés összesen 99 üzemnapot, 3718 felföldet, 89 óra 18 percet jelentett. A növendékek közül A-vizsgát tett 39, B-vizsgát 21, C-vizsgát 6, D-vizsgát két növendék. Baleset a kiképzés alatt nem történt.

A debreceni repülősportról szólva külön meg kell emlékeznünk a MÁV műhelytelepi repülőkről a DVSC repülőszakosztályának nagyszerű működéséről. A DVSC-repülők Kántor Ferenc MÁV főtiszt vezetésével fejtenek ki nagy munkát rátermettségükkel számtalan jelét adva és kártartó, értékes tevékenységgel szolgálva a magyar repülés ügyét.

Debreceni feltalálók Irinyi Jánostól napjainkig

A magyarságot nyugodtan nevezhetjük a feltalálók nemzetének. Az értékes, az egész emberiség szempontjából nagy jelentőségű találmányok sorában jelentős számmal vannak képviselve magyar tudósok alkotásai. Néhány éve jelent meg egy érdekes tanulmány Simai dr. toldelől, mely részletesen felsorolja a világot valamennyi nemzetének tudósait, művészeit, íróit, feltalálót stb. tehát mindazokat, akik az emberiség sorsát előbbre vitték és kimutatja, hogy a magyarság számarányához képest: ductorok, vezetők tekintetében az egész világon első helyen állunk.

Természetes, hogy a magyar találmányok sorában, Irinyi Jánostól napjainkig képviselve vannak a legmagyarabb városnak, Debrecennek feltalálói is. Debrecenből általában évenként 25—30 találmányt terjesztenek fel a szabadalmi hivatalhoz és ezek között a találmányok között nem egy nagyjelentőségű szerepel. Elég rámutatnunk például Lechner Lajos ipartestületi jegyző érdekes, szenzációs találmányára, mely egyszerű és csekély köl-

tséggel előállítható készülék segítségével lehetővé teszi az ember fejének a víz színén való fennmaradását. Szilágyi Lajos debreceni gyógyszerész egész sereg nagyjelentőségű találmányával vonta magára a tudományos körök figyelmét.

A debreceni feltalálók őse

Az első nagyobb hírnévre szert tett debreceni feltaláló Irinyi János volt, aki 1819—1895-ig élt. A bihari megyei Nagylétán született. A berlini és bécsi egyetemen tanult kémiai és mint bécsi diák 1836-ban találta fel a zajtalanul gyuló foszforos gyufát. Találmányát nem tudta kihasználni és hatvan forintért adta el Rómer Istvánnak. 1840-ben Pesten ő maga is gyufagyárat alapított, amely 1848-ig működött.

A szabadságharc idején Kosuth Lajos a nagyváradi löporgyárnál alkalmazta Irinyi Jánost, aki később a debreceni István-gőzmalomnál nyert alkalmazást, majd igazgatója is lett. Irinyi nagyszerű találmányán kívül több jelentős tudományos munkával is megajándékozta az emberiséget, egyik kémiai szakmunkája német nyelven Berlinben jelent meg 1838-ban.

A dohányos hű szolgája:

Hamukuli
füstmentes hamutartó
ÁRA: 6800. Mindenütt kapható.

Magyar feltalálók a haladás úttörői között

A haladás úttörői között, a feltalálók sorában számos magyar névvel találkozunk a legjelentékenyebb magyar feltalálók: Bánki Donát, Bárány Róbert, Bláthy Ottó Titusz, Eötvös Lóránd báró, Farhaky István, Hevesy György, Irinyi János, Jedlik Ányos, Juhász István, Kandó Kálmán, Kemeleny Farkas, Környei István, Lénárd Fülöp, Mihály Dénes, Petzval József, Pollák Antal, Pupin Mihály, Puskás Tivadar, Senkei István, Segner János, Semmelweis Ignác Fülöp, a nobeldíjas Szent-Györgyi Albert a C-vitamin kikkristályosítója, Varga József jelenlegi iparügyi miniszter, akinek tudományos tevékenysége főleg a hazai nyersanyagokból előállítható folyékony tüzelőszerek gyártására irányul, Virág József és Zsigmond Richard egészítették a magyar tudomány bűszkeségeinek díszes névsorát, akiknek munkássága révén találmányokban is felvesszük bármelyik nagy kultúránémettel a versenyt.

Hatszáz találmány alakította át a világ képét

A találmányok, melyek az emberiség szempontjából rendkívül jelentőségűek, éppen a fenntebb már idézett Simai-könyvtár füzetét alapján, melyek minden az egész emberiség szempontjából jelentős feltaláló, tudós, író, államférfi, orvos, hadvezér, művész életének regényét, találmányának lényegét feldolgozták népszerű formában közkinccsá tették, hatszázra tehetőek. Ez a hatszáz nagyjelentőségű találmány alakította át az emberiség életét, a világ képét az ősember egyszerűségétől a XX-ik század differenciált koráig.

Azt, hogy ma villany, motor, automata, telefon, vonat, repülőgép, távolbalátó, film, rádió van, mind a feltalálókknak köszönhető. Ezeknek a feltalálókknak sorában külön hely illeti a magyar feltalálók gárdáját, melynek sorában egy Irinyi Jánossal Debrecen is képviselve van.

Legszebb ajándék az
Arany Onix
dísz tárgy
Gyártja
a Debreceni Műkögyár R.-T.
Debrecen, Fűrdő u. 2. Tel. 10-93

Wawruch Alajos
kesztyűsmester
Debrecen, Szent Anna u. 6.
Bőrkesztyűk gyártása és eladása
Javítás! Tisztítás!

Bélelt bőrkesztyűk gyógyhaskötők gumiharisnyák
műselyem harisnyák, retikulók beszerezhetők
Szenásy és Daku kesztyűs Kossuth u. 2. Sz.

Vendéglősök! Kocsmárosok!
borszükségletüket a legolcsóbban
Pótor László
Hatvan u. 35. Telefon 32-71. borszükségletűknél
kedőnél szereshetik be. Óbor, újbor, kádár
nagy választékban

Divatos szép ernyőt
Javítás, átluzás
az **Ernyőszalonból** vegyen
Piac u. 77.

Mezőgazdasági
gépeket, eszközöket, alkatrészeket is vásárol,
alkalmi áron elad
vitéz **Nagy János**
gépkereskedő
Hatvan-utca 41. szám.

DEBRECENI Csokonai Színház
BELEZNA: UNGER ISTVÁN

Pénteken délután fél 3 órakor: Aranyárga falevél — Délután 5 órakor: Bolond Asvayné. — Este fél 8 órakor: Az esküvődön én is ott leszek.

Szombaton délután fél 3 órakor: Párisi express. — Délután 5 órakor: Az esküvődön én is ott leszek. — Este fél 8 órakor: Aranyárga falevél.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Az esküvődön én is ott leszek. — Délután 5 órakor: Aranyárga falevél. — Este fél 8 órakor: Vén diófa, huszonötödösör.

CZINHÁZI KISTÜKÖR

A „VÉN DIÓFA” vezet az idén bemutatott darabok között siker szempontjából, az ünnepen 25-ös-ór kerül előadásra. Utána a „Bolond Asvayné” jön 23, a Simonyi óbester 17 előadással. Ez a három darab maga másfélór- napos előadást jelent. A Csokonai Színházban egyébként a szeptember 5-iki szezonnyitást óta 31 darab ment és egy haláltánc került színre. Az előadott darabok között 16 bemutatott volt, közte egy eredeti bemutatott és 15 felújítás. 21 operett közül 18 magyar, 3 idegen szerző alkotása. Ezzel szemben próza-, elsősorban a Bolond Asvayné nagy sikere miatt — csak 8 darabban szerepel, ezek közül 5 magyar, 3 idegen szerző műve. Két operát adott elő Unger direktor: a Traviatát és a Cigánybárdot az Operaház tagjaival. — Volt végül egy szabadtéri előadás is. Az operaelőadások és balett-este szereplőivel 44 vendégszereplője volt eddig a Csokonai Színháznak.

FÖLDESSY LILLA, a viézt fakabiffy-társulat szubrettje Debrecenben járt és látogatást tett a Csokonai Színháznál is. — Szatmáron nagy érdeklődéssel folynak a színházi előadások, tudtuk meg Földessy Lillától.

HARSÁNYI ZSOLT, a Vigszínház direktora Debrecenben látta az ünnepeket és két előadást is megjelenik, mint néző, a

Csokonai Színház

25-én, pénteken,
Karácsony első napján
1/2-3-kor
Aranyárga falevél!

5-kor
Bolond Asvayné

1/2-8-kor
Az esküvődön én is ott leszek

26-án, szombaton,
Karácsony másodnapján
1/2-3-kor
Párisi express

5-kor
Az esküvődön én is ott leszek

1/2-8-kor
Aranyárga falevél

27-én, vasárnap,
Karácsony harmadnapján
1/2-3-kor
Az esküvődön én is ott leszek

5-kor
Aranyárga falevél

1/2-8-kor
Vén diófa 25-ször.

AJÁNDÉKNAK

Babamackók gyermekruhák és fehérneműek

NEUWIRTHTÖL Kálvin-tér 3. sz.

Ujítsa meg acéláruiat a Simonffy utcán

FRICK IMRE műköszörüsénél

Csokonai Színházban.

ÉRDEKES ösbemutató lesz január közepén a Csokonai Színházban, egy érdekes kém operettet tűz műsorra Unger direktor. Addig azonban még egy-másután színre kerülnek: Crossiere remek vígjátéka, az „Aratlan vagyok”, a „Roninok kincse”, a „Gésák” felújítása.

KARÁDY KATALINNA tárgyal Unger direktor február eleji debreceni vendégszerepléséről. A tárgyalások előrehaladt stádiumban vannak és így a debreceni közönség rövidesen láthatja a legnépszerűbb film-színésznőt a Csokonai Színház színpadán.

Levél a Jézuskához

Írta: Rhédeyné Szekér Éva

A nyolcesztendő Magdus izgatottan, remegő ujjakkal szedte ki a „Mikulás” bácsi ajándékait a jégvirágos ablakból. Szép baba s néhány apróság, a cukorka bizony nem volt olyan bőségesen, mint máskor... Játzott, de mikor édesanyja belépett, elkomolyodott. Anyukám, az idén miért nem jött el este a Mikulás bácsi hozzánk? Az anya magához ölelte gyermekét. Mert idén sok dolga volt, Kicsikém, ki kellett mennie Oroszországba a katonabácsikhoz, s így csak az anygalkáit küldte, hogy tegyék be ajándékait az ablakba... Igen, a valóság majdnem ez volt... Mert a „hőhéher szakállas Mikulás apó” valóban kint volt Oroszországban, egy magas, fiatal repülőszázados személyében. És hazagondolt a könnyesszemű feleségére és kacagó kis gyermekére... Anyuka nem akar többet beszélni Mikulás bácsiról, mert úgy fájt a szíve. Másra terelte a szót. Magduskám, aztán írjál a Jézuskának, hogy mit szeretnél, írjál Istvánka helyett is, mert ő még kicsi, tegyétek ki szépen az ablakba, s meglátjátok, ha jól viselkedtek, mire fölértek, már nem lesz ott a levél.

Magdus komoly gondokba mélyedve ült kis frásztalanul. Istvánka összeráncolt homlokkal könyökölt mellette. Mit kellene kérni? Töprengtek. Én azt hiszem, az autómát is ki kellene tenni a levél mellé — törte meg a csendet Istvánka — s kérni a Jézuskát, vitesse el az anygalkákkal, mert „generáljavítást” kell rajta végezni, nagyon tönkrement az utóbbi időben! Magdusnak eszébe jutott most valami. Igen, ő már tudja mit fog kérni! Igaz, hogy a Lili babának két karja is ki van törve és vak a fél szemére, az is igaz, hogy Mukli, a kedves kis drótszörű foxi még mindig a régi kopott nyakövet viselte, ha leviszi sétálni, de ezt mindig ki lehet bírni. De ami a legfontosabb: Édesapa nincsen itt!hon! És Anyuka mindig szomorú... Már írta is apró gyöngybetűvel: „Édes jó Jézuskám! Te tudod, hogy nagyon sokmindent szerettem volna kérni Tőled, szép beszélőbabát, meg babalakást, villanyvilágítással, meg mindent, de én lemondok mindenről, csak egyetlengy kéresemet teljesítsd: hozd Haza édesapát! Mert Anyuka nagyon szomorú és sokat sír utána. És mi is úgy várjuk már, majd meghasad a szívéünk érte!”

„Drága jó Jézuskám, csak ennyit kérek erre a Karácsonyra Tőled, ígérem, nagyon jó kislány leszek mindig!... Szeretős és alázatos kicsi híved: Magduska.”

SELMECZY MIHÁLY, a Csokonai Színház népszerű főrendezője és művésze, akit már egy évtizede tart kedvencei sorában számon a debreceni közönség, január végén, vagy februárban tartja 25 éves színészi jubileumát.

FILM

Az Apolló mozgószínház a „Szakítani nehéz dolog” c. fordulatos meséjű, mindvégig mulatságos, kütönően szórakoztató vígjátékot mutatta be. A szereplők élén Rajnayval, vitéz Benkő Gyulával, Dayka Margittal, Vaszary Piroskával, Tóth Julival, vitéz Bánky Róberttel, a két Pethessel, Balázs Jánossal: elsőrangúak. A kísérő műsor kütönő.

Amikor Simonyi óbester a debreceni Simonyi-út fát elültette

Vitézvári báró Simonyi József huszárezredes, a legvittebb magyar huszár emléket Debrecenben, melynek falai közt gyermekkorra tanulóit töltötte, majdan pedig mint óbester ezredével állomásozott, a gyönyörű Simonyi út, a város legszebb sétánya őrzí.

Napjainkban felújul a vitéz huszárezredes emlékezte, emlékezünk meg most a nevével nevezett út keletkezéséről, melyben neki, a szépet is kedvelő, harcos katonának része volt.

1818 nyarán a 4. Hessen-Hamburgi huszárezreddel érkezik Simonyi Debrecenbe. A nemes város vezetőre és közte szívesen a viszony. A katonák ellátása jó, vígan megy a gyakorlatozás kint a Nagyerdőn. Maga Simonyi óbester is szívesen tartózkodik az erdő árnyas fái alatt. Az erdő sűrűje a debrecenieknek is kedves helyük, különösen pünkösdkor, amikor valóságos székérvárindul a Nagyerdő tisztásai felé, hogy Debrecen aprajánagyja egy vidám napot töltsön nótával, dallal, víg tréfával.

A praktikus gondolkodó, világi látott óbester látja az erdő egyetlen hiányosságát, nem vezet hozzá szép kényelmes út. Felveti hát a városból a Nagyerdőre vezető sétány megvalósításának gondolatát. A sétány a Péterfia kapujától a nagyerdei kapuig terjed, ötszáz méter hosszán. — Megépítésére kétszáz forintot is küld a tekintetes városi tanácsnak. Lászik, mennyire szíven fekszik az „Alé” megépítése, „a város díszére és a publikum gyönyörűségére”

A városi tanács keszszéggel felkarolja a vitéz óbester óhaját. — A felajánlott 200 forintot azonban a legudvariasabb formában visszajuttatta, biztosítván az óbester úr önagságát, hogy minden előforduló és a város ártalma nélkül megeshető környüállásokba szolgálatára fog lenni a Magistratus.

Simonyi óbester pedig cselekszik. 1819 őszén 600 darab jegenyecsemét hozat és huszárralval elülteti. Csupán ezek mellé kér a várostól egy-egy darab kétöles karót.

A fásítás megtörténik még 1819-ben. Télen még a Kollégium Rectorának is ír az óbester, melyben kéri, hogy hassanak oda a tisztelt professzorok, hogy a sokféle „gyülelév és nevetlen Gyer

Rádió, Kerékpár, Csillár részletre is

Lévaynál

Debrecen, Piac-u. 42. Telefon: 12-20.

mekekkel! Ha csak ennyi a kívánsága Erzsé néni, szívesen átadom ezt a tisztéget, szólít halaknak az asszony és fíradt arcára mosolyt erőszakolt.

Rendbette magát és jókedvű igyekezett lenni. Kicsikém, jók legyetek, mert akkor elszállnak az anygalkák, ha rosszul viselkedtek! Magdus fölemelte mélytekintetű szemét: Édesanyám, én nem megyek be, ha Édesapát nem hozta haza a Jézuska! Az asszony elgyötört felzokogott. Ne bánts drága gyermekem, nem tehetek róla, ha nem tudja hazahozni Édesapátokat a Jézuska! Mit tegyek!?

Allg tudott magáhoztrni mélységes fájdalomból, a szomszéd szobában megszólalt a csengő... Reszkető kézzel tolta magaelőt a gyermekét, s azt hitte, a fájdalomtól nem lesz képes bemenni a fa alá... Az ajtó föl-

nyit előttük. Magdus sikoltva rohant be. Egy pillanat múlva már ott csüngött édesapja nyakában! A férfi szóltan meghattottsággal állt a karácsonyfa alatt és félkarjával átölelte feleségét. A másik karja föl volt kötve, s arcán látszott a fizikai fájdalom, amellyel viaskodott a lelkigyönyörtés, amit hozott számára a viszontlátás percének boldog beteljesülése... Senki nem vette észre, hogy az ajtó mögött könnyezik az öreg, hűséges szolgáló, aki boldog volt, hogy „szerelem meglepetése” ilyen jól sikerült... Percekig nem tudtak szólni sem, s a néma pillanatokban érezték csak igazán, mily végtelenül jó az Isten...

A kicsi ezüstcsengő csilingelése nagy nagy boldogságot harangozott ezen a drága szép Estén... Jézusunk születésének szent Ejszakáján...

Amikor Simonyi óbester a debreceni Simonyi-út fát elültette

Vitézvári báró Simonyi József huszárezredes, a legvittebb magyar huszár emléket Debrecenben, melynek falai közt gyermekkorra tanulóit töltötte, majdan pedig mint óbester ezredével állomásozott, a gyönyörű Simonyi út, a város legszebb sétánya őrzí.

Napjainkban felújul a vitéz huszárezredes emlékezte, emlékezünk meg most a nevével nevezett út keletkezéséről, melyben neki, a szépet is kedvelő, harcos katonának része volt.

1818 nyarán a 4. Hessen-Hamburgi huszárezreddel érkezik Simonyi Debrecenbe. A nemes város vezetőre és közte szívesen a viszony. A katonák ellátása jó, vígan megy a gyakorlatozás kint a Nagyerdőn. Maga Simonyi óbester is szívesen tartózkodik az erdő árnyas fái alatt. Az erdő sűrűje a debrecenieknek is kedves helyük, különösen pünkösdkor, amikor valóságos székérvárindul a Nagyerdő tisztásai felé, hogy Debrecen aprajánagyja egy vidám napot töltsön nótával, dallal, víg tréfával.

A praktikus gondolkodó, világi látott óbester látja az erdő egyetlen hiányosságát, nem vezet hozzá szép kényelmes út. Felveti hát a városból a Nagyerdőre vezető sétány megvalósításának gondolatát. A sétány a Péterfia kapujától a nagyerdei kapuig terjed, ötszáz méter hosszán. — Megépítésére kétszáz forintot is küld a tekintetes városi tanácsnak. Lászik, mennyire szíven fekszik az „Alé” megépítése, „a város díszére és a publikum gyönyörűségére”

A városi tanács keszszéggel felkarolja a vitéz óbester óhaját. — A felajánlott 200 forintot azonban a legudvariasabb formában visszajuttatta, biztosítván az óbester úr önagságát, hogy minden előforduló és a város ártalma nélkül megeshető környüállásokba szolgálatára fog lenni a Magistratus.

Simonyi óbester pedig cselekszik. 1819 őszén 600 darab jegenyecsemét hozat és huszárralval elülteti. Csupán ezek mellé kér a várostól egy-egy darab kétöles karót.

A fásítás megtörténik még 1819-ben. Télen még a Kollégium Rectorának is ír az óbester, melyben kéri, hogy hassanak oda a tisztelt professzorok, hogy a sokféle „gyülelév és nevetlen Gyer

Amikor Simonyi óbester a debreceni Simonyi-út fát elültette

Vitézvári báró Simonyi József huszárezredes, a legvittebb magyar huszár emléket Debrecenben, melynek falai közt gyermekkorra tanulóit töltötte, majdan pedig mint óbester ezredével állomásozott, a gyönyörű Simonyi út, a város legszebb sétánya őrzí.

Napjainkban felújul a vitéz huszárezredes emlékezte, emlékezünk meg most a nevével nevezett út keletkezéséről, melyben neki, a szépet is kedvelő, harcos katonának része volt.

1818 nyarán a 4. Hessen-Hamburgi huszárezreddel érkezik Simonyi Debrecenbe. A nemes város vezetőre és közte szívesen a viszony. A katonák ellátása jó, vígan megy a gyakorlatozás kint a Nagyerdőn. Maga Simonyi óbester is szívesen tartózkodik az erdő árnyas fái alatt. Az erdő sűrűje a debrecenieknek is kedves helyük, különösen pünkösdkor, amikor valóságos székérvárindul a Nagyerdő tisztásai felé, hogy Debrecen aprajánagyja egy vidám napot töltsön nótával, dallal, víg tréfával.

A praktikus gondolkodó, világi látott óbester látja az erdő egyetlen hiányosságát, nem vezet hozzá szép kényelmes út. Felveti hát a városból a Nagyerdőre vezető sétány megvalósításának gondolatát. A sétány a Péterfia kapujától a nagyerdei kapuig terjed, ötszáz méter hosszán. — Megépítésére kétszáz forintot is küld a tekintetes városi tanácsnak. Lászik, mennyire szíven fekszik az „Alé” megépítése, „a város díszére és a publikum gyönyörűségére”

A városi tanács keszszéggel felkarolja a vitéz óbester óhaját. — A felajánlott 200 forintot azonban a legudvariasabb formában visszajuttatta, biztosítván az óbester úr önagságát, hogy minden előforduló és a város ártalma nélkül megeshető környüállásokba szolgálatára fog lenni a Magistratus.

Simonyi óbester pedig cselekszik. 1819 őszén 600 darab jegenyecsemét hozat és huszárralval elülteti. Csupán ezek mellé kér a várostól egy-egy darab kétöles karót.

A fásítás megtörténik még 1819-ben. Télen még a Kollégium Rectorának is ír az óbester, melyben kéri, hogy hassanak oda a tisztelt professzorok, hogy a sokféle „gyülelév és nevetlen Gyer

Kis üzlet! Szolid ár!

Rékamiek, fotellek, hencerek és mindennemű kárpi-tos munkákat felelősséggel vállal:

Komáromi Sándor
Nyomatató-utca 16.

Hölgyek figyelmébe!

Ne fíradjon a városba, már itt is megvarrathatja elegáns ruháit, pongyoláit. 18 éve fennálló varrodámat Török Bálint u. 24 alól Csapókeret u. 6. sz. alá helyeztem át. Ízlésesen szolid árban dolgozom. Kérem a környékbeli hölgyek szíves pártfogását. — Tisztelettel: **S z á s z G y u l á n é** nőiszabó.

Br. Waldbottnál

Püspöki palota

Kitűnő zamatú hegyi újborok és új vörös gyógyborok érkeztek

Divat és típusöltöny Finom telikabátszövetek érkeztek

Tóth Gábor Ferenc József út 86. Telefon: 38-92.

Újévre órát, ékszeret, dísztárgyakat

Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

**Angorafonál
Divafonál
Kézimunka**

Pethő

díszműáru szaküzletében cernák,
éjszékenek. Szent Anna u. 10.

Vőlegénynek

Magy a gondja, nincsen frakkja
sem szmokingja, zsinóros ma-
gyar ruhája. — Ne törje a fejét
keresse fel

Végh ruhakölcsönzője!
Vár-u. 1.

**Gazdák
Sütődeje**

**kenyere
süteménye
finom
izletes**

**Ujévre
Tangóharmonika
Gramofon
és mindenféle
hangszeráru**

szakszolgálatot szaküzletben szerezze be
Szendró
Batthyány u. 22. — Gramofonlemez vá-
sárlásánál anyag beszolgáltatását kérem.

**Főzéshez,
fürdéshez,
tűtéshez**

a debreceni gáz használata
igen előnyös, mert magas a
hőértéke, olcsó, kényelmes,
tiszt, veszélytelen, havon-
ként utólag fizetendő. A für-
dőszobában egy csapfordi-
lásra forróvíz fillérékért!
Tűzhelyek, főzők, készülé-
kek minden kivitelben, jutá-
nyos áron. Díjtalan felvilágo-
sítás, költségvetés. Bevezetés
a gázkészülékek gazdaságos
kezelésébe.

Városi eladási iktat Batthyány
utca 17.

**Debrecen sz. kir. város
Világítási Vállalata**

Telefon: 28-53., 28-74.

Ünnepekre óra ékszer ezüstnemű
ajándéktárgyak

TAKACSNE ÚJ ÉKSZERBOLTJÁBÓL
Megyeháza mellett

A SZMAPER

(1913. XII. 29.—1914. III. 3.)

Történelmi érdekeink és nemzet-
iségünk védelmét szolgálja messze
keleten a magyar honvéd rős
szövetségek oldalán. Ez a ke-
let, veszélyes pont számunkra a
XIX. század negyvenes
éveitől kezdődött. Emlékezni
reá és tisztázó fogalmat alkotni
róla és idő- és alkalmoszerű
kérdés.

A Rákócziak és Erdély fejedel-
meinek kormányzói lakul szolgál-
talt Huszt vára. A költőt daira
ihlette:

— Hass, alkoss, gyarapíts, a
Haza fényre derül.

A fény Huszt alatt borúra
váltott. Idők múlása a drága
ősi magyar emlékektől gazdag
Huszt, magyar lakosú korona-
város (a szabadság levelét I.
Károly királytól kapta 1329 IV.)
szomszédságában hazafiatlan
szekta burjánzott fel, mely ha-
mis tanításaival a Tisza jobb
partján levő rutén falvak nagy
részét megmérte. A szimati-
kus per volt gyógyító hatással a
mozgalom megakadályozására.

Minden jel rávilágít a lelkeket
tévedésbe ejtő mozgalmak kiev-
szentpéteryári állomáshelyekre.
A szimapernek egész lefolyása
alatt látogatója voltam. Így ta-
nulmányi beszámolóknak számom
soraimat. Balogh Mihály gk. püs-
pöki külhelynök úrral sokszor
együtt léptem a tárgyalóterembe.
Iskolaigazgatói állásomból jutott
idő a népi lelkek tanulmányozá-
sára. Könyvet tudnék írni e ta-
nulmányi utamról. Hosszabb tag-
lalásba, — ujságokk keretében,
— nem mélyülhetek. Csak a té-
nyek filiszterü képét pergetem le.

Huszt vára talpánál fekszik
Iza község. E községben rakott
fészket idegen hitnek a beguruló
rubelektől megszédült rutén nép.
Elszakadt az egyesült gk. egy-
házról. A tévhit behálózta a többi
rutén falvat. A szentpéteryári
szinodus felé tekintettek, és az
„atyus“ (cár)-ról emlétek jó
életet. Oroszország magartartá-
sa zavarta az összes környező
államok nyugalomát, békéjét. A
monarchián kívül Németországot
és Svédországot is.

A csernovici csendőrpáncs-
nokság bizalmas jellegű átirat-
ban 1913 márciusban értesítette
a szigeti ügyészséget a ruszofil
mozgalomról. Melynek feje gróf
Bobrinszky Vladimir, dumakép-
viselő, aki Galiciában, Horvát-
országban, Bukovinában (társor-
szágok) tett látogatásokat hve-
ket szerzett hamis tanal befoga-
dására. Szereten (bukovinai
város) a tiszteletére rendezett
ünnepélyen, király elleni gyűlö-
letre igazgatta a lázító tanok be-
fogadót, a fegyvertársakat Klev-
ben „Dudnovnaja akadémia“ le-
váltárnok huszonhét ezer ember
névjegyzékét őrzi (Galicia, Buko-
vina és Máramarosból), kik hível
a pravoszláv mozgalomnak. —
Népismeret volt Bobrinszky lá-
togatásainak célja. — Egységes
oros álláspont győzelemre jutá-
sáért küzdött. Erre helyezkedett
a prágai szláv kongresszus. Bu-
kovinában, Galiciában ugyanaz a
nép lakik s így egy nemzetből
valók. Így dolgozott a hitvallás
örve alatt „atyus“ számára. —
Vallás, béke, nyugalom, munka
ellen dolgozott. A „ruszofil“ szó

jelentette számukra a politika,
mezőt is. Mérgező italt szórt a
szomjazó jámbor rutén népek.
Pedig a Krisztus királysága
alá tartozó keresztény egyházak
templomai, imaházai, családi
otthonaiban a gyűlöletnek nincs
magva.

A szimaperben szereplő egyik
ügyvéd, nagybocksói védenecinek
ügyénél mondotta: hogyha az al-
lamhatalom gondoskodott volna
a nép neveléséről, hazafias olvas-
mányokhoz jutottak volna az ő
(nagybocksói) védeneci sohasem
kerültek volna a vádoltak pad-
jára. A szimaper tanúságtevés
a népielek fölismerése mellett.

„Ruszkije Pravda“ c. ujságnak
sok olvasója volt. Gorovszky is
az Oroszországgal való kézfo-
gásra igyekezett bírni a népet.
Husztban indított szervezkedést
A nemzeti erőltetésre jelgo-
zott. Visszatérés ősi hitere —
volt jelszava. A hatalmas szláv
sas szétszaggat minden akadályt
az útban. A szimaper látható
ujjmutatás: vészelyben az ország
erkölcsi egysége. dr Illés Andor,
főügyész helyettes, a vádhatóság
képviselője, a magyar haza er-
kölcsi egységének megvédelme-
zéséért fáradozott. A vádoltak
között: Lázár Mihály, Szabó
Miklós, Kemény Iván, Házi Já-
nos nevűek. Világos, hogy őseik
Rákóczi legnemesebb, leghűse-
gesebb katonái voltak, a haza
erkölcsi egységéről tanuskodtak.
Az utódok megfellebbeztek a ke-
gyelet, az ősek iránt tartozó há-
lás tisztelet ápolásáról. Az iskola
hiányzott, mely oktatta volna a
szent tanra: az állampolgárság
kötelez hazaszeretetre és nem a
gyűlölet az elulajdonítási moz-
galom szítására.

Az atkosz-hegyi szerzet szol-
gáltatta az egyházi szereket. Va-
kasi Stefan vallomása: — „ha
én kívánom a muszkát, akkor
akasztás helyeit vágyanak dara-
bokra.“

A lelki sötétségben tévelygők
néhány azért kívánta a g. kel-
vallást, mert ott több az ünne-
pnap Ime a heverő napér: kész
hitet cserélni. Aki a dologtalan-
ságra hajlamos, hajlamos az a
hünye, a lopásra, az irigység
hordozására is.

Dr Illés Andor főügyész 1914.
február 23-án kezdte meg tanító-
erejű beszédét a szimaperben. A
nemzetiségek között a rutén nép
mindig hazaszerető volt. (A vá-
dhatóság képviselője is e test-
vérnéphez tartozott.) Különböző
tényezők: oroszországi zárdák,
duma képviselők, a hit előmoz-
dításának a leple alatt igyekez-
tek a ruténeket pénzzel és ciril-
betűs könyvvel, ujsággal a boldo-
gulásnak eddigi útjáról eltéríteni,
a nagyorosz egységbe bevonni.
(Bobrinszky magánál tartja a
hazaárulók, lázító nagyszámát.)

A főügyész helyettes perbeszéde
alatt Debrecenben pokolgép ro-
bant és martyrhalált szenved
püspökhivatali három tisztviselő
és hét sebesült a közkörházban
nyert ápolást. Isten különös ke-
gyelme folytán Miklós István
püspök megmenekült a haláltól.
A szabolcsi főispán kérte a tá-
vbeszélő hallgatósághoz. Küldöttség
érkezéssel volt szóváltás. Ered-
ménye: Nyíregyháza lett a haj-

Órák, ékszer,

ezüst díszárgyat bizalommal vásároljon
Sretter János órák és ékszerész Batthyány u. 13.

KOZMOFORM ránceltalanító kúra
Békési kozmetikában, Püspöki palota.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
kedves vevőinek

Gombosi Zoltánné
sz. Kovács Katalin
Debrecen, Piac u. 81.

dúdorogi magyar gk. püspökség
székelye

Az oroszországi bűnös mozga-
lom a világháború első bomba-
vetését Debrecenben szenvedte el
a magyar gk. egyházmege. —
Gyászolt Debrecen. A király,
kormány, a külföld főpapjai rész-
vétőket fejezték ki lávirati úton.

A képviselőház a nemzet mar-
tirjaiként vette jegyzőkönyvébe
a pokolgép áldozatainak nevét.
Debrecenben Jánossy ref. lelkész
a magyar eszme halottainak sir-
jánál imát mondott. Ujságíró
előtt Miklós István püspök nyil-
latkozott: nem vádol, nem gya-
núsít senkit; az ő lelkében nem
él gyanúsítás csak nagy keserű

bánat. Ártatlanok vére ömlött,
de annak az eszmének, melyért
élni kötelességünk: nem árthat
bűnös kéz.

Az orosz kéz a Balkánra is
tűzesóvat dobott. A trónörökös-
párt Szerajevóban megölték. A
bűnözők céri védelemben része-
sültek. Az aknamunka egész
Európa nyugalomát fenyegette. A
szláv egyrésze a lembergi es-
küdtűz és máramarosszigeti
törvényszék tárgyalásain lettek
nyilvánvalókká. A szimaper vád-
lottal — kik közül még élnek —
láthatják hova juttatta a népek
nyugalomát a sátni gonoszság.

Bölkényi Dániel.

**Balkáni kacagó gerlék tanyája
az Ajtó-utcan**

Öt esztendővel ezelőtt történt,
hogy különös, nem látott: mada-
rak szálltak le pihenni Pohl
Ferencknek, a városi kertészet
vezetőjének Ajtó-utca 14. szám
alatti házának kertjében. A ma-
darak hasonlítottak a vadga-
lambhoz, de nagyobbak voltak.
Dr Nagy Jenőnek a kiváló ma-
darásznak a figyelmét felhívta
Pohl Ferenc a madarakra, mely-
ek napokon át megmaradtak a
ház környékén, mivel ott elesé-
get kaptak. Megállapította dr
Nagy Jenő, hogy egy igen fé-
lénk és errefelé igen ritkán ke-
rülő madárról van szó a bal-
káni kacagó gerlérről.

A madarakat állandóan ellát-
ták eleséggel odaszórtak és
néhány darab nem is ment el a
többivel vándorútra, hanem na-
pontá visszatértek az „etesés“
idejére, de nem szelidültek meg,
mert a legkisebb közeledésre is
riadtan elrepültek. A vándorú-
ról lemondott balkáni kacagó
gerlék valahol az erdőben ta-
nyáznak, ott költöttek is az el-
múlt évek alatt és jelenleg 26-an
jelennek meg naponta az „ete-
tesen“.

A balkáni kacagó gerléknek ez
a csoportja állandó lakhelyévé
választotta Debrecen Pohl Fe-
renc jóvoltából, aki nem saj-
nálja az eleséget a ritka mada-
raktól. Ezzel szemben eldicseked-
het azzal, hogy hasonló madár-
serege nincs senkinek az or-
szágban.

A balkáni gerlék annyira meg-
szokták az Ajtó-utcai ház pince-
lejáratának lapos tetefjét, ahol a
madáreselés várja őket, hogy
szinte óraszerű pontossággal je-
lennek meg a napi adagért és
utána nyomban elrepülnek.

Az még nem tudták megállá-
pítani, hogy hol töltik többi ide-
jüket. Az eleségre annyira
igényt tartanak, hogy ha vélet-
lenül nem adnak a tetőre elesé-
get és ők megérkeznek, ingerül-
ten kopácsolnak csőrükkel a te-

tőre néző ablakon, mintha szen-
rehányást tennének a ház urá-
nak a késedelem miatt.

A rendszerető balkáni kacagó
gerlék elfogadják, sőt követelik
a szokás jogán az eleséget, de
nem engedtek semmit ősi vad-
ságukból féltékenységükből. Nem
lehe: közeledni hozzájuk, nem
lehet megérinteni őket. Jellemek
ők a madarak világában és egy-
ben ritka nevezetességei Debre-
cennek.

Bácsú

— Oláh Gábor emlékének —

Be üres lett ez a város,
kong az üres, ócska ház.
Nem dalolsz már, nagy magányos
elszállt véled a varázs.

A Kar-utcan nem dög lépted;
jöttél, mint egy óriás,
fejéd fölsgérvén az égnék,
s vitt előre, vitt a láz.

A Nagyerdő hiába vár,
másnak hajt a lombja ki
s másnak fogja majd a nyár
új virágát ontani.

Te a szépség meg az álom
látomását élted át,
s itt, a szikes Hortobágyon
raktál tündérpalotát.

Elsüllyedt már a te árnyad!
Hol a zengő szerelem?
Kék fátyola Laurádnak
nem lobog a tengeren.

TÓTH ENDRE.

**Béautót vidékre
rendeljen éjjel nappal
Szabó Mihálynétől**
Kövös u. 51. Telefon 13-91

Elegáns ruhát és egyenruhát készít
Gyuró úri és egyenruha szabó, Rákosi Jenő-u. 2. sz.
Divatszövetek nagy választékban

Ujévre
Csillárokat, villamos háztartási cikkeket,
kerékpárokat, tangóharmonikát, grama-
font, hangszeráru szaküzletünkben vásároljon

Cseh Lajos és Társa
rádió villamossági szaküzlete
Ferenc József-út 56, Megyeháza mellett. Tel. 31-12.

Karácsonyi istentiszteletek

A REFORMÁTUS
TEMPLOMOKBAN
Karácsony I. napján.

Nagytemplomban délelőtt 10 pr. dr. Ferenczi Károly, ág. Csutoros Sándor, délután 5 Gyenge Zoltán. — Kistemplomban délelőtt 9 pr. dr. Farkas Pál, ág. Kecskés József, 11 d. dr. Révész Imre, ág. Uray Sándor, délután 5 Barabás Mihály. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 pr. Baja Mihály, ág. Ács Mihály, délután 5 ifj. Kolozsvári Kiss László. — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Sulyok Kálmán, délután 4 Gyenge Zoltán. — Ispotály templomban délelőtt 10 pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János, délután 5 Kálmán István. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdei Mihály, délután 3 ifj. Kolozsvári Kiss László. — Homokkerti templomban délelőtt 10 pr. Kovács József, ág. Ducsicza Ferenc, délután 5 Komolai Sándor. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 pr. Mezey Béla, ág. D. Juhász László, délután fél 4 Barabás Mihály. — Csapókereti templomban délelőtt 10 pr. dr. Danesházy Sándor, ág. Balogh J. délután 3 Kálmán István. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 pr. és ág. Szilágyi László, délután 3 Komolai Sándor. — Egyetemi templomban délelőtt pr. Szenes László, ág. dr. Erdős Károly. — Augustia szanatóriumában délelőtt negyed 10 pr. és ág. Koncz Zoltán. — Egyetemi klinikán délelőtt Szenes László és Komolai Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 pr. és ág. Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Erdei Károly. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 pr. ág. Ducsicza Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Pallag délelőtt 9 pr. és ág. vitéz Szabó Endre. — Percer dűlő délelőtt 9 pr. és ág. Rápoltyi Árpád. — Ondód I. Kádár dűlő délelőtt 11 pr. és ág. Rápoltyi Árpád. — Pac délelőtt 10, Mézeshegy délután 3 pr. és ág. úrv. osz. Molnár Gyula II. Nagyhegyes délelőtt 10, Cucca délután fél 3 pr. és ág. Nagy Károly. Ebes délelőtt 10 Molnár Gyula. — Macs délelőtt 10, Kismacs délután 2 Tömörly Lajos. — December 24-én délután 5 órakor a Kis templomban Uray Sándor.

Karácsony II. napján

Nagytemplomban délelőtt 10 dr. Ferenczi Károly, délután 5 Gyenge Zoltán. — Kistemplomban délelőtt 9 Barabás Mihály, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 Barabás Mihály. — Kossuth utcai templomban délelőtt 10 Tamás Ferenc, délután 5 ifj. Kolozsvári Kiss László. — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 Kiss Antal Jenő, délután 4 Gyenge Zoltán. — Ispotály templomban délelőtt 10 Birinyi János, délután 5 Kálmán István. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 dr. Erdei Mihály, délután 3 ifj. Kolozsvári Kiss László. — Homokkerti temp

Betlehemi éjjel

Írta Baja Mihály

Betlehemi éjjel,
Te vagy a világnak
Legragyogóbb napja:
Ekkor könyörült meg
Árvákon, mirajtuk
Mindönk Édesatyja.

Bételet az ígért:
Nem bünteti többé
A bűnt a halálban,
Ki leszállt a földre
Egy parányi gyermek
Édes mosolyában.

Angyalok, tiétek
E nagy Ünneppnapnak
Minden drága Titka:
Ó maradjatok még
Szívünk közelében,
Ne szálljatok vissza.

Végre ennyi hű szem
Könnyein keresztül
Hadd nézzen az égbe.
Hadd zengjen az ének
Pásztorok, szegények
Gyönyörűségére.

Betlehemi csillag,
Le ne tűnj az égről:
Ragyogj a világra!
Hínt mennyei csókot
Az Isten Fiának
Enyhe Jászolára.

Jer, mutasd az utat
Bölcsnek és Királynak,
Hogy oda találjon...
És tanítsd meg újra,
Hogy a szeretetnél
Nincs szebb a világon.

lomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 5 Komolai Sándor. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Mezey Béla, délután félnegy Babics Mihály. — Csapókereti templomban délelőtt 10 Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 Kálmán István. — Kerekestelepi templomban délelőtt: 10 Kovács József, délután 3 Komolai Sándor. — Egyetemi templomban délelőtt 10 pr. Uray Sándor, ág. Felker János, különkelyhes úrvacsoraosztás. — Egyetemi klinikákon délelőtt: Szenes László és Koncz Z. Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. — Tanyai istentiszteletek: Szikrát délelőtt: 9 és Szováti út délelőtt 11 pr. és ág. vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 Paál Antal. — Ondód II. Vedres dűlő délelőtt pr. és ág. Rápoltyi Árpád. — Kumpálhalmán délelőtt 11 pr. és ág. Rápoltyi Árpád. — Hosszúpályi út délelőtt 10, Létai út délután 3 pr. úrvacsorát oszt Molnár Gyula II. — Hegyes délelőtt 10 Elep délután 2 pr. és ág. Nagy Károly. — Domostanya délután 2 Tömörly Lajos

December 27-én, az esztendő utolsó vasárnapján:

Nagytemplomban délelőtt 10 dr. Farkas Pál, délután 5 Gyenge Zoltán. — Kistemplomban délelőtt 9 Barabás Mihály, 11 Tamás Ferenc, délután 5 Barabás Mihály. — Kossuth utcai templomban délelőtt 10 Örsy János, délután 5 ifj. Kolozsvári Kiss L. Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 Sulyok Kálmán, délután 4 Gyenge Zoltán. — Ispotály templomban délelőtt 10 Sárközy Lajos, délután 5 Kálmán I. Árpád-terti templomban délelőtt 10 dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 ifj. Kolozsvári Kiss László. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Komolai Sándor. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 dr. Juhász László, délután félnegy Barabás Mihály. — Csapókereti templomban délelőtt 10 Balogh J. délután 3 Kálmán István. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Komolai Sándor. — Egyetemi templomban délelőtt 11 Tóthpál Antal Augustia szanatóriumában délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Egyetemi klinikákon délelőtt Szenes László és Koncz Zoltán. —

Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 Birinyi János. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Erdei Károly. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 Ducsicza Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Kőszlyhát délelőtt 10 vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 Paál Antal. Hosszúpályi út: délután 3. Létai út Molnár Gy.

RÓM. KAT. TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN

Ma, karácsony estjén, délután 6 órakor mise (éjfél mise).

Karácsony első napján:

Délelőtt fél 10 órakor nagymisét mond s prédikál dr. Bánáss László prépost-kanonok. — Csendes misék 6, 7, 8.20, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Homokkerten dr. Szabó János, Szoboszlói úton Fülöp Gyula. — Augustia szanatóriumában Gocs György. — Pallagi akadémián P. Vilmos. — Fogházban Kiss János Klinikán: Béres Endre. — Mikepércsen Pálmay József mondanak szentmisét.

Karácsony másodnapján:

Délelőtt fél 10 órakor nagymisét mond és prédikál dr. Bánáss László prépost-kanonok. — Csendes misék 6, 7, 8.20, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor Szoboszlói úton Fülöp Gyula. — Augustia szanatóriumában Gocs György. — Klinikán Béres Endre mond szentmisét és szentbeszédet. Vasárnap fél 10 órakor nagymisét mond és prédikál dr. Bánáss László. — Csendes misék 6, 7, 8.20, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — Homokkerten dr. Szabó János. — Szoboszlói úton Fülöp Gyula. — Augustia szanatóriumában Gocs György. — Fogházban Kiss János. — Klinikán Béres Endre. — Mikepércsen Pálmay József mond szentmisét és szentbeszédet.

A nyilastelepi róm. kat. templomban ünnepi miserend. Karácsony első napján reggel 7, délelőtt 9 és 11 órakor mise. A 9 óras nagymisét tartja Páter Kiss Szaléz házfőnök, ugyanó mond szentbeszédet.

Karácsony második napján ugyanezen miserend.

A GÖR. KAT. TEMPLOMBAN

December 24-én, csütörtökön délután 5 órakor tartatik meg az éjfél istentisztelet.

Karácsony első napján:

Délelőtt 8 diákmise. — Délelőtt 9 katonamise. — 10 nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula

la szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnegy rózsafüzér ájtatosság. — 4 vécsernye és szentségimádás. Karácsony másod- és harmad napján, vasárnapi miserend.

AZ EVANGELIKUS TEMPLOMBAN

Ma csütörtökön délután 4 órakor szentesti áhitat igehirdetéssel: Prédikál dr. Pass László.

Pénteken, ünnep első napján:

Délelőtt: 9 istentisztelet, prédikál Dönsz Tivadar. — Délelőtt 10 istentisztelet, prédikál dr. Pass László. — Délelőtt 11 úrvacsoraosztás. — Délelőtt 9 szórvány-istentisztelet Berettyóújfaluban, úrvacsoraosztással, prédikál: Németh Sándor. — Délután 3 az Augustia szanatóriumában istentisztelet úrvacsoraosztással, prédikál: Németh Sándor. — Délután 4 szórványistentisztelet H-Böszörményben, prédikál: Dönsz Tivadar. — Este 5 istentisztelet itthon, prédikál dr. Pass László.

Szombaton, ünnep másodnapján:

Délelőtt 10 órakor istentisztelet úrvacsoraosztással, prédikál dr. Pass László. — Délelőtt 9-kor szórványistentisztelet Püspök-ladányban, prédikál Németh S. 11 óra 30 percor szórványistentisztelet Hajdúszoboszlón, prédikál Németh Sándor. — Délután 4 szórványistentisztelet úrvacsoraosztással Hajdúhadházon. Prédikál Dönsz Tivadar. — Este 5-kor istentisztelet itthon, prédikál dr. Pass László.

Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál Dönsz Tivadar. — Este 5 órakor istentisztelet prédikál Németh Sándor.

UNITARIUS TEMPLOMBAN

Debrecen, Hatvan u. 24 szám alatt levő unitárius templomban, december hó 26-án, szombaton, ünnep második napján, délelőtt: 10 óra kezdettel ünnepi istentiszteletet tartunk úrvacsoraosztással. Ez alkalommal a lelkes szolgálatot Ferenc József unitárius lelkész végzi. A templom fűtve van.

BAPTISTA IMAHÁZBAN

A szappanosutcai imaházban pénteken délelőtt 10-11 óráig prédikáció. — Délután 6-8 óráig prédikáció és gyermekünnepély. Szombaton délelőtt 10-11-ig prédikáció, délután 6-8 óráig vallásosestély.

Vasárnap délelőtt fél 10-fél 11 óráig prédikáció. — 11-12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6-8 óráig vallásosestély, vegyeskar s zeneszámokkal.

A Kereskedelmi Középiskola leventecsapata a Honvédkarácsonyért

A Társulati Kereskedelmi Középiskola levente csapata a mai időkhöz mérten jó szívvel és adakozó kedvvel teremtette meg a honvédek hozzátartozóinak gyűjtött karácsonyi adományokkal a szeretet ünnepét.

Lisztet, aprított fát, babot, szappant, burgonyát, tepertőt, hagymát, zsirt, almát adtak össze a fiuk, amit hazuról hoztak és még külön kétszázhuszonnétf pengőt is. Egyedül a második B) osztály egy délelőti folyamán 64 pengőt adott össze, míg az első B) osztály 49 pengővel a második helyen áll.

Nagy János főoktató bonyolította le a karácsonyi ajándékozás munkáját, első sorban azoknak, akik közelebb állottak az iskolához, majd más levante körzetek szegényei, honvédkarácsonyozói között osztották fel.

A karácsonyi szünetet és a nagy szünetet arra használták fel a kereskedelmi középiskola levantei, hogy országos gyűjtésbe kapcsolódjanak bele.

Vásárlóközönségemhez! Ismerőseimhez!

Ezúton hálásan köszönöm jóindulatú pártfogásukat és nagyértékű bizalmukat. Igérem, hogy a jövőben is a mindenkorilehető lehetőségekhez képest igyekszem becsülettel kiszolgálni közönségemet. További bizalmukat és látogatásukat kérem. Adjon a jó Isten boldog karácsonyi ünnepeket s boldog újesztendőt. Kiváló tisztelettel:

Hegedűsné Csengeri Julia
biz. kereskedő

Debrecen, Zöldfa u. 12. sz.
Udvarban II-ik ajtó.
Telefon: 30-92.

ÁBEL

Testvérek
műkertészete
Piac utca 87.

Hogyan gondozzuk
szobanövényeinket?

Ezt az igen fontos szakismeretű tüzelt díjmentesen kizárólag vevőinknek adjuk január 1-től.

Figyelem!

Piac utca 87.
virágüzletünkben
Telefon: 10-54.

Tulipán és
Jácinthagymák
újabb érkezésből még
nagy választékban
kaphatók

Kontsek Géza k.r.l.
KOSSUTH UTCA 15.

Felkérem a PÉTI-SÓ utalvánnyal rendelkező hajdúmezei gazda urakat, hogy utalványukat, melyeket akár a Futurától, akár a Hombártól, vagy cukorgyártól és dohánnyajvédéktől kaptak, 1943. évi január hó 10-ig adják be.

Ganofszy Lajos
közzeti képviselőhöz
(Debrecen, Hunyadi u. 23,
telefon 11-56), mert csak
a fenti időpontig beadott
utalványok válthatók be.

Ünnep után

még mindig dús raktárral állok
mt. vevőim rendelkezésére

Nánássy Lajos

rádió és villamosság

Tel. 34-29. Ferenc József út 85. sz. Tel. 34-29.

Ujévre

minden szükségletét megbízható szolid áron szerezheti be

Feuer Divatház

férfi és női divatüzletében Csapó u. 26. szám. „Takarékosságra” is.

Hölgyeim! Ujévre

lartós ondulását készíttesse bizalommal ifj. Juhos modern fodrász szalonjában Bethlen-u 29

Kesztyűk

a megszokott jó minőségben

Schön Sándornál
Alföldi palota

Meteor asztalilámpa

kizárólag

Piac u. 9. sz. alatt

Debrecenben 76 pengő havi keresettel már nem szegény az ember

Havonta 1000—1400 szegénységi bizonyítványt adnak ki

A legnagyobb ügyforgalmat lebonyolító hatóságok egyike a városi I. fokú közigazgatási hatóság, melynek ügykörébe tartozik tudvalevőleg a szegénységi hatósági bizonyítványok kiadása. Nincs még egy olyan hivatalos igazolás, melyből olyan nagy számban kellene kiállítani, mint a szegénységi bizonyítványból. Általában naponta 30—35 kérelem fut be az I. fokú közigazgatási hatóság iktatóhivatalába, ami azt jelenti, hogy havonta 900—1000 személy részére szokták kiadni a hivatalos igazolást arról, hogy nem rendelkezik a lakóhelyén hivatalosan megállapított napszámmal meghaladó keresettel.

Sokan vannak azonban — kaptuk a felvilágosítást — akik több példányban kérik a szegénységi bizonyítványt. Nem ritkaság, hogy valaki 7—8 példányban kéri különböző okmányok bélyegmentesítésétől, klinikai kezelésen keresztül per indításáig a legkülönbözőbb célokra. A rekordot egy debreceni napszámot tartja, aki nem kevesebb, mint 27 példányban kérte kiállítani részére annak igazolását, hogy nem rendelkezik a napszámot meghaladó keresettel.

Sokan vannak, akik nagyon alacsonynak találják a Debrecenben megállapított napszámot, mel yszámban esetben lehetetlenné teszi, hogy olyan személyek megkaphassák a szegénységi bizonyítványt, akik pedig egyébként rá lennének utalva — Debrecenben három pengő a megállapított napszám és hi-

vatalosan egy hónapban 25 munkanapot számíthatnak. Tehát ha valakinek 76 pengő havi jövedelme van, az már nem szegény hivatalosan és nem kaphat szegénységi bizonyítványt. Példaként felhozom, hogy Budapesten hat pengő 50 fillérben van megállapítva a napszám, de Debrecennél jóval kisebb városokban is 4 pengőben, 4 pengő 50 fillérben. A helyzet az így, hogy például egy konvenció cselédnél is ki lehet mutatni évi 900—950 pengő jövedelmet és ez már nem jogosult a szegénységi bizonyítványra. Vizsgálat tárgyává kellene tenni ez; a kérdést és a tényleges helyzetnek megfelelően megállapítani azt a határt, melyen alul rá van szorítva valaki a szegénységi bizonyítvány kiadására.

Hivatalos helyen viszont egészen más szempontból világították meg a helyzetet:

— Tagadhatatlan és ezt érezzük mi is — kaptuk a felvilágosítást — hogy a mai körülményekhez a 75 pengős kereseti határ alacsony. A helyzet azonban az, hogy ma, ezt tudjuk jól, egy alkalmi munkás megkeresését egészen könnyen aponta 8-10 pengőre. Ez azonban nem kivizsgálható, adó szempontjából sem megfogható, igazságtalan lenne tehát, ha olyan esetekben is, amikor már abból a tényből, hogy az illető a saját és családja élelmiszerjegyére kapható adagokat ki tudja váltani, megállapítható, hogy a jövedelme meghaladja a napszámot. Ha már most sok esetben napi 8—10 pengő kereset alkalmi munkásnak még megadják a szegénységi bizonyítványt is, ez lenne igazságtalanság, arról nem is szólva, hogy milyen terhet róna a közre, ha a szegénységi bizonyítvány birtokában mindazokat a kedvezményeket élvezné melyek egy nincstelennek járnak. Súlyosabb igazságtalanság egyébként sem történhet, mert vagyoni bizonyítványt kaphat bárki és ha ebből megállapítható, hogy valakinek megélhetését veszélyezteti a kórházi díj, perköltség,

s.b. fizetése, bebizonyítottan vehető belőle, hogy az illető amellett a kereset mellett rá van utalva a gyermeke tandíjmentességére, ugyanúgy megkaphatja azokat, mint a szegénységi bizonyítvány birtokában.

Más helyről azt a kérést terjesztik lapunk útján az illetékes hatósághoz, hogy a szegénységi bizonyítvány kiadásánál nem-e lehetne mérlegelés tárgyává tenni az eltartottak számát? Hiszen valaki akinek saját személyére van 70 pengő keresete, voltaképpen kevésbé ráutalt a szegénységi jog által nyújtott előnyökre, mint az, akinek hatagú család eltartásáról kell gondoskodnia havi 180 pengő kereset mellett...

A másik szempont pedig, amit felvetnek a szegénységi bizonyítvány kiállítási idejének megrövidítését célozva. Tagadhatatlan, hogy az óriási munkát végző és

feladata magaslatán álló tisztviselői kar aránylag rövid idő alatt vizsgálja le az eseteket és adja ki a szegénységi bizonyítványt, a hatalmas munkatömeg mellett azonban így is 8—10 napot igénybe vesz annak kiállítása. Ezzel kapcsolatban rámutatunk arra, hogy nem-e lehetne bevezetni a Budapesten szokásos rendszert, amikor az iktatóban beszerezhető úrlapon maga a fél állítja ki adatait két példányban, azt a hivatalos személyeknek csak levizsgálni kell és egyik példány nyomban át adható a fél részére, míg a másolat megmarad a hivatalnak. Másik könnyítésnek bizonyulna szegény-kartoték felfektetése, mely nyilvántartana mindenkit, aki szegénységi bizonyítványt kapott és így csak az esetleges változást kellene az illető lapján átvezetni.

Ittas társaság fejszés támadása a műszaki bizottság autója ellen

Ittas társaság fejszés támadásáról tettek jelentést a tegnapi nap folyamán a debreceni rendőrségnek. Négy ittas férfi és két ittas nő a Kishegyesi úton rátámadtak a kiszállást végző műszaki bizottság autójára és leütve a sofőrt, be akartak ülni az autóbába.

Az eset előzményeként vitéz Botos Ernő városi főmérnök, Kardos utca 6. szám alatti lakos Károlyi Sándor műszaki ellenőrből és Tolvaj József építészből álló bizottság élén kiszállt a Kishegyesi útra egy munkát átvenni.

A bizottság mialatt az átvett végzte, az útszélen ott állt a gépkocsi, melyben egyedül Beroli Antal sofőr ült. Közben a hatagú ittas társaság odaérkezett és megálltak az autó előtt... Egyikük az ittas emberek ellentmondást nem tűró határozottságával kijelentette:

— Most pedig autózni fogunk!...

Az ötlet tetszett a kompnia többi tagjának is és nyomban az autohoz mentek. A társaság két tagjának kezében fejsze villogott és elszántan igyekeztek birtokukba venni a gépkocsit. Bertoli Antal gépkocsi vezető természetesen ellenállt. Közben a helyzet már annyira fenyegetővé vált, hogy Balogh János 28 éves favágó, Kishegyesi úti szükségglakás lakos, ittas állapotban baltájával Bertoli felé vágott és ha vitéz Botos Ernő meg nem ragadja kezében a fejszét és le nem fegyverezi a férfit, az erős fejszecsapás széthasítja a gépkocsi-

vezetőjét. A társaságban lévő egyik asszony, aki maga is nagyon ittas volt, mikor látta, hogy Baloghot lefegyverezték, az ugyancsak a támadók között levő Szilágyi Imre favágó, Kishegyesi úti szükségglakás lakos fejszét nyújtotta Balognak. Vitéz Botos főmérnök ettől is elvette a fejszét.

A helyszínre érkezett rendőrz az ittas társaság több tagját előállította a rendőrségre, ahol kijózanodásuk után megkezdik kihallgatásukat. A társaság egyik tagja kijelentette, hogy annyira elgyengültek a nagy mennyiségben fogyasztott italtól, hogy az útszélen álló autót láttára ellenállhatatlan vágyat éreztek egy kis autózásra, ezért támadták meg a gépkocsi vezetőt.

Karácsonya-ünnepély az árpádtéri egyházközségben

Lélekemeió karácsonyaünnepély folyt le az Árpádtéri Egyházközség Rakovszky-utcai iskolájában.

Delelőtt 9 órakor szegény iskolás gyermekek gyűltek össze a ragyogó karácsonya körül. Éneklés után dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor bibliát olvasott, majd a szeretet hangján szólt a kicsinyekhez Jézusról, aki már előre küldte drága ajándékait, a meleg ruhákat és cipőket, amiket október 31-én már meg is kaptak a gyermekek. Most pedig a karácsonya örömeiben részesülnek Jézus születésének áldott ünnepén.

A szívből jövő szavak után párolgó tea mellett gyönyörködtek a gyermekek a karácsonyfában. Közben kedvesebből kedvesebb karácsonyi verseket szavaltak.

Bőrének rózsáiban fértkel szépségének ellensége

A baktériumoktól és piszoktól eldugult pórusok ellensége a szép bőrnek. Gyulladásos tünetek, kivörösödés és pörpörés a kiserő jelenségek. LARA eszményi módon megtisztítja bőrt és pórusait a piszoktól. Kisérleje meg és dörzölije le bőrt LARA-val átitatott vattacsomóval. Meglepetéssel látja majd, hogy milyen fekete lett a vattacsomó! Ezután azonban bőre már szabadon lélegzik és szép lesz.

LARA a rég becsült Schön-Cosmetics-gyár terméke

Szaválás után kiki megkapta a maga kis csomagját. 70 gyermek kapott szeretetsomagot.

A tanteszület nevében Csató Mária tanítónő mondott köszönetet a szép ünnepélyért. A gyermekek nevében pedig Kocsmaos Eva IV. oszt. tanuló kért áldást minden nemesszívű adakozóra és fáradozóra. Nagy Lajos igazgató-tanító mondott még buzdító szavakat a gyermekeknek, keresztényi munkásságra buzdítva őket. A szép ünnepély énekléssel végződött.

Tizenegy órakor a felnőtt szegények gyűltek össze a karácsonya körül. Ó hozzájuk is szertettől áthatott hangon szólt az egyházközség vezető lelkipásztora. Azután megkezdődött az ajándékosztás. Száz szegény részelt ajándékban. Mindenki kapott 10—10 kg. fát, 3—3 kg. burgonyát és más ajándékot.

A szegények nevében Nagy házi Gáborné és dr. Buda Agoston mondott hálás köszönetet.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Mikó László

posztónagykereskedő
Piac-u. 4.

Az István-malom

vámóról darál hántol tengerit szárít

A gazdaközönség számára közraktára is rendelkezésre áll.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerőseinek

Kollár Lajos

órászmester és ékszerkereskedő Kossuth u. 4.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván összes vevőinek

Böde Gyula kft.

és összes alkalmazottai

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Szabó Károly

hentesmester és alkalmazottal Dégenfeld-tér.

Berzéki műterme

karácsony második és harmadik napján egész nap nyitva!

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Stumpf

úridivat kereskedő.

A debreceni bérkocsis ipartársulatnak csak harminc tagja van már

Nincs sétakocsizás és megszűnt a hosszú fuvar — Miért vannak a bérkocsisok lova?

Debrecenben nem is olyan régen jól jövedelmező foglalkozás volt a bérkocsistartás. Házaikat, földesbirtokukat a bérkocsisok, akik segédek tartottak s azok jártak éjszaka, nappal, egymást váltogatva, hogy a vendégforgalmat lebonyolítsák tudják. Nappal ügyvédek, orvosok, vendégségbe járók, pályaudvarról érkezők kapkodták a gyors bérkocsikat, éjszaka pedig a kávéházakból, éttermekből, színházból hazafelé igyekvő vidám polgárokat szállították.

Nemes verseny alakult ki a bérkocsisok között. Egyiknek szebb volt a kocsija, mint a másiknak, a lószerszám ragyogott az ezüstös, aranyos díszítől, finomhangú csengőcskék zenéltek és a lovak mindég szaladósak, jó járásúak voltak. — Egyik-másik bérkocsis család arra volt büszke, hogy jobb lovai voltak, mint a parádés magánfogatok előtt fiáncolók. — Remek kétélvos kocsik voltak és több lovat tartottak, hogy ne legyenek fáradtak a lovak a kocsik előtt. A városban 52 kétfogatú és 50 egyfogatú bérkocsi volt. A város a bérkocsik állomásozó helyeit aszfaltoztatta, vízvezetékot kapott, hogy itatni tudják lovaikat a vendégreválás idején. Azok, akik emlékeznek még a sétakocsizások, erdei kirándulások idejére, azok látják csak milyen óriási a változás a bérkocsis ipar terén. A változásnak két oka van, egyik az autók, a másik a háború. Eltűntek a fiáncolók jó lovak a kocsik elöl, eltűntek a kétfogatú kocsik, kopottak lettek a bérkocsik, nagyon megöregedtek a bérkocsisok és újak nem jelentkeztek az eltávoztak helyére. — Jelenleg harminc a bérkocsisok száma és ez a szám még csökken, mert többen foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy „beadják az ipart”, mert nem tudják tartani az egy lovat sem.

— Az autók azzal kezdte az ipar támadását — mondta Pál János társulati elnök —, hogy gyorsabban vitte az utast és a taxi divat lett. A gép nagy versenytársa lett a lónak, pedig akkor még zabot is adtunk az abrakos tarisznyába. A bérkocsisok egymásután adták el a lovak, kocsit, majd a házaikat is és 12.000 pengős autókat vásároltak, hogy taxisok legyenek. A gépesítés egyiknek-másiknak sikerült, de bizony többen a régi, vagyos bérkocsisok közül belebuktak a vállalkozásba, mert kölcsönöket vettek fel és a kamat megették a taxi jövedelmét. Most, hogy háború van, korlátozták a taxi forgalmát, a vetélytárs hátrább szorult, de kevés ebből a bérkocsis haszna, mert nem bírja a lótarast. Volna most fuvar elég, de nem bírja a ló, mert nem kapja az abrakot. — A fekete piac árait nem lehet megfizetni. A sovány lovak

nem futhatnak éjszaka és nappal. Ez az oka annak is, hogy nem szívesen vállalunk hosszabb utat, nem lehet „kihajtani” a lovat, nincs másik, hogy a helyére állítsuk.

— Miért van az, hogy a legtöbb bérkocsis ló vak?

— A háború az oka ennek is. A vásárban száz pengővel már kevesebb a ló ára, ha az megvakult. Sok pénz a száz pengő is a szegény bérkocsisnak és úgy gondolja, hogy ő a lóva helyett is lát és elküzdődik a vak lóval is. Hátránya is van ennek, az bizonyos, mert például sötétítés idejében a vak ló nem látja az utat, mint a jó

szemű ló, de nem látja a kocsis sem, hogy segítsen a gyeplovvel. En ezért nem vállalkozom kormsötét utakra fuvarra a vak lovammal.

— Van babonája a bérkocsisoknak?

— Nem annyira a bérkocsisoknak — mondja az elnök —, mint inkább a közönségnek van babonája. Ilyen babonája az, hogy nem ül olyan kocsiba, melynek 13-as a száma. Ezen csak úgy lehet segíteni, hogy még a régi jó békében is üres maradt a 13-as szám a hatóságilag listán. Nem volt és nincsen 13-as számú bérkocsi.

A jó békéből tehát úgyszólván csak a babona maradt meg a híres, nevezetes bérkocsiparral kapcsolatban. Minden megváltozott, megkopott, csak a babona maradt változatlan.

Émlékezzünk régiekről!

A „Debrecen” folyó évi október 20-iki számában egy cikk jelent meg „A Kollégiumi Kántus egy régi jótévedője” címen. Ebben dr. Nagy Sándor kollégiumi választmányár úr 100 esztendő távlatából méltatja Thököly Száva nemesszövület alapítványtevő és nagy érdemeit, ki a Kántus énekét egyszer meghallgatva, azon úgy fellelkedett, hogy végrendeletében 1000 forintos alapítványt tett a Kántus javára.

Nagy eset volt ez akkoriban

De nem csak otthon testvér nemzetünkkel Közöttünk is járt, járt és áldozott. Minő nyelvei beszélünk a dicsőre ki lélekben most együvé hozott? ! Az áldozatnak legyen bére hála. S a hála legyen szent emlékezet. A sír fölött, mit hozott század a Nyujtsunk népének hű, testvérkezet.

Elég, elég! de mégsem, monda o is, „Az égen össze hany csillag ragyog, és partján Tiszának és Dunának. Mi nem tennék így szerbek s magyarok”. Midőn szívének minden dobbanása, Ily szent eszmének szózatára keit, A hon szerelme, zászlók legedelme Intsen, hevítsen minden jobb kebeit.

Viruljon a föld, dobogjon fel a föld, Legyen száz évvel ifjabb a világ! Oivadj le, tünj le büszke elfogultság! Hídeg lélekre vázolt jégvirág! Ragyogjanak, ragyogjanak csak össze Két testvér nemzet öröm könnyei, Jókévdében megáld az Isten is, ki Sohasem tudott még elfelejteni!

Kovács Gyula, vagy akit az akkori diákság így nevezett: Poéta Kovács Gyula, a legszebb reményekre jogosító diákköltője volt a Kollégiumnak.

Igen szép verseket írt, több pályadíjat is nyert. Ennek egy második Csokonai eljövetelet várták. Azonban a kiterítő halál még fiatalon, diák korában, az akkori diák társadalom, önképzőkör és az egész Kollégium mélyszégyes gyászára s a magyar irodalom nagy kárára oly hirtelen elragadta 1861 augusztus 5-én.

Meghatóan szép verseit Bihari

mindenféleképpen! Annyira nagy, hogy a nemesszövület alapító születésének első százszentéves évfordulójakor, 1861 január 26-án a Kollégium ünnepélyt tartott s e hála ünnepélyen az akkori kollégiumi diákság bálványozott diákköltője: Miskolczy Kovács Gyula által írott alkalmi költeményét is elszavalták.

„Thököly Sebök emlékezet” címet viselte a vers, melynek befejező sorai így hangzottak:

Péter gyűjtötte össze és adta ki Debrecenben 1862. évben. Az itt közölt verse e gyűjteményből való.

Ha Thököly Sebokról emlékezés történt, emeljük ki a feledés homályából az egykor oly népszerű diákköltőt, az akkori diákság dédelgetett kedvenét, a jó öreg Kollégium LV-ik számú kunyhójának egykori lakóját és díszét: Poéta Kovács Gyulát is, ki Gelejen, az ottani temetőben, talán már jeltelen sírjában aluszva örök álma.

Weszprémy Barna.

Egy évi börtön után felmentő ítélet

A „Verbéna” drogéria ügye a debreceni tábla előtt

Igen érdekes ügyben ítélezett a debreceni ítélőtábla. Herskovics Géza, a nyiregyházi „Verbéna” drogéria tulajdonosának ügyében hoztak ítéletet, melynek értelmében az egyévi börtönről ítélt Herskovicsot azonnal szabadlábra helyezték. Az ügy előzménye a következő: Kulesár Juliánna tiszaberceli kereskedő 6 hónapra ítélte a nyiregyházi törvényszék, mert a zsírosszódát drágán adta vevőinek. Az ítélet jogerős lett. Kulesár Juliánna perének újrafelvételét kérte arra hivatkozva, hogy ő nem is zsírosszódát árusított, hanem zsi-

rosszódapótlót és egyben bejelentette az ügyészségnek, hogy ő tíz kiló zsírosszódát Herskovicstól vásárolt nagyobb áron. A bejelentés alapján megindult az eljárás Herskovics ellen és három nap múlva Aradványi dr. törvényszéki bíró árdragítás miatt egy évi börtönről ítélte az előzetes letartóztatásban lévő Herskovicsot. Kötelezte 5000 P vagyoni elégtétel megfizetésére, 5000 P mellékbüntetésre, száz pengő fizetésére kihágás miatt, mert engedély nélkül adta el a tíz kiló zsírosszódát. Megvonták az ipari engedélyt és kötelezték arra is,

hogy az ítéletet a lapokban nyilvánosságra adja. Az ítéletben az ügyész nem nyugodott meg mert vagyonszerzést is kéri. Az elítélt előbb kijelentette, hogy nem nyugszik meg az ítéletben ő sem, mert nem érzi magát bűnösnek. Kulesár Juliánna alaptalanul vádolja őt vallomásaiban. Később meggondolta magát Herskovics és tudomásul vette az ítéletet. Védője azonban a védelemmel elmentében a táblához folyamodott felmentést kérve.

A debreceni táblánál a védelem részéről Lévay Zoltán ügyvéd bizonyította, hogy Kulesár Juliánna terhelő vallomása nem megnyugtató, mert ellentétes, zsírosszódadrágítással vádolja Herskovicsot, pedig a saját újrafelvételi hűnyűgében is zsírosszódapótló-

DEBRECZEN 10 OLDAL 1942 XII. 25

ról beszél. A terhelő vallomást tett tanu azt állította, hogy 4-5 óráig papírzacskóban tartotta, míg hazaszállította a tíz kiló zsírosszódát. Szakértők állapították meg kísérlet alapján ezzel szemben, hogy egy óra alatt a zsírosszóda átmarja a papírt és abban tovább nem tartható. Tanuk bizonyították, hogy Herskovics a saját maga üzemében készült marószódapótlót árusította és azt is adta el Kulesár Juliánának.

A bizonyítékok alapján a tábla megsemmisítette a nyiregyházi törvényszék ítéletét és felmentette Herskovicsot a vád alól. Tervei szerint az azonnali szabadlábra helyezését.

Hogyan tüzelünk helyesen

Néhány jótanács a tüzelővel való takarékosagra.

Most a téli hidegben egyike a legnagyobb gondnak a tüzelő kérdése. Kevés van a tüzelőből, szénből, fából és ezért nagyon takarékosan kell a tüzelővel bánni. Sok helyen nem tudnak helyesen tüzelni, vagy nincs megfelelő kályha és ezért a drága tüzelő anyag nagyrésze kárba vész, a meleg kirohan valóságilag a kéményen és hideg marad a szoba.

Az élet többféle terén alkalmazták már a takarékoskodást, így megszabták azt is, hogy a hivatalokban mikor kell tüzelni és milyen meleg lehet a szoba. Így kellene úgy beosztani a tüzelőt, hogy minél tovább tartson és minél több haszonnal tüzeljék el. A rengeteg egyszobakonyhás lakásban úgy igyekeznek takarékoskodni, hogy csak a konyhában fűtenek nappal és ott tartózkodik az egész család, ahol főznek. Természetes, hogy a levegő hamarabb romlik a konyhában az ételszagtól, mint a szobában és ezért tanácsos, hogy gyakrabban szellőztessék a konyhát. Tekintettel kell lenni arra, hogy ezekben az egyszobakonyhás lakásokban van a legtöbb gyermek és bizony a gyermeknek nagyon fontos a jó levegő. Hamar sápadnak és kedvetlenül lesznek szegénykék, ha nem kapnak jó levegőt, ha párás, elhasznált levegőn kénytelenek tartózkodni állandóan. A szellőztetéssel azonban óvatosan kell bánni, mert a szellőztetés célja az, hogy a levegőt kicserélje, tehát nem az, hogy lehűtse a falakat a bútorokat és ismét sok hőenergiát pocsékoljanak arra, hogy a hideg falak és bútorok nyeljék a meleget. Eppen ezért elegendő, ha néhány percig tart csak a szellőztetés, hogy a használt meleg levegőt kiszorítsa a beáradó friss hideg levegő.

A helyes szellőztetéssel nagyon sok tüzelőanyagot lehet megtakarítani, de sokat lehet megtakarítani a helyes tüzeléssel is. A szoba levegőjének nem szabad 20 fokon felül emelkedni. A túlfűtött szoba egészségtelen és a túlfűtött, nagyon meleg szobából a hideg levegőre kilépő gyermek és felnőtt hamar megkapja a náthát és a komolyabb természetű betegségeket.

Takarékoskodni lehet tehát többféle módon, de leginkább azzal, ha célszerű jó kályha és tüzelő van. A tüzelőnek és kályhának legyen jó huzatja, mert csak így tud eltávolítani a gáznevelő anyag és tud a fűtőanyag jól kiégni. Nem jó ha megtörik a tüzelő, vagy kályhát, hogy abban levegőnek is alig marad hely. Az egészséges levegőre van szükség és minél több levegőt

kap a tűz, annál jobban éget, annál jobban hasznosítja a tüzelőanyagot.

A rossz kályha rengeteg tüzelőt használ el feleslegesen és mégis inkább a kéményt fűtik vele, mint a lakást. A kályhát tehát javítani kell, ahol hiba van, mert tüzelőben sokkal több értéket használnak el, mint amennyiben a javítás kerül. A csövek lehetőleg ne legyenek rövidék s azonnal kéménybe vezetők, mert így gyorsan távozik a meleg kéményen át. A hosszú csövek és lehetőleg kanyarodókkal bírók a legjobbak, mert nem tudja a kémény olyan gyorsan „kihúzni” a meleget és a csövek is fűtik a szobát. Az a fontos, hogy a drága fűtőanyag meglehetősen szobában tartsuk meg és ne engedjük a kéményen hamar eltávozni. A kivezető csöveket tisztán kell tartani, mert a lerakódó korom akadályozza a meleg átadását. Igen jók az úgynevezett hőfokozó csövek, melyeknek szerkezete megakadályozza a meleg eliramlását és így valóságilag a második kályha szerepét töltik be.

A kályháról szólna el kell mondani, hogy a legtakarékosabban a cserépkályhák fűtenek, egyenletes, sokáig tartó meleget adnak. Egy hibájuk van csak, hogy nem melegeit be hamar a szobát és nem lehet olyan magas hőfokot elérni velük, mint a szénkályhák. A tanyai és falusi házakból ismert buboskemenéknek a fűtés tekintetében nincs párja. Jobban melegítenek, mint a cserépkályhák az bizonyos. Szalmával, csutkával rakják meg és melegek olyan a szoba, mint a meleg bánya.

A jó kályha és fűtővezető fontos, de kevesen vannak, akik értenek a kályhákhoz és így szénkályhát vásárolnak fatüzelésre és vizsított. Szükséges lenne a nagyközönség, a kisemberek részére kipróbált, olcsó és igen takarékosan fűtő kályhák készíten. Ha a mostani háborús idők ezt nem is engedik meg, jó lesz a jövő szempontjából gondolni erre mert úgy a köznek, mint az egyéneknek csak hasznára lehet.

A meleg megőrzését azzal is elősegíthetjük, ha a vékonyan tapasztott padlást legalább 8-10 centiméter vastagon burkoljuk tapasztóval vagy homokkal. Ilyen módon megakadályozzuk, hogy a padláson át hulljon a lakás és szaladjon el a meleg. Fontos az is, hogy a tüzelő száraz legyen. A nedves fa csak sárga, párolog a tűzön, elenyevd anélkül, hogy meleget adna. Ezért tanácsos a tüzelőt száraz, levegős helyen tartani, hogy kiszáradjon és a konyhában, kályhában pattogva, lobogva égjen, nagy hőt adjon.

Jóminőségű vattapaplant, pehelypaplant, kis és nagy tollpárnát, nagyon szép butorszöveteket és damasztokat vásárolhat az

Erdélyi Szőnyegházban

Piac u. 34. sz. --- Telefon: 22-45.

Újszövetüzlet

Vermes László

posztó- és szövetkereskedése. Ferenc József út 40. (tanygya átjáró) Jó minőség! Olcsó árak!

Nyugodtan akar aludni?

Matracát, hencserét, reka-téját, toleljet csináltassa MANDEL kárpitossal Csapó utca 28. (második udvar). Kész hencserék raktáron.

A „Debreczen” rádióműsora

1942 december 28-tól 1943 január 3-ig

HETI ALLADÓ MŰSOR-SZÁMOK:

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40: Ébresztő. — Torna.
- 7: Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 10: Hírek.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12: Harangszó — Fohász. — Himnusz.
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
- 9.40: Hírek.
- 12: Hírek.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 6.50: Hírek.
- 9.40: Hírek.
- 11.45: Hírek.

Mit hallottunk a múlt héten

Volt már alkalmunk felemleni habár gyenge szavunkat a kívánságverseny régi, de rossz viccei ellen. Hogy most is ezt kell tennünk, azt az indokolja, hogy olvasóink unszólnak, újból tegyük szavá a kívánságverseny **különbösen színvonalas és szórakoztató műsorának** ezt a bosszantó hibáját.

Néhány „vicc” mutatóba:
Hortobágyi vicc. A gulyás (!)

botjára támaszkodva áll, all a a síkságon. Mozdulatlanul. Arra jön egy pesti ember. Nézi, hogy csak áll a gulyás. Egy felóra múlva megkérdi:
— Min gondukodik kend?
Az feleli a gulyás:
— Hát raérek én gondukodni? Vége a viccnek, lehet nevetni.
Más.
A részeg bemegy a boltba, vásárol. Fizet, visszaadnak a pénz-

zéből. Nézi a visszakapott pénzt. Kérdik tőle:
— Mi az öregem, talán nincs meg?
— Éppen csak hogy stimmel...
Más.
Különbösen ne adjunk többet itt. A cigány, aki normális és a részeg, aki a másik oldalt keresi, szintén olyan viccek, amelyek nagyapáink első olvasmányai közé tartoztak.

stúdióban. Irta és összeállította Szatmáry Antal. Közreműködik Gyurkovits Mária, Karády Katalin, Nagy Izabella, Németh Ella, Turay Ida, Vaszary Piroška, Bilicsi Tivadar, Cselényi József, Hosszú Zoltán, Koréh Endre, Legényei József dr., Patáky Kálmán, Pethes Ferenc, a Pécsi Öreg Diákok, a Rádiózenekar Majorossy Aladár vezényletével és Sárjai Elemér cigányzenekara. Rendező Zakál Dénes dr. (Hangfelvétel.)
1.30—3: Szórakoztató és tánczene.

BUDAPEST II.

- 5.30: A pécsi Angster orgonagyár ünnepe. Péchy-Horváth Rezső előadása.
- 6: Az Operaház előadásának ismertetése.
- 6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. — Denevér. Operett három felvonásban. Egy francia vigjáték után írta Hafner és Genée. — Személyek: Eisenstein — Rösler Endre; Rosalinda — Osvald Julia; Adél — Raffay Erzsébet; Ida — Bordy Bella; Alfréd — Pilinszky Zsigmond.

BUDAPEST I.

- 1943. január 1. BUDAPEST I.

- 8.45: Hírek.
- 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.
- 10: Egyházi ének és szentbeszéd a bejárati főbejárati templomból. A szentbeszédet mise közben Lepold Antal dr. protonotárius kanonok mondja.
- 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdeti Raffay Sándor dr. püspök.
- 12.30: Az Operaház zenekara. — Vezényel Rajter Lajos.
- 1: Boldog üzenetendőt. Harsányi Zsolt köszöntője.
- 2: Művészlemez.
- 3: Mécs László kötetményeiből ad elő.
- 3.20: Tótágas. Fordított világ a stúdióban. Az 1942. december 31-i műsorunk megismétlése. — Hangfelvétel.
- 4.15: Téli nap. Ilés Endre elbeszélése.
- 5: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Hajmássy Miklós csevegése.
- 5.10: Operett és filmdalok. Közreműködik Orszó Julia, Karády Katalin és Sárdy János.
- 6.30: Német hallgatónknak.
- 7.05: Most kezdődik. Matolcsy Margit és Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. Matolcsy számai: Bujdokolva járok; Ir-tám én levelet a császárnak; Jőstét kívánok; Felleg borult az erdőre; Hamis a rózsám; Szép a szőke, szép a barna; Népdal: Rózsabokorban jöttem a világra. — Kalmár számai: Népdal: Ha meghalok csillag lesz; Gyere velem akáclobos falumban; Aki nekem mindenem volt; Hiányzik valaki; Népdal: Országúton mennek a katonák; Kék nefejejs; Népdal: Erdő, erdő, de szép kerek erdő.
- 8: Magyar toll a magyar kardért. A Ráskay Lea Irodalmi Társaság estje.
- 8.30: Magyar ének — magyar lélek. Ádám Jenő a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőelőadója.
- 9: Szilveszter és Újév között. Babay József csevegése.
- 9.15: Táncczene.
- 10.15: Melles Béla-zenekar. Vezényel: Vincze Ottó. 1. Fra Diavolo nyitány. 2. Szeregi Artur: Gavotta és rondo. 3. Dounod: Faust — baletzene. 4. Lanner: Pesti — keringő. 5. Wissmüller Mihály: Tarantella.
- 11: Magyar zenekari művek. 1. Fiszmol szvit. 2. Galántai táncok.

HÉTFŐ

December 28. BUDAPEST I.

- 10.45: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. A nürnbergi baba — nyitány. 2. Hercegkisasszony — egyveleg. 3. Hangulatkép. 4. Téli viharok — keringő.
- 11.15: Olasz áriák.
- 11.40: Hétszáz éves a vasvári kólostor. Entresz Ferenc előadása.
- 12.10: Folyamérők szalonzenekara. 1. Pusztalátomás — nyitány. 2. Kék pavillon — szerenád. 3. Cigányosan — egyveleg. 4. Julika — egyveleg. 5. Egy mesekönyvből — intermezzo. 6. Bécsi vér — keringő. 7. Közene.
- 2: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.
- 3.20: Szalonötös.
- 3.50: Az arab világ. Irta: Somogyi József dr. (Felolvasás.)
- 7: Táncczene.
- 5.40: Legkedvesebb verseim. Elmondja Simonffy Margit.
- 6: Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Takács Jenő (zongora).
- 7.35: A kender és a len áztatása. Andrassy Lajos kir. háziipari felügyelő előadása.
- 7.55: Rádiózenekar. Vezényel: Kurt Karrassch. Közreműködik: Kreutler (hegedű) a magyar-német művészcsere keretében.
- 8.45: Rangrejtve. Anekdoták. — (Felolvasás.)
- 9: Magyar film- és tánczene. — Előadja a Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Kazal László — ének. (Hangfelvétel.)
- 9.20: Ravel: Szvit.
- 10.10: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.)
- 11: Magyar nő-ák. 1. Valakinek muzsikálnak. 2. a) Pántlikás kalapom; b) Vékony deszka kerítés. 3. Harmat Ilona szeretője. 4. Hogy mondjam el nekéd. 5. Kalapomra páros tubarózsát tettem. 6. Hogy látsz nap-nap után. 7. a) Rá van írva az arcodra; b) Illa berek nád a kerek. 8. Én csak azér: születtem. 9. a) Vörös hort ittam az este; b) Haragszik az édesanyám. 10. Vagy rangosan vagy rongyosan. 11. Paprika, só. 12. Kaptam egy levelet. 13. a) Túl a Tiszán vagy egy város Beregszász; b) A kisasszony Pozsonyban; c) Kiskomárom. Nagykomárom.

BUDAPEST II.

- 5—6.40: Azonos Kassa műsorával.
- 6.40: A Soroksári Polgári Dalkör. Vezényel: Wehninger Károly. 1. Székely nóták. 2. Hat magyar népdal. 3. Tánccdal. 4. Tánccdal. 5. a) Réter, réten. b) Már Kis-tildén; c) Kocsi, szekér.
- 7.05: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr.
- 7.30: Pécsi Sebastyén orgonái a Szent István bazilikából. — 1. Ciacona. 2. D-dur preludium és fuga. 3. Karácsony. 4. F-dur

KEDD

December 29. BUDAPEST I.

- 10.15: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Romantikus nyitány. 2. Mattinata. 3. Paganini — részletek. 4. Tarantella. 5. Művészélet — keringő. 6. Diszpaliotás. 7. Cremonai hegedűs. 8. Melankólikus-keringő. 9. Füttyös és kutyája. 10. Fickő-polka.
- 11.15: Szabó Sándor hegedűl.
- 11.40: Divattudósítás.
- 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel: Bördög János.
- 2: Operatársulatok.
- 3.20: Budai Mandolin Zenekar. — Vezeti Horváth Zoltán. 1. Lyuk, lyuk, lyuk — induló. 2. Őzsi virágok — keringő. 3. Zenélő óra. 4. Mert a nagy szerelmek — slowfox. 5. Fekete folyó — tangó. 6. Egy kis kíváncsi kaeca — fox. 7. Vidám percek — induló.
- 3.50: Gyermekdelután. Utazás Mescországba. Irta Csengey Ilona. Zenéjét szerezte Zilahy Farnos Eszter. Előadja a gyermek szereplők. — Vezeti Harsányi Gizi.
- 5: A XII. Honvédkívánságverseny. Rendezi a Magyar Vöröskereszt a Magyar Rádió közreműködésével. Közvetítés a Magyar Művelődés házából. A december 20-i adásunk megismétlése hangfelvételtől. Közreműködik: Barabás Sári, Bárczy Kató, Bilicsi Tivadar, Bodnár Jenő, Cselényi József, Déry Sári, Hámozy Imre, Honthy Hanna, Kalmár Pál, Kelly Anna, Lehota Árpád, Nagy Izabella, Nagykovácsi Ilona, Muráti Lili, Orszó Vilma, Pethes Ferenc, Sárdy János, Solth György, Tolnay Klári, Vaszary Piri, Weygand Tibor, a Eudapest Honvéd őrszázalój zenekara Pongrácz Géza vezényletével, a Légierők fúvószenekara Doroszlai Károly vezényletével, a m. kir. 51. honvéd páncélgéppályás zászlóalj karpaszományos énekara Cseh Béla vezényletével, a Rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével a Bezerédy-utcai elemi leányiskola növendékei Némegy Józsefné vezetésével. — Heinemann Sándor tánczenekara, Beszélő Legényei József dr. Kísér Sárjai Elemér és Danyi Gyurka cigányzenekara.
- 8: Mai magyar szerzők bemutató hangversenye. 1. Nagy József: Vonóhármass. Előadja: László Endre, Kocsis László és Toroczkay Dénes. 2. Ottó Ferenc: Zongorahármass. Előadja: Nováki László, Perényi Pál és Frank Lajos. 3. Lisznyay Szabó Gábor: Vonósnégyes. Előadja: Páricsy Pál, Hütter Gyula, Nováki László és Frank Lajos.
- 8.40: Bazzay Margit verseiből előad Makay Margit.
- 8.55: Szórakoztató zene.
- 10.10: Hanglemezek.
- 10.35: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál a Kiss-Roval-étteremből.
- 11: Táncczene

SZERDA

December 30. BUDAPEST I.

- 10.15: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel)
- 11.15: Zenekari művek.
- 11.40: Tom Flex kalandja. Palásthy Marcell elbeszélése. (Felolvasás.)
- 12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel: Seregi Artur. 1. Keier Béla: Vigjáték — nyitány. 2. Pécsi József: Keleti esküvő. 3. Az én nótám — dalegyveleg. Összeállította és hangszerelte Seregi Artur. 4. Járay István: Szigetvár ostroma. 5. Robrecht: Keringőegyveleg. 6. Csala János: Újpesti leventék — induló.
- 2: Farkas Jóska cigányzenekara muzsikál.
- 3.20: Filmadalok.
- 4: Évi mérleg. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. Közreműködés előadásorozat.
- 5: Mindenből mindenkinek. Közreműködik Olthay Magda, László Magda, Szabó Miklós, a Székesfehérvári Zenekar Fridl Frigyes vezényletével. Rendező: A. Balogh Pál.
- 6: Honvédműsor.
- 7.05: Varga Tibor hegedűl. 1. D-dur szonáta. 2. Rondo. 3. Lassú és friss. 4. Rondo capriccio.
- 7.30: Hol volt, hol nem volt. — Versek a tündérvilágból. Elmondja Somogyi Erzsébet.
- 7.45: Beszélő-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Alabárdosok indulója. 2. Vigjáték — nyitány. 3. Balett-szvit. 4. Rizzicato polka. 5. Münchener keringő. 6. Horthy bakák — induló.
- 8.35: A pénz és a közmondás. — Sztinyai Jenő előadása.
- 8.50: Tasnády László dr. magyar nótákat zongorázik.
- 9.10: Ahol gyermek voltam. Keresztury Dezső dr. beszél Zaláról.
- 9.25: Géczy Barnabás szerenádokat játszik.
- 10.10: A Szent István 3. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Helényi Gyula. 1. Helényi Gyula Szent István 3. honvéd gyalogezred parancsnoki indulója. 2. Suppé: Ünnepi nyitány. 3. Mascagni: Intermezzo. 4. Kacsóh pongrácz: János vitéz — egyveleg. 5. Farkas Jenő: Horthy Miklós — induló. (Hangfelvétel.)
- 10.45: Zenekari művek. 1. Weber: Oberon — nyitány. (Fúvószenekar.) 2. Mozart: Menüett (Berlín Filharmonikusok). 3. Rossini: Tell Vilmos — balettrészletek (Zenekart vezényli Lambert). 4. Dvorzsák: Scherzo capriccioso (Szimfonikus zenekar). 5. Massenet: Festői jelenetek — IV. tétel (Szimfonikus zenekar). 6. Pierné: Colombine szerenádja Párisi szimfonikus zenekar, vez. Casadesus). 7. Grieg: Sigurd Jorsalfar — hódolati induló. 8. Johann Strauss: Kék Duna — keringő (Szimfonikus zenekar).

CSÜTÖRTÖK

December 31. BUDAPEST I.

- 10.15: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc.
- 11.15: Hangszerszólók.
- 11.40: Kölföldi híradó. — (Felolvasás.)
- 12.10: Weidinger Ede szalonzenekara.
- 2: Folyamérők fúvószenekara. — Vezényel: Ifj. Fricssy Richárd.
- 3.20: Helyszíni közvetítés a Budapesti Önkéntes Mentőegylet székházából. Vezeti Budinszky Sándor.
- 3.40: Fritz Heitmann Bach-korabeli orgonán játszik.
- 3.55: A takarmánynövények magytermesztése. Hering Dezső dr. gazdasági felügyelő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
- 5: Az év halottai. Felolvasás.
- 5.15: Honvéd-Szilveszter.
- 5.45: Szilveszteri elmélkedés.
- 6: Hangképek az 1942. év második felének eseményeiről.
- 7.05: Egy akol, egy pásztor. — Herczeg János előadása.
- 7.20: Bolondos jégvirág. Tamási Áron elbeszélése.
- 7.40: Könnyű zene — könnyű percek. I. rész.
- 8.25: Péter és Pál. Vigjáték egy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc, Rendező Németh Antal dr. Személyek: A méltóságos úr — Rajnay Gábor; A komornyik — Uray Tivadar; Az uszorás — Maklár János; A művész — Muráti Lili. (Hangfelvétel.)
- 8.50: Könnyű zene — könnyű percek. II. rész.
- 10: A siker ABC-je. Közreműködik Ajtay Andor, Apáthy Imre, Bajor Gizi, Cselényi József, Farkas Ilonka, Fedák Sári, Harsányi Zsolt, Hámozy Imre, Honthy Hanna, Hosszú Zoltán, Huszka Jenő, Jámor László, Karády Katalin, Kolly Anna, Nagy István, Olthay Magda, Orszó Julia, Patáky Jenő, Patáky Kálmán, Pethes Ferenc, Pethes Sándor, Sárdy János, Somlay Artur, Szelezky Zita, Szilassy László, Tökés Anna, Turay Ida, Udvardy Tibor Ezenkívül a Földényi kamarakórus, a Rádiózenekar Fridl Frigyes és Rajter Lajos vezényletével és Farkas Jenő összekötővevőjét Irta László Nándor. (Hangfelvétel.)
- 11.35: Gyula diák újévi köszöntője.
- 12: Éjféltre szólnak a kenderesi harangok.
- Majd: Himnusz.
- Utána: Szózat.
- Majd: Rákóczi-induló.
- 0.15: Hanglemezek.
- 0.30: Tótágas. Fordított világ a

Rádiójavitást és szuperhangolást vállal

FERENCZY rádiólaboratórium

Czepléd-u. 1. Mindenféle gyári készülék! Telefon: 32-35.

BUDAPEST II.
 11.15:12.15: Szórakoztató zene. Hangfelvétel.
 3: A siker ABC-je. Az 1912. december 31-i adásunk megismétlése. (Hangfelvétel.)
 5: Örökszép melódiák.
 7.15: Nagy Lajos nyomán Itáliában. Irta Dercsényi Dezső dr. — (Felolvasás.)
 7.35: Kamarazene.
 8: Hóstenor és humorista. Csevegs és hanglemekkel.

SZOMBAT

Január 2.
BUDAPEST I.
 10.15: Székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel: Eördögh János.
 11.15: Halmy Lujza énekel.
 11.40: A savanyúkáposzta felhasználása a mai háborús időkben. Mamuzsics Istvánné előadása. A közellátásügyi minisztérium előadásorozata.
 12.10: Rádiózenekar.
 Operarészletek és hangszeres szólók.
 12.20: Illiczy László szalonzenekara.
 1.50: A nevelés szerepe a nemzet életében. Imre Sándor dr egyetemi tanár előadása.
 Az olasz rádió műsorából. — Táncczene. (Hangfelvétel.)
 1.15: Hangképek innen — onnan.
 1.45: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.
 1.30: Rádió a rádióról.
 1.40: Liszt: XI. magyar rapszódia.
 1.05: A Budapest Honvéd Őrszázalaj zenekar 1500-ik jubileális hangversenye. Vezényel: Pongrácz Géza. 1. Bachó István: Honvédtáborban — magyar ábránd. 2. Bachó István: Szánkázás — gyorsípegg. 3. Fricsey Richárd: Veni, Vidi, Vici — diadalmi induló. 4. Fricsey Richárd: Erzsébet — keringő. 5. Fígedy Sándor: Tételek a II. magyar szvitből. 6. Pongrácz Géza: Szerenád. 7. Pongrácz Géza: Tábori tánc.
 1.15: Rímbebaragott város. Körszóló Nagy Lajos előadása Nagyszalontáról. Felolvasás. A versket elmondja Ungváry László.
 1.40: Ki mit szeret? Hanglemek. 1. Debussy: Danse. 2. di Capua: Maria, Mari. 3. Leoncavallo: Bajazzók — intermezzo. 4. Thomas Mignon — ária az I. felvonásból. 5. Niemann: Ezüst zuhatag. 6. Millöcker: Dubarry — ketős. 7. Robrecht: Samum — fox. 8. Trenet: Szerenád. 9. Meisel: Keringő. 10. Mackeben: Az én kis Teddy macskóm. 11. Pörschmann: Pikk-ász — polka. 12. Fric Károly: Miért fáj a szív — keringő. 13. Monti: Csárdás.
 10.10: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel az EMKE-kávéházából. Dalok Szentirmay Elemér: Egy rózsafán megszámláltam; Népdal: Megy a hajó a Balaton vizében; Pápai Molnár Kálmán: Itt születtem Kiskunságon; Sándor Jenő: Egyetlen egy boldog perc; Fráter Lóránd: Hívlak akkor is ha nem jössz; Járosi Jenő: Kenyeres pajtás; László Imre: Vecsernyére szól a hang.
 10.50: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.) 1. Millöcker: Szegény Jonathán — nyitány. 2. Gebhardt: Rio Táncclegenda. 3. Zanter: Az aranygedű. 4. Ranzato: Velencei éjféli — közzene. 5. Lehár: Gluditta egyveleg.
 11.30: Táncczámok zongorán. 1. Fox-egyveleg. 2. Horváth Jenő: Egyveleg. 3. Fischer: A megkerült zongora.
BUDAPEST II.
 5—6.40: Azenos Kassa műsorával.
 3.40: Vitéz Király Sándor énekel. 1. Kacsóh Pongrácz: Késő ősz van. 2. Hubay Minek turbékoltok. 3. Sztójánovits Jenő: Bordal. 4. Dienzl: Lillomszál. 5. Grieg: Szeretek. 6. de Curtis: Sorrentói emlék.
 7.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 7.30: Földalatti emlékek Bécsben. Mokcsay Julia dr előadása. — (Felolvasás.)
 8: Séta az új köntösbe öltöztetett Koronázó Főtemplomban. A közvefítést vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
 8.30: Brahms: Változatok Haydn egy témája.
 8.40: Az orosz néplelek. Egyházi Imre előadása.

VASÁRNAP

Január 3.
BUDAPEST I.
 7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene.
 8.15: Hírek.
 8.30: Öszinte beszéd.
 9: Református istentisztelet a Filadelfiai Diakonissza Alapf. vány Bethesda kórházából. Igét hirdet Bodoky Richárd diakonissza lelkes.
 10: Egyházi ének és szentbeszéd a szentistvánvárosi Bazilikából. A szentbeszédet mise közben Barkóczy Sándor prépost, esperes-plébános mondja. Énekel a templom énekkara.
 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Igét hirdet Budaker Oszkár egyetemi nyilvános rendes tanár Orgonál: Várkonyi Endre.
 12.15: Levente-műsora.
 12.55: Csendes hősieség. Darvas János előadása.
 1.10: Szórakoztató zene. (Hangfelvétel.)
 2: Művészlemek.
 3: A szarvasmarha takarmányozása. Kerék József dr m. kir. gazdasági felügyelő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
 3.45: Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
 5: A Magyar Revü Táncczenekara játszik.
 5.30: Akike: mindig szívösen hallgatunk. Mészáros Ági csevegése.
 5.40: Magyar nóták hanglemekről.
 6: Alkonyati párbeszéd. Hangjáték egy felvonásban. Irta: Z. Szabó Béla. Rendező: Barsi Ödön. Szereplők: A férj — Páger Antal; A feleség — Karády Katalin. (Hangfelvétel.)
 6.2: Egyetemi Énekkarok. Vezényel: Cser Gusztáv. (Hangfelvétel.)
 7.05: Rádiózenekar. Vezényel Majorossy Aladár. Közreműködik Pakós Irma és Laczó István.
 8.10: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.
 8.30: Rajkó Éva és Paica Annie kézzongorán játszik.
 8.55: Szép magyar novella. Gyűlölet. Ambrus Zoltán elbeszélése. (Felolvasás.)
 9.15: Filmdalok.
 10.10: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál a Hungária-szállóból.
 11: Könnyű dal — könnyű tánc. 1. Strecker: Ott lenn a Lobau-

ban. 2. Esperon: Spanyol dal. 3. Josef Strauss: Asszonyiszív — polkamazurka. 4. Hlačky Endre: Az én falumban. 5. Emer: Dal. 6. Winkler: A szabadságon vagyok — vidám induló. 7. Richartz: Menüett. (Géczy Barnabás zenekara). 8. Spadaro: Foxtrot. 9. Geisler: Keringő. 10. Hegedűs Tamás: Hamvadó cigarettavég. 11. Kiss Angyal Ernő: A rózsám de csinos — induló. 12. Babos Károly: Kisasszony, ha kicsit álmos.
BUDAPEST II.
 11.15: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
 12.15: Kamarazene.
 3—3.45: Séta operettországban.
 5: A szürke város kötője. Thurzó Gábor előadása. Theodor Storm-ról. A verseket elmondja Major Tamás. A novellákat felolvassa Ághy Erzsé.
 5.40: Mozart: Szerenád tizenhárom fűvőhangszerre.
 6: Az Operaház előadásának is-

Asszonyoknak
Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Orjaleves eperlevél-tésztával, főtt orjajuh borsófőzeléssel. — Vacsora: Csótészta tehéntúróval, gesztenye.
Kedd. Ebéd: Paradicsomleves, vese velővel, burgonyával, savanyúsággal. — Vacsora: Fejvágott, tea.
Szerda. Ebéd: Karfiolleves, parajfőzelék hamis hússzeletekkel vagy kisütött párisi szeletekkel, alma. — Vacsora: Paprikáskrumpli virsliivel.
Csütörtök. Ebéd: Tarhonyaleves, töltött káposzta, lekváros buktta — Szilveszteri vacsora: Finom kocsonya tartármártással, tea, sütemény, alma.
Péntek. Újévi ebéd: Gombaleves, sertéskaraj, vagy malacsült vöröskáposztával. Gesztenye torta gyümölcs. — Vacsora: Maradék sült befőttel, torta.
Szombat. Ebéd: Áttört bableves, burgonyás lepény. — Vacsora: Kávé, vaj, méz.
Vasárnap. Ebéd: Májgombóc-leves, rostályos tarhonyával, céllával. Rizspudding. — Vacsora: Kenő májas, tea, sütemény.

ÉTELEÍRÁSOK.

Halleves zöldséggel. Bármilyen halat, ha a szokott módon megtisztítottunk, darabokra vágjuk és beszóva félretesszük. Ezalatt a szükséges mennyiségű vízben pár szál sárgarépat és petre-

mettetése.
 6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Bűvös szekrény. Vigopera három felvonásban. — Szövegét írta Kunszery Gyula. Zenéjét szerezte Farkas Ferenc. Vezényel: Berg Ottó. Rendezte: Nádasdy Kálmán. Szereplők: Zulejka — Walter Rózsi; Haszszán — Járny József; A kádi — Maleczky Csikár; A vezír — Hámory Imre; A mufti — Koréh Endre; Az asztalosmester — Rösler Endre; Első odalisk Raffai Erzsé; Második odalisk — Kovács Jolán; Harmadik odalisk — Dósa Mária; Első szolga — Mally Gyözö; Második szolga — Ilyés Sándor. — 2. A korsó. Tánckomédia egy felvonásban. Szövegét írta Luigi Pirandello. Zenéjét szerezte Alfredo Casella. Vezényel Konessey Jenő. Rendezte és koreografáját tervezte Haarnyó Gyula. Az olasz dalt Szabó Miklós énekl.

zselenygyökert, pár piros vagy zöld paprikát, egy-két fej vöröshagymát vékony karikára vágva megfőzünk, ekkor a besózott halat hozzáadjuk és tovább főzzük tizenöt-húsz percig. A sós ízt meghagyjuk és pár kanálnyit reszelt tormát hozzáadva, lehet tálalni. Tetszés és ízlés szerint: citrommal vagy tejföllel is meg savanyíthatjuk.
 Máj tejfelben sütvé. Szép darab borjómájat megüzdünk füstölt szalonnacsikkokkal. Szirt forróvízzel beledjük a májat, alája karikákra vágott hagymát is tesszük és lassan sütjük. — Közben tejfelrel és kis citromlével locsolgatjuk. Mikor a máj megsült, szeletelve tálaljuk, levét leszűrve, ráöntjük. Téli főzelékhez igen finom.
Véles palacsinta. Sütünk rendszeres palacsintákat sótalannul. Akkor megöltjük a következőképpen elkészített velővel: a velőt megtisztítjuk, nyersen megvagdajuk és ugyancsak apróra vágott zöldséggel, reszelt hagymával zsírban megpároljuk, majd három kanál tejfelrel kenhetővé tesszük. Az így elkészített palacsintákat ki is rántathatjuk. Főzelékhez vagy izes mártással tálaljuk.
Burgonyás lepény. 2 deka főtt, áttört burgonyát összegyúrunk 22 deka liszttel, 10 deka fagyasztással, 10 deka porcukorral, egy egész tojással, egy kávéskanál szódaikarabónával, kevés sóval. Két részletben kinyújtjuk, felét ráhelyezzük a kéklet plétre, ha-

racklekvárral megkenjük, ráhelyezzük a másik felét és kenés nélkül sütjük.
Tarhonyafelfújt. Öt deka zsírban megfuttatunk fél fej reszelt hagymát, adunk bele késhegynyi piros, édespaprikát és egy jó pohányi tarhonyát, amit kissé pörkölünk, aztán vízzel felereszelve, puhára főzzük a lében, fedő alatt. Sózzuk is. Közben vízzel kell feltöltögetni. De ha van paradicsomlevünk, azzal locsolgassuk. Mikor a tarhonya puha és a levét egészen felitta, akkor kihűtjük és adunk hozzá 5 tojássárgáját, a tojások kemény habját, ha van ettett paprikalekvárunk, abból egy késhegynyi. A habot jól beledolgozzuk. Kikent, morzsával hintett formában a sütőben megsütjük és vagy tejfelrel habart paradicsomlevet vagy sajtmártást adunk hozzá.
Párnácska, töltve. 2 tojással gyúrunk tészta, a gyúrás közben két deci tejfelt adunk bele apránként. Sózzuk is. Középes keménységű legyen. Tenyérnyi négyszögeket vágunk belőle, a tölteléknek egyik oldalára tesszük és a másik felét ráhajtva, mint a derelyét, jól körülmöködjük. Aztán forró zsírban hirtelen kisütjük, közben meg is forgatjuk szűrőkanállal, nem villával, mert ha belezárunk, összeesik. Különböző olyan szép magas lesz, mint a párnácskák. Töltelék lehet: 1. Aprított, petrezselymes zsíron párolt gomba, de levét elfőjje. 2. Juhtúró, csak ne legyen nedves. 3. Tehéntúró reszelt sajttal és 1 tojással eldolgozva. 4. Zsíron párolt vagdalt vegyes zöldség. Sajttal beszórva, tálaljuk gyorsan!
Püspökkenyér. 4 tojás kemény habját 2 deka porcukorral még tovább keverjük. A tojások sárgáját 10 deka porcukorral, fél citrom reszelt héjával és levével, ha van: fél narancs reszelt héjával elkeverjük és beledjük a habba. Végül hozzákeverünk 12 deka sima lisztet, 7 deka mazsolát, 7 deka hántott mandulát és 5 deka cukrozott narancshéjat, (ha van).
Diókrémtekeres. 5 tojás sárgáját 7 deka porcukorral habosra keverjük, tesszük bele 7 deka darált diót és az 5 tojás keményre ver: habját. Kikent, kizsuztatott tepsihen 10 percig sütjük. — Közben 14 deka darált diót 10 deka porcukorral, egy evőkanál rummal, kis vanillával és tejjel összekeverünk. A forró tészta kenjük ez: a töltelékkel és gyorsan összetekerjük a tészta.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
 Irta: Hegyaljai Kiss Géza

(43) (Minden jog a szerzőé.)
 Miben látja Széchenyi hatásának titkát? Abban, hogy ő korának nyelvész. De nem annyira ő teremtette a kort, hanem őt teremtette a kor. Széchenyi sír szelén támoalgónak látja nemzetét. Kossuth azt hiszi, hogy e nemzet ép, ifjú, egészséges. Elég az ereje, hogy intézményeinek százados bajjait is kijavítsa. Önmagát ez ép nemzet egy izeteskéjének érzi. Ha felszólal, miután elvett maga a gróf is helyesli, a modor igazán semmit sem árthat a nemzetnek. Azaz csak olyan képzelődés óriásíthatja, mint aminővel az arab teveje árnyékából a délibáb göképeit szemléli. A Kelet Népében minden okoskodás alapelve, hogy e nemzet javulófélben levő beteg. Ezért nem állhat meg az okoskodás egész építménye.
 Melyik igazság győzelmesebb? Az-e, hogy legyünk csak gazdagok, a szabadság majd önként előjő, vagy az-e: csak szabadok legyünk, a gazdagság majd önként előjő? Kossuth így felel erre:
 Mindenek előtt óvjuk meg a szabadságot, mely már van. Azért ne engedjünk jogainkból semmi áron! Emeljünk a szabadság sáncai közé mindig többeket. Szabadság nem veszít, ha megosztják. Sőt mindenkor nő

és erősödik. Midőn ezt tesszük, az anyagi fejlődést is legsikeresebben mozdítjuk elő. Csak az a jólét tartós és állandó, amely a nemzetből fejlett ki önként és szabadon. A szellemi érdekeket kell kifejtetni, hogy a jólét kifejlődhesse önként, szabadon. Ez az út nehezebb, akadékosabb. Indulatot és féltékenységet költ fel ellenünk. De a jog maga nem lesz áldozat. Azért hát jog és szabadság legyen jelszavunk!
 Ügyesen védi meg a haladás vezéreit a túlzás vadjától:
 Úgy tapasztalom, hogy az úgynevezett túlzó párt szakadást soha nem csinált. Ő csak szárny volt. Kijebb száguldott, mint a test maga. De azért a testnek tagja maradt.
 Finoman hártja el azt a vádat, hogy a Pesti Hírlap szerkesztője nemzetgyilkosság lesz, mert a szívhez, nem az észhez szól. Meggyőzni igyekszik a gróftól arról, hogy a nemzeti értelmesség fejlődésének magasabb fokán áll, mint ő gondolja. Bátran vallja a megye-rendszert célszerűnek:
 Ám vessünk egy pillantást megyei rendszerünkre, melyet én alkalmasint százezrek után, százezrekkel együtt oly intézménynek tartok s hirdetek örökké. A világnak bármely intézményével se volnék hajlandó

azt felcsereálni. Országási rendszerem ép azért a legtávolabbiól sem franciás — mint ahogy a gróf mondja. A kifejtett vármegyei életet tartom a legjobbnak.
 Milyen hasznosak a vármegyék épp a magyar reformok idején! Minden vármegye egy-egy elmesurlódási műhellyé változik. Az elmúlt hét év alatt minden megyében évenként 6, összesen a megyékben 2184 közgyűlés volt. Több mint Nagybritanniának minden meetingja (népgyűlése) és politikai lakomája ugyan abban az időben!
 Kossuth ebben demokrata is, alkotmányos is. A megyei rendszer a fontos. Széchenyi ennek elejtésével az arisztokráciát tartja a nemzeti haladás hivatott vezérének. Kossuth a vármegyékben, a köznemességben tiszteli az újjáalakulás és a mindenkori élet lélekző szervét. Csak tökéletesíteni kell. A közvélemény itt is Kossuthot segíti diadalra.
 Igazolja szerkesztői elveinek helyességét: 1. A reformkérdések nemzeti meggyőződésé érlelése. 2. Úgy írni, hogy sokan olvassák. 3. Gondolatait szíven ereszti keresztül. Azonban a szív melegebb mártott tollal írt gondolat rideg meztelenségében is képes kiállani a boncoló ész taglalatát.

AZ ESZME JEGYÉBEN

A Felelet írása, nyomása közben Kossuth tovább folytatja lapja szerkesztését írja cikkeit.

Mindig elvi magaslaton áll. Mindenkor az Eszme adja ihletét. A szabadság eszméjét szeretné valóra válna látni az élet minden területén, ahol kívánatos. Ezért formálja hozzá az Eszméhez a nemzeti közvéleményt.
 El kell jönni az időnek, mikor az Eszme tetet őlt.
 Addig itt a Hírlap. Itt az utat egyengető Kossuth-írások. Szól a magyar szellemi és vagyoni előkelőség kötelességeiről:
 — Korántsem úgy lebeg előtünk Magyarország, hogy arisztokráciája teljességgel nincs, hanem úgy mint melynek arisztokráciája a nép érdekeivel együvé forrva olyan, mint testvérek között a hű elsőszülött (Eszmetársulat, 1842. 130. sz.)
 Lelkesedve köszönti a meg erősödött közvéleményt:
 Közvélemény! te ifjú óriás, légy üdvözölve felszerültödben: ujjad a nemzet óramutatója, a népeteknek úttere te vagy. Nemzetet állandóan dicsővé s boldoggá önmaga tesz. (1842. 165. szám.)
 Sürgeti a polgárosztály szervezését.
 Kérdjük mi: mit tesz Magyarhonban alkotmányos polgárnak lenni? Felelet: részesnek lenni a „semmit róruknélkülünk“ jogban... Közélet kell a magyarnak, vagy szabad legyen. S a közéletben magyar nyulv. hogy a szabad nép magyar legyen. (1842. 166. szám.)
 (Folyt. köv.)

Iz éses, olcsó
ajándékot,
dísz tárgyat
válogasson a

"Kecetezőboltban"
Piac u. 89.

H I R E K

DOLGOZZASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
december 19-án reggel 8-tól dec.
26-án reggel 8-ig: „Meváltó”
Major örökösök, Piac u. 18., te-
lefon: 14-69. „Muraközy” Hor-
váth Zoltán, Piac u. 72. tele-
fon: 30-35. — „Bocskay” Las-
sányi József, Cegléd u. 22., te-
lefon 29-14. — „Csokonay” dr
Csatáry István, Mester-utca 43.
telefon: 10-15. — „Árpád Fe-
jedelem”, Miksa Béla, Csapó-
kert, Jánossy-utca 44.

AZ ASSZONY

Milyen egyszerű kis hétköz-
nap szót: Asszony! S mennyi
szeretet, mennyi vágyódás
csendül ebben az egyetlen szó-
ban: Asszony! S hányféleké-
pen tudják kimondani ezt a
szót!

Van akinek hangjában szere-
tet és mély tisztelet csendül,
de sajnos nagyon sokan van-
nak, akik durvasággal vagy
gúnyal ajkukon, olykor a min-
dennapi megszokottsággal ejtik
ki a szót: Asszony...

S mi az asszony?

Hol van ez a gyöngye nő a
mai sorsfordulókkal tele idők-
ben? Hogyan cselekszik, mi-
ként viselkedik a mai nehéz
háborús viszonyok közt? Van-e
olyan szárnyaló gondolat, köl-
tői képzelet mesteri toll, mellyel
meg lehetne örökíteni a „gyön-
ge” nő nagyságát, okosságát,
odaadását. Mert a nő az, aki
mindig többet és többet ad. —
A Hazának, a férjnek, a gyer-
mekének és embertársainak.
Dolgozik, sokszor kora reggel-
től késő estig. Hej, de kevesen
tudják igazán értékelni ezt a
házkörüli munkát. Ha kell
szervezkedik, erőket fog össze,
sok kis erőt hatalmas, alkotó
energiává. Új életet ad és
nevel. Tőle függ, hogy a Hazá-
nak hű katonát nevel-e? Segít
a családfő munkájában, akár itt-
hon van, akár messze idegen-
ben a hazáját védi.

Az asszony akár tude ottho-
nában, tiszta légkörben gyer-
mekeit neveli, akár az iskola
padjai között védi, óvja kicsi-
nyeit, akár — ha kell — irodá-
ban dolgozik, vagy más mun-

kakörben teljesíti hivatását a
férfi helyett, mindenütt szak-
értelemmel és teljes erővel áll-
ja meg a helyét.

A nő, az asszony mindig ott
van, ott található, ahol lennie
kell, ahol segítő kezekre van
szükség. A harctereken is meg-
állja a helyét. Sebesült honvé-
deinknek szeretetet, gyöngéd-
séget visz, enyhülést fájdal-
maikra, türelmet, kitartást,
erőt a kínokban, hűsítő segít-
séget a lázas sebekre.

Az asszonynak, ennek a kis
gyöngye nőnek ahova csak elér a
keze: segít.

Mennyi akarat, erő, bátor-
ság, kitartás, szívósság van eb-
ben a „gyöngye” nőben!

Az asszony magasztos hiva-
tást tölt be.

És az alkotó nő? Mesteri
munkáját, mint szobrászét,
vagy festőét, ha Istentől ihle-
tett, ki mülja felül?

És az asszonyi lélek?...
Mennyi szeretet, szerelem, hű-
ség és mennyi lemondás, ön-
megtagadás, micsoda szenvedni
tudás rejlik a gyöngye asszonyi
kebelben... Ki tud nagyobb
áldozatot hozni családjáért, ha-
zájáért, mint az asszony?

Asszony... ki mindig meg-
álta helyét a történelmi száza-
dokban, állja a küzdelmeket a
jelenben is és meg fogja állani
helyét a jövőben is, akár milyen
próbákkal teljes legyen is az.

Kókainé Tékár Gizella.

— A „DEBRECZEN” LEGKÖ-
ZELEBBI SZÁMA a karácsonyi
ünnepnek után, december 29-én,
kedden reggel a rendes időben
jelenik meg.

— Miniszteri biztost küldtek
ki az OTI-hoz az orvosi szolgálat
javítására. Dr Keleti József
egészségügyi főtanácsost, a
MABI főorvos-igazgatóját az
OTI-hoz az orvosi szolgálat javí-
tásával kapcsolatos tennivalók
ellátására miniszteri biztosul a
belügyminiszter kiküldte.

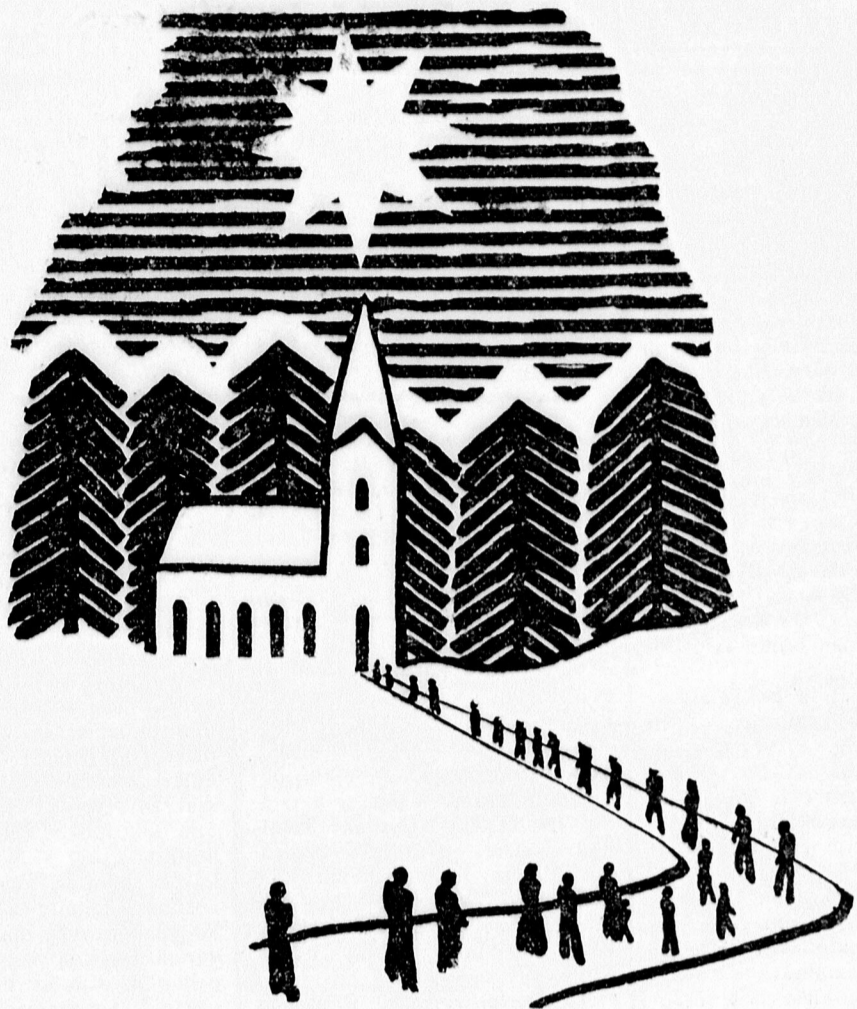
— Névváltoztatás. Dr Kupin-
szky Sándor városi tanácsnok
családi nevét kormányhatósági
megegyezéssel Csáky-ra változ-
tatta.

— Az egyetemi templom ez
alkalommal különös nyomaték-
kal ajánlja a gyülekezet figyel-
mébe, hogy a régebbi szokástól
és esetleges téves kiírásoktól el-
térően, ünnepen éppen úgy, mint
közönséges vasárnapokon min-
dig tizenegy órakor kezdődik a
délelőtti istentisztelet. Így lesz
ez a mostani karácsonyi ünne-
peken is, amikor első napján kö-
zös kehelllyel, második napon
pedig külön kehelllyel osztanak
úrvacsorát. A templomot fűtik.

— Az ispotályi egyházzsérz tan-
ácsa folyó hó 27-én, vasárnap
délelőtti félkilenc órakor a gyü-
lekezeti teremben rendes gyűlést
tart.

— Új főgondnok a tanyai egy-
házzsérzben. Néhai id. Balogh Ist-
ván elhunytával a tanyai hívek
bizalma a főgondnoki állással
kapcsolatosan Jóna János felé
fordult, aki a tanyai egyházzsérz-
ben eddig is áldásosan műkö-
dött. Legyen Isten áldása az új
főgondnokon és tegye áldottá
munkálkodását.

— Két közellátási irnokl ál-
lást szervezett Nádudvar közeg
a megnövekedett közellátási
teendők elvégzésére.

Ünnepi fény * Ünnepi hang * Tunggram

— Karácsonyi szeretet-ünne-
pély a Debrecen—nyulási álla-
mi népiskolában. A Debrecen—
nyulási állami népiskola tan-
testülete Ifjúsági Vöröskereszt
csoportjával karöltve megható
ünnepség keretében tartotta
meg karácsonyi szeretet-ünne-
pélyét nagyszámú közönség je-
lenlétében. Az iskola növendé-
kei karácsonyi költeményeket
és énekeket adtak elő. Majd el-
játszották Sugár Béla: „Mag-
gyar Betlehem” és Ölbey Irén:
„Karácsonyfadíszítés a menny-
országban” című karácsonyi
színjátékokat, melyekkel meg-
nyerték a jelenlevő közönség
tetszését. Azután a szeretet-
csomagok kiosztása következ-
tett. A hadbavonultak és hadi-
rokkantak gyermekei meleg,
flanell alsó ruhát és ingeket,
valamint édességeket: szalon-
cukrot, mézest, lekváros kiflit
kaptak. A megható ünnepély
befejeztével. Murányi L. Nán-
dor, az iskola igazgatója inté-
zett a jelenlévőkhez az alka-
lomhoz illő és szívhez szóló szép
beszédet. Az Isten áldja meg
azokat a nemeslelkű adakozó-

kat, kik jószívú adományaikkal
az iskola szegény tanulóinak
nagy örömet szereztek.

— A homokkerti egyházzsérz
szeretetünnepélye. A homok-
kerti egyházzsérz mint az előző
években is, most is megrendezte
szeretetünnepélyét: a szegény és
árva gyermekek felruházását. Az
ünnepély kezdődött a ref. elemi
iskola II. oszt. növendékeinek
előadásával. Az ünnepi beszédet
Kovács József homokkerti lelki-
pásztor tartotta buzdító hatás-
sal. Kiosztott 42 pár cipő, 14
füz- és 17 leányöltöny, illetve
ruha 1800 pengő értékben. Ez az
összeg részben a hívek, a Ta-
bítha nőegylet, az egyházzsérz, a
adományból gyűlt össze. Hoz-
zájárult az adományokhoz Ferge
József hentesiparos, aki 30 kilo-
gramm húst ajándékozott kiosz-
tásra, továbbá vitéz Hajdú Já-
nos, a cipők készítője, aki egy
pár új csizmával járult az ado-
mányozókhoz. It említjük meg,
hogy a ref. népiskola növendé-
keinek előadásából befolyt 120
pengő és 50 fillér, mely összeg
az illetékes helyre elküldetett.
Istennek tetsző cselekedet a sze-
gények és árvák gondozása.

— Az egész világon 60 gramm
rádiótermék ki az elmúlt
esztendőben. A legtöbbet a belga-
kongói Katanga bányamű ler-
melte ki, a világ készletének há-
romnegyedét.

— Az Afrikai Nagyló Társa-
ság megállapította, hogy a
Kongó-folyóban igen tekintélyes
menyiségű arany rejtőzik: ton-
nánként a folyó homokja 14—20
gram aranyat tartalmaz.

— Új bélyegsorozatot ad ki a
vatikáni posta XII. Pius karit-
tasz tevékenységének megörökí-
tésére. A bélyegeken a Megváltó
képe és latin felírás látható.

— Gazdaságvezető alkalmaz
Kaba község a mezőgazdaság fej-
lesztéséről szóló törvény értel-
mében.

— Taracközön 110 darab vas-
úti talpát vásárolt Kosiba
György püspökladányi vasutas,
darabonként két pengőjével.
Püspökladányban eladta darab-
ját 4—5 pengőjével. Kosiba ellen
megindult a bűnvádi eljárás ar-
drágitás miatt.

— Adományok hadiárvák re-
szére. Az Országos Hadigondozó
Bizottság a debreceni főispáni
hivatalához szeretetsomagoka
juttatott el a hajdúvármegyei
hadiárvák számára. A csoma-
gokban sál, harisnya, ermele-
gítő, írószerek, játékok vannak.
A főispáni hivatal a karácsonyi
szeretetsomagokat eljuttatta a
hadiárváknak. — A Dóczy leány-
gimnázium diákaptára 15 pen-
gőt, dr Trón Lászlóné Dóczy-
intézet tanárnő 10 pengőt juita-
tott el a főispáni hivatalhoz a
hadiárvák számára.

Ujjevi szükségleteit
idejében szerezz be!

Változatlan feltételek mel-
lett állanak rendelkezésre a

„Takarékosság”
Kereskedelmi Rt.

kötélékébe tartozó kiszol-
gáló cégek a „Takarékos-
ság” R. T. minden mt. vá-
sárlójának, aki érvényes vá-
sárlási utalvánnyal rendel-
kezik. — Felvilágosítást
nyújt és érvényes utalvány-
nyal látja el a „Takarékos-
ság” Kereskedelmi R. T.
Debrecen, Deák Ferenc u. 6.

Cserépkályhák, kandallók

elsőrendű minőségben és kivitelben vagon tételben érkeztek

ifj. Székely Szücs Sándor
kályhászmesterhez

Csapó utca 33. Ipariskola épület.

Telefon: 26-70.

Névre kérem ügyelni!

Kerékpár, gramofon és villamosági cikkek
Marczi István rádiószaküzletében

Ferenc József út 10.

Eljegyzés, házasság

Szabados Erzsébet (Bihardíószeg) és dr. Rábold Elek ügyvéd, a Biharvármegyei Központi Takarékpénztár (Derecske) igazgatója és ügyésze jegyesek.

Sándor Aranka és Nagy Ferenc városi tisztviselő, Debrecen sz. kir. város örv. hat. hordójelző hivatalának helyettes vezetője jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Schaff Krisztinát eljegyezte Kölcsey Sándor, a m. kir. áll. felső ipariskola tisztviselője. Minden külön értesítés helyett.

Molnár Gizella és Éles Péter jegyesek.

Czebe Mancika és Knerli Béla jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Harangozó Julia és Telenkay István jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Szabó Kornélia és Balogh Ferenc cinkografus f. hó 26-án tartják eljegyzésüket.

Szabó István MÁV segédtiszt és dési Nagy Ica jegyesek.

Óz. Devits Ferencné leányát, flonát eljegyezte Kun Antal m. tisztviselő (Budapest). Minden külön értesítés nélkül.

Kocsis Margitka és Pócsi József MÁV segédtiszt jegyesek.

Kertész Mária és Herskovits János jegyesek.

Zöld Kálmán és Erdei Erzsike, Zöld Ferenc és Bodnár Ilonka jegyesek.

Kerekes Lili és Ozga Béla folyó hó 25-én a homokkerti ref. templomban tartják esküvőjüket. Minden külön értesítés helyett.

Loós Icuca és Báthory Géza jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Varga Erzsike és Jóna János jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Az István gözmalom alkalmazottainak karácsonyi ünnepe.

— Szép sikerrel tartották meg tegnap az István gözmalom alkalmazottai karácsonyi ünnepeiket, hol a Hiszekegy és egy szavaltat után Birinyi János református lelkész mondott lelkemelő ünnepi beszédet, kielmelve a munka és az imádság elválaszthatatlanságát és a szeretet hatalmát. Újabb szavaltat után egy megható színdarabot adtak elő nagyszerű szereplőkkel. A Himnusz elhangzása után szeretetesomagokat osztottak ki az elagott munkásoknak és azok özvegyeinek, valamint az összes gyermekeknek.

— A nyomorék asszony tolokcsijára Halász József (Vilmos császár-körút 48) öt pengőt adományozott.

— Nemes eszekeletét az iparosnőnevelőiskolai leventéknek, kik folyó hó 19-én nálam, szegény hadbavonult feleségénél váratlanul megjelentek s vidám nótaszó mellett felaprózták egész téli tüzelőfámat Péterfy oktató úrral együtt, hálás honleányi szívvel megköszönöm. Gombos Jánosné, Szarvas-u. 3.

— Betörő járt Illyés András józsnak lakos házában és elvitt felső ruháikat, ruhaneműket és élelmiszereket közel ezer pengő értékben. A betörő bűnjelt hagyott a helyszínen és elfogása rövid idő kérdése.

Vegyen Ujévre ajándéknak

Téli kabátot, ruhát
Téli kesztyűt, harisnyát
Téli inget, nadrágot
Téli sálát, szvettert
divat árut nagy választékban talál

Kerecsen
Csapó utca 8. szám

Az első esküvő a Vitézi Székházban

Előkelő polgári esküvő folyt le tegnap az anyakönyvvezető előtt. Komlótlófalussy Károly Pálma és dr. Gáborján Szabó Gábor járásbírói esküvője. A vőlegény részéről Baskay Ferenc miniszteri tanácsos, a menyasszony részéről vitéz dr. Gál Adorján orvosalezredes voltak a tanúk.

Külön érdekessége ennek a házasságkötésnek, hogy az egyházi

esküvőt a Vitézi Székházban tartják vasárnap délután félhatkor. A menyasszony ugyanis vitézi árva, édesapja vitéz dr. Károly Andor pénzügyi titkár, t. főhadnagy volt, aki a világháborúban szerzett betegségében halt el. Az esketést dr. Gáborján Szabó Gábor fizeszöllősi esperes végzi.

Ez az első eset, hogy vitézi lezármazott esküvőjét a Vitézi Székházban tartják meg.

Erdekes vállalati jubileum a fővárosban

Olvasóinkat is érdekelné fogja, hogy a Rekord kárpitosüzem és bútorgyár (Budapest, V. Hollán-u. 31.), amely hihetetlen rövid idő alatt a szakma egyik legnagyobb kapacitású üzemévé fejlődött és tett bizonyosságot a kereszty vállalkozás és élni akarás teljesítményéről, csendes jubileumot ünnepelt.

A vállalat közismert 1197 pengős teljes kombinált szobája (egy kombinált szekrény, egy kétszemélyes reka-mié, két fotel, két szék és egy asztal), amely a Nemzetközi és Lakberendezési Vásáron olyan feltűnést keltett, az anyagdrágulás ellenére még ma is régi áron kapható. Munkásai együtt ünnepele a vállalat fiatal tulajdonosával: Scheicher Andorral, aki számtalan jelét adta szociális érzékének is. Januárban jelenik meg a Rekord kárpitosüzem (Budapest, V. Hollán u. 31.) 6. sz. árjegyzéke, amelyet lapunkra való hivatkozással olvasóinknak díjtalanul küldenek meg.

— A földművelésügyi miniszter Kecskeméten állami szőlő-nemesítő telep felállítását iránt. Biharvármegyeben pedig amerikai szőlőtelep létesítéséről intézkedett. A cél: külföldi szállításra alkalmas szőlőfajták és kiváló új borszőlőfajták termelése.

— Szegeden nagyon elterjedt a lökmag ropogtatása. A szegedi polgármester hirdetményben figyelmezteti a közönséget, hogy 100 pengőig terjedhető, ötnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetik, aki az utcán elszórja a lökmag héját.

— Mezőgazdasági számlaléltételek figyelmeztetése! Ertesítem azokat a számlaléltételeket, akik az 1942. évi március havi mezőgazdasági állat-, gép- és legelő-összeírás munkájában résztvettek, hogy a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal által visszatartott 1/4 rész illetményeiket a polgármester úr előlegként kiutalta. Ezek az illetmények felvehető a városi levéltárban (városi háza földszint 6.) folyó hó 28-án, hétfőn és 29-én, kedden délelőtt 9 és 12 óra között. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— Meghívó. A Baross Szövetség fűszerszakosztálya és a Fűszerkiskereskedők Egyesületének választmánya folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Ezúton hívom meg az összesített választmány igen tisztelt tagjait, hogy a tárgysorozat fontosságára tekintettel okvetlen megjelenni szíveskedjenek. A szakosztály és egyesület elnöke.

— Szegeden nagyon elterjedt a lökmag ropogtatása. A szegedi polgármester hirdetményben figyelmezteti a közönséget, hogy 100 pengőig terjedhető, ötnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetik, aki az utcán elszórja a lökmag héját.

— Mezőgazdasági számlaléltételek figyelmeztetése! Ertesítem azokat a számlaléltételeket, akik az 1942. évi március havi mezőgazdasági állat-, gép- és legelő-összeírás munkájában résztvettek, hogy a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal által visszatartott 1/4 rész illetményeiket a polgármester úr előlegként kiutalta. Ezek az illetmények felvehető a városi levéltárban (városi háza földszint 6.) folyó hó 28-án, hétfőn és 29-én, kedden délelőtt 9 és 12 óra között. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— Meghívó. A Baross Szövetség fűszerszakosztálya és a Fűszerkiskereskedők Egyesületének választmánya folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Ezúton hívom meg az összesített választmány igen tisztelt tagjait, hogy a tárgysorozat fontosságára tekintettel okvetlen megjelenni szíveskedjenek. A szakosztály és egyesület elnöke.

— Szegeden nagyon elterjedt a lökmag ropogtatása. A szegedi polgármester hirdetményben figyelmezteti a közönséget, hogy 100 pengőig terjedhető, ötnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetik, aki az utcán elszórja a lökmag héját.

— Mezőgazdasági számlaléltételek figyelmeztetése! Ertesítem azokat a számlaléltételeket, akik az 1942. évi március havi mezőgazdasági állat-, gép- és legelő-összeírás munkájában résztvettek, hogy a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal által visszatartott 1/4 rész illetményeiket a polgármester úr előlegként kiutalta. Ezek az illetmények felvehető a városi levéltárban (városi háza földszint 6.) folyó hó 28-án, hétfőn és 29-én, kedden délelőtt 9 és 12 óra között. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— Meghívó. A Baross Szövetség fűszerszakosztálya és a Fűszerkiskereskedők Egyesületének választmánya folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Ezúton hívom meg az összesített választmány igen tisztelt tagjait, hogy a tárgysorozat fontosságára tekintettel okvetlen megjelenni szíveskedjenek. A szakosztály és egyesület elnöke.

— Szegeden nagyon elterjedt a lökmag ropogtatása. A szegedi polgármester hirdetményben figyelmezteti a közönséget, hogy 100 pengőig terjedhető, ötnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetik, aki az utcán elszórja a lökmag héját.

— Mezőgazdasági számlaléltételek figyelmeztetése! Ertesítem azokat a számlaléltételeket, akik az 1942. évi március havi mezőgazdasági állat-, gép- és legelő-összeírás munkájában résztvettek, hogy a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal által visszatartott 1/4 rész illetményeiket a polgármester úr előlegként kiutalta. Ezek az illetmények felvehető a városi levéltárban (városi háza földszint 6.) folyó hó 28-án, hétfőn és 29-én, kedden délelőtt 9 és 12 óra között. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— Meghívó. A Baross Szövetség fűszerszakosztálya és a Fűszerkiskereskedők Egyesületének választmánya folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Baross Szövetség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Ezúton hívom meg az összesített választmány igen tisztelt tagjait, hogy a tárgysorozat fontosságára tekintettel okvetlen megjelenni szíveskedjenek. A szakosztály és egyesület elnöke.

— Szegeden nagyon elterjedt a lökmag ropogtatása. A szegedi polgármester hirdetményben figyelmezteti a közönséget, hogy 100 pengőig terjedhető, ötnapi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetik, aki az utcán elszórja a lökmag héját.

Könyvel, mérleget készít a
Könyvelési Szakiroda
Vörösmarty-utca 24.

A Vásáry család elhunyt tagjait a köztemetőbeli új családi sírboltba vitték

Kegyeletes aktus folyt le tegnap reggel a Köztemetőben a most épült Vásáry családi sírboltnál. A család eddig elköltöztetett kedves halottait a Kossuth-utcai temetőből átszállították a köztemetőbeli sírboltba és itt helyezték őket örök nyugalomra. Id. Vásáry Andrást, az ő fiát Vásáry Andrást, Vásáry Ilonkát és Vásáry Lászlót vitték át a Köztemetőbe.

A család tagjai valamennyien megjelentek a sírboltnál, dr. Vásáry István országgyűlési képviselő, Vásáry József, Vásáry Miklós, Vásáry Gábor a feleségével, Vásáry Katalin és Vásáry Erzsébet, valamint a rokonok közül többen vettek részt a kegyeletes aktusnál.

Dr. Soos Béla egyetemi professzor mondott lélekből fakadt imát az elhunytakért, akik iránt a családtagok szeretete ime nem szűnt meg a siron túl sem, és róluk való gondoskodásuk teremtette meg földi maradványaik számára a végleges hajlékot.

Kérelem Debrecen kereskedő társadalmához

Felkérjük a debreceni kereskedőket, hogy az újvívi üdvözléseket lehetőleg mellőzze és szíveskedjenek az erre szánt összeget társulatunk irodájába beküldeni, mely összegeket a „Bajtársi Szolgálat” útján a jelenlegi világháborúban elesett bajtársak özvegyeinek és árváinak fogjuk juttatni. Az adományokat hírlapilag nyugtázzuk. Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége.

A fenti felhívást a magunk részéről nemcsak a kereskedők, hanem a társadalom minden rétegének figyelmébe ajánljuk. A cél olyan nemes és magyar érzésből fakadó, hogy mindenki megszívlelheti és eljuttathatja adományait a Bajtársi Szolgálatnak lapunk útján is.

Tánciskolák

* A Szárnyaskerekben (Hunyadi 9) ünnep első napján 3-tól és 6-tól, másodnapján 5—9-ig tánc.

* Vattay Margit tánc- és mozdulatművészeti iskolájában január 4-én diákkolon kezdődik.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— Tóth György rokkant honvéd és neje nászajándékára N. N. két pengőt adományozott.

— Jagow budapesti német követ szerdán felkereste Varga József kereskedelmi és iparügyi minisztert és átnyújtotta neki a Hitler vezér és kancellár által részére adományozott német Sasrend nagykeresztjét.

— Svájcban most a „fehér piac”-nak csinálnak propagandát a protestáns lapok. Fehér piacnak nevezik azt, ha valaki a jegyeiből önkéntesen odaad bizonyos részt a Vöröskeresztnek, ahol ezzel nyomorgó gyermekeknek segítenek. A jegyeket tintával kerítik körül és úgy szolgálják be. Eddig csak élelmiszerekből 44 vagon kiváltására elegendő jegy gyűlt össze, azonkívül rengeteg ruha-, cipő- és szappanjegy.

— Egy kanadai utasszállító repülőgép után kutálnak Vancouveről északra. A gép 13 utassal eltűnt, röviddel azután, hogy utasítást kért a leszállásra a repülőtertről.

— Nyitott templomok. A nemzetiszociális evangélikus egyházban rendelkezést bocsátottak ki amely szerint a templomokat hétköznap is egész napon át nyitva kell tartani. A cél a templomokat a szó szoros értelmében imaházakká tenni, ahová a hívek a napnak bármelyik órájában betérhetnek imádkozni.

Női:
téli kabátot, bundát

Férfi:
téli kabátot, városi bundát

Vágó-tól
Széchenyi és Piac u. sarok

Modern és stíli
csillárok,
asztali- és olvasólámpák,
izzólámpák,
hőpalackok

Villanyfűző
Villanyvasaló
Villanykályha
Villanytermofor
Villanyönborotva

bőséges választékban
Katz Andor
Piac utca 60. sz.
Varrógép, kerékpár és villanyjavítások, szakszervezet

Kellemes és boldog ünnepeket kíván a kedves vevőknek

Bőr István kesztyűs

Ferenc József út 20. Városházépület

Özv. Kovács Árpádné szül. Lovonyák Róza árásszony 53 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a róm. kat. szertartás a II/b ravatalozó teremből a Dankó cég rendezésében.

Özv. Szűcs Jánosné szül. Lipai Katalin életének 79-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II. számú ravatalozó terméből a Dankó cég rendezésében.

Tömöri Gábor gazdálkodó 19 éves temetése pénteken három órakor lesz a köztemetőből református szertartással. Lakásunk Haláp 156. Csurka temetkezés.

Id. Orosz János nyugalmazott csendőrtisz helyettes 66 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozójából ref. szertartással. Az elhunytban Orosz János nyilastelepi ref. segédlelkész édesapját gyászolja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóismerősöknek, akik szeretői édesapunk nagyapának, testvérünk, Tokaji Ferenc temetésén megjelentek, arra koszorú, csokrot helyeztek, ezúton mondunk mindenkinek fájó szívvel igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, kik forrón szeretői férjem, édesapánk, polgár Matkó Ferenc elhunytával bánatunkban részvétel voltak, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, temetésén megjelentek, ezúton mondunk köszönetet. Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Szeretői fiam elhunytja alkalmával megnyilvánult részvételét, a ravatalra küldött koszorú és csokrokért ezúton mondok köszönetet. Özv. Szűcs Imréné.

Köszönetnyilvánítás. Szeretői gyermekünk temetésén megjelent rokonoknak, dr. Keller Ferenc tanár úrnak, a Horváth kórház vezetőinek, az orvos uraknak, társnőinek részvételükért, a ravatalra küldött koszorú és virágokért ezúton mondunk köszönetet. Malik Mátyás és felesége.

— Lezuhant a pince lépcsőjéről és jobb karterést szenvedett Bihari Mihály 71 éves fűszerkereskedő, Szepesi-utca 8. szám alatti lakos. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Szegedy Gyula szerencsi állomásfőnök vadászbalesetéről jelentek meg hírek. Debrecenben, ahol Szegedy Gyula állomásfőnök szülei élnek és személye egyébként is közszereplőnek örvend, nagy megdöbbenést keltett a hír, melyről aztán kiderült, hogy egyáltalán nincsen szó súlyosabb balesetről. A MÁV műhelytelepről többen telefonon nyomban érdeklődtek Szerencsen Szegedy Gyula állapota felől, majd személyesen is felkeresték Debrecenből és meggyőződtek róla, hogy semmi baja nincsen. Szegedy Gyula a hírrel kapcsolatban elmondta, hogy három héttel ezelőtt valóban érte kisebb baleset vadászat közben, azonban egyáltalán nem

olyan természetű, hogy azzal kórházban kellett volna kezelést alá venni.

„Zörgessetek és megnyitjátok“

A szeretetkészen gyűjtött gazdag karácsonyi adományokat most juttatták el rendeltetési helyükre Gunda Gyuláné csendőralezredesné és Magyar Jenőné úrnők, a következő helyekre:

Elsősorban a drága magyar sebesült honvédeknek csomagot, melyekben rum, likőr, dohány, hűpalack melegborral, meg sok-sok más kedves és hasznos tárgy volt.

A csendőröknek a harctérre újra ment meleg holmi, nyaksál, kesztyű, rum, likőr, mézes, cukor, dohány.

Ötven csomag ment a csendőrlaktanyába és 150 pengő kiosztásra.

A Varga-utcai róm. kat. iskolába 50 csomag és 100 pengő, Gáspár igazgató úrhoz.

A Miklós-utcai kisegítő iskolába — ahol felekezeten kívüli gyermekek vannak — 50 csomag és 100 pengő.

A Timár-utcai óvodába 25 csomag. Az Árvaházba 20 P. A Szegényházba 32 csomag.

A Tiszántúlon 300.000 hold földet öntözővízzel látnak el

A mezőgazdasági többszermelés érdekében a Tiszántúlon 300.000 katasztrális holdnyi területet öntöző vízzel látnak el. Az Öntözésügyi Hivatal irányítása mellett eddig már 4000 kat. holdat vontak be az öntözéses gazdálkodásba. Ebből a területből maga az Öntözésügyi Hivatal 1400 holdon gazdálkodik, másik 7—8 vitéz gazdaságban, mely szintén a Hivatal birtokában van, nagycsaládú vitézek gazdálkodnak. Ezeket kívül még sok úttörő gazdaság végez kísérleti munkát a Hivatal irányítása mellett.

SPORT

Debrecenben a karácsonyi ünnepek sportprogramja nélkül nem lehet el a DVSC érdekes terve kettős karácsonyi labdarúgó mérkőzés megrendezésére nem sikerült. A téli sport az enyhe időjárás miatt még nem kezd a szezon. Birkozóink, ökölvívóink pedig nem tudtak az ünnepre összehozni versenyt.

Budapecsten érdekes mérkőzések kerülnek sorra a karácsonyi serlegért. Az első napon a Toldival és a felgyógyult Tátraival kiálló Fradi kemény küzdelmet fog vívni a nagy formában levő és él csapatainkat sorra legyőző Kispesttel. Még érdekesebb a Nagyvárad AC—Szolnok mérkőzés, mely voltaképpen a legjobb vidéki csapat címért is folyik.

Meghalt Kis-Kalkusz Károly, a Szeged kitűnő középhátvédje, aki még a Hungáriában tűnt fel, majd Csepelen keresztül került Szegedre. Kiss szombaton gyomorgörcsökről panaszkodott, kór

Villamos
lemezjátszó
hanglemezek
Földes
Sándor
cégnél
Püspöki palota.

házba szállították, ahol megoperálták, azonban a gennyes vakbélgyulladás már nem tudtak segíteni és a fiatal játékos kedden este meghalt Kis-Kalkusz iránt egyidőben a Bocskai is érdeklődött.

A felsőtiszai kerület helyiségében is kifüggesztették a keresztet.

A jövő ökölvívó nagyságai között, akik a levente ökölvívó országos versenyen tüntek fel, a VI hadtest leventéi közül Winice Jeno szövetségi kapitány és Dobránszky István országos szakfelügyelő Molnár, Mihályi I-et és Mihályi II-t, Birták és Furcsát emelte ki.

A LOK rendelkezése folytán a debreceni középiskolák leventék jégkorong válogatottja, január 2—5-ig Budapesten szerepel az országos válogatón. Értesülésünk szerint: a csapat a következő felállításban utazik december 28-án a műjégre, párnapos gyakorlat végett: Szöllőssy (piarista) Órsi Tóth (piari), Abonyi (piari), Eöndorfer (társ. ker.), Felföldy (piari), Borsos (gyak. gimn.), Cseresen, Hankiss (gyak. gimn.) Mohácsi (reál), Nagy (reál). A csapatot Schmidt Gyula testnevelési tanár és Borsos Béla edző kíséri a fővárosba.

A Debreceni Torna Egyesület, 1942 december 22-én összehívott közgyűlése, az alapszabályokban előírt taglétszám megjelenésének hiányában határozatképtelenné vált. Az egyesület második közgyűlését 1942 december 29-én kedden tartja meg a város háza kistanácstermében, a megjelentek létszámára való tekintet nélkül. Tárgysorozat: 1. Alapszabály módosítás. 2. Főtitkári tisztség betöltése. Elnökség.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a város szennyvíztisztító telepén nagymennyiségű szennyvízledeklétrágya van eladó. A trágya ára kőlovas szekéren szabad rakodással egy pengő, amely a helyszínen Mészli Lajos szennyvíztelepfelügyelőnél is kifizethető.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
Korom Kálmán
hentesmester és alkalmazottai

Villamos gramofon,
gramofon lemezek,
c s i l l á r
nagy választékban
Horváth Sándor
villamossági és rádió szaküzletében,
Hunyadi-utca 18. sz.
Telefonszám 17-37.

Erre a véletli lehetőségre azzal hívom fel az érdekelteket figyelmét, hogy az üledéktrágya ho-

moki földek megjavítására kiválóan alkalmas. Gazdasági tanácsnok.

K Ö Z G A Z D A S Á G
A debreceni iparosok adóztatási kulcsa

Az iparosok adófizetésére kedvezőbb rendszer lépett életbe, mely a régitől eltér. A mai rendelkezés szerint Debrecenben az iparosok évi 24 pengő adót fizetnek, ezenkívül minden segéd után 12 pengőt, minden tanonc után 6 pengőt és az üzletlér minden 100 pengője után 3 pengőt, az év lakbér 100 pengője után pedig 2 pengőt.

Ez a tételes adózási rendszer előnyt jelent az iparosokra. Ezt az előnyt azok vehetik igénybe, akik segéd nélkül dolgoznak, akik segéd nélkül vagy egy segéddel és egy tanonccal, végül akik segéd nélkül legfeljebb két tanonccal dolgoznak.

Másik feltétele a tételes adózásnak, hogy az illető önálló iparos legyen, iparjogosi ványal bírjon, saját neve alatt dolgozzon, túlnyomórészt kézimunkával és túlnyomórészt megrendelésre, ipari cikkeket állítson elő. A kozmetikusok, fodrászok nem esnek a tételes adóztatás csoportjába, mert bár kézimunkát végeznek, de nem állítanak elő iparcikkeket.

Az iparosnak akkor is joga van a tételes adóztatáshoz, ha kisebb mennyiségben készáru raktáron tart, ha ezeket saját műhelyében, segédje vagy tanonca igénybevételével állítja elő.

Megeshet, hogy az iparos idénymunkát vállal és ilyenkor több segédet is kell felvennie. — Még mindig jogosult marad a tételes adóztatásra, ha az év nagyobbik felében — a heteket összeszámolva — egy segéd és egy tanonc, vagy segéd nélkül két tanonc jut.

Az iparosnak fontos tudniok azt is, hogy segéd vagy tanonc alatt azokat a segédeket kell érteni, akiket az ipartörvény rendelkezései szerint segédnek vagy tanoncnak kell tartani. Vita esetén az alkalmaztatás minőségét iparhatósági bizonyítvánnyal kell igazolni. Ha a tanonc évközben válik segéddé, vagy tanonc helyett segédet fogad fel az iparos, a tételes adót módosítani nem szabad, ha az év túlnyomó részében a segéd, vagy a tanoncok létszáma a megállapított kereteket nem haladja meg. Ha a munkaadó és munkavállaló között rokon viszony áll fenn, ez a körülmény a tételes adó alkalmazása szempontjából úgy tekintendő, mintha nem állana fenn, tehát a rokon viszony számításban nem vehető.

Azt a számítást, hogy az iparos az év túlnyomó részében hány segédet vagy tanoncot fog-

lalkoztatott, az Ipartestület köteles elvégezni és január 15-ig köteles elküldeni az adóhivatalhoz azt a névjegyzéket, melyben a tételes adóztatásra jogosult iparosokat felsorolja. Az adatok helyességéről az Ipartestület felelős.

A 60 éves életkört betöltött iparosok, valamint az év túlnyomó részében mezőgazdasági vagy egyéb napszámos munkával foglalkozó iparosok az iparuk után megállapított tételes adó felét fizetik.

A hadirokkantak, akik az I. és II. járadékosztályba tartoznak, az özvegyek a segédük után megállapított adótételt nem fizetik. A hadirokkantságot vagy azt, hogy az év nagyobb felében az iparos mezőgazdasági munkát végez, február 28-ig saját maga köteles igazolni.

Ha az I. és II. járadékosztályú hadirokkantak, hadiözvegyek és Károly csapatkeresztettek nem a tételes adót fizetik hanem többet, mert több alkalmazottjuk van, akkor is az 1938. évi 29.600. számú pénzügyminiszteri rendeletben biztosított adókedvezmény számukra továbbra is fennáll. Mi ez a kedvezmény? Az I. osztályú hadirokkant mentes a segédük után fizetendő tételes adó alól, ezenfelül az iparuk után megállapított tételes adóból 30 százalékos kedvezményt kapnak. A II. járadékosztályú hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák pedig külön 20 százalékos adókedvezményben részesülnek, ha a terhükre kivetett föld, ház és általában kereseti adó együttes összege az 50 pengőt nem haladja meg. Ha túlmegy az 50 pengőn, de a 100 pengőt nem éri el, akkor 20 százalékos, illetve 10 százalékos kedvezményre van joguk. Egyedül az 50 százalékos adókedvezményt nem lehet kétféle jogcímen igénybevenni, tehát azon a címen is, hogy 60 éves elmúlt és azon az alapon is, hogy túlnyomórészt napszámból tartja el magát, mert hiszen az ilyen iparos akkor semmit sem fizetne.

A tételes adóztatás kedvezményében nem részesítik azt az iparost, aki üzemében a megállapított létszámú alkalmazottat foglalkoztatja ugyan, de az elvállalt munka egy részét otthon dolgozó önálló iparosnak vagy segédnek adja ki, tehát a munka egy részét nem a saját üzemében és rendszeresen alkalmazott munkásaival végezteti el.

Az Iparkamara közli az iparosokkal, hogy részletes tájékoztatót küld az Ipartestülethez.

Kellemesen Szilveszter estjén a szórakozók
Kassai étteremben
Hunyadi utca 1. Tulajdonos: Tóth Sándor.
Csiki Géza és cigányzenekara muzsikál. — Varga Sándor énekel.

BIODIT
a legkiválóbb D. vitamin tartalmú állati táppor. Csontképző, étvágygerjesztő, hizlalási többletet előidéző takarmánypótlék
Kapható a:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezte,
Tiszántúli Kirendeltségénél
Debrecen, Hunyadi-utca 13. szám.
Telefon: 27-37. Este: 37-63.

Uj illatszertár fodrászati cikk kereskedés
Hölgyfodrászat külön helyiségben M E G N Y I L T
Kossuth-u. 36. Cégtulajdonos: **Vad Elek**

Teljes nyomdaberendezést
vagy külön nyomdai felszerelést, szedőgépeket és rotációs-gépet keresünk megvételre.
Estilap kiadóhivatala
Nagyvárad.

TIMÁRNAK forgóhordó vasalkatrészjei eladó. (Nagyfogaskerek stb.) Tóth Árpád-utca 68. 1305

ELADÓ olcsón egy jókarban lévő vaskályha 6 drb. ajtó egyes, 8 drb zsalugáter, 1 paletta Péterfia u. 25. emelet. 1871

ELADÓ 5 drb kép olcsón, 1 Magyarok bejövetele, 1 Kossuth, 1 13 vértanúk, 1 1948-as országgyűlés, 1 Rákóczi kép, értekezni lehet Péterfia-u. 25. emelet. 1872

W. C. csésze fajenc kértő, konyhasztal, papírprens, Szent Anna-u. 7. 1307

ELADÓ nagyobb zománcos Kalor kályha. Bethlen u. 5. első ajtó. 1273

FEKETEMÁRVÁNY-LAP 130,60 méretű kettőszéret, samottbetétes kályha hetvenért eladó. Német-utca 36. 1246

ELADÓ használt gerendés vastag reszkák Száraz és Szent György-u. sarok 8.b. 1223

EGY nagyon szép ebéd- és asztalterítő és egy kicsi eladó, Vigkedvő M. I. Varroda. 1383

EGY férfi varrógép centrálbabinos olcsón eladó, Csapó 73. 1360

TISZTA új modern fürdőszobaberendezés eladó Sálstrom-u. 8. 1355

VADÁSZPUSKA, 16-os Frommer alsókulcsos kintűn karban 500 pengőért eladó. Lahner-u. 19. 1348

ELADÓ alig használt. Neopépetum 2 aknás zománczott kályha. Értekezni: 12-4-ig Dézsi András-u. 9. 1252

EGY kisebb vas, perzsa-szönyegszövőgép, másfél hosszú, kilencven széles. Három hónapig gyalogezred u. 71. 1401

UZLETPULTOK, rádió, könyvkönyvtár, télikabát, férfi ruhák eladók. Arany János 62. 1395

VESZÉK mindenféle használt bútort, irodaberendezést, kasszát, zongorát, varrógépet, mindenféle ingóságot. Csapó-u. 16. Keresztépület. 1386

ZEPHIR kályha, hat lyuku, alighasznált eladó. Veres u. 5. hátsó lakás. 1502

BARNA fényezett tiszta ág és fehér márványos mosdószekrény, tükrökkel eladó. Mester u. 40. 1516

ASZTALOK szekrények írószekrény, rézág, ládak eladók. Sebestyén. Szent Anna 35. 1512

FOGORVOSOK figyelmebe. Olajpumpás amerikai szék, villanyfűró gép vaskeretű üveg műszerszekrény, az összes műszerekkel megbizásból sürgősen eladó. Érdeklődés vasárnaptól Major, Péterfia u. 26. 1495

FOLYTONÉGO samottos és cserépkályhák, s használt kerékpár eladó Csapó u. 19. balra harmadik ajtó. 1496

SÍRKERTES vasból, díszes, 12 méter hosszú, eladó. Rákóczi 13. 1413

194. SZÁMÚ Kalorkályha eladó Temető-u. 14. 1423

ÚJ ágyházat, damasz-abrosszgarmitúra, flottir törülköző eladó. Vörösmarty-u. 7. 1430

ELADÓ két darab köznépnagyságú, kijavított asztaltűzhely, 43-as kija vítvott félcipő. Csokonay u. 29. 1457

NAGY tükör szabónak alkalmas olcsón eladó Plac-utca 10. II. 3. 1368

IREN U. 47. alatt többféle méretű műfa van eladó. Értekezni Busi u. 7. sz. 1444

SALAK ingyen kapható. Fürdő, József kir. herceg-u. 15. 1435

SZEKRÉNYEK három és két ajtósok, ajtó és ablakok eladók. Vigkedvő Mihály u. 8. 1453

KIFOGÁSTALAN hibátlan gáztűzhely eladó Bercsényi u. 34. 1476

EGY JÓKARBAN lévő bőrvarrógép eladó. Pozsonyi út 18 B. 1489

HASZNÁLT fürdőkád eladó. OTI bérház, dr Takácsné. 1532

FÜRDŐSZOBÁI tükörös szekrény, barok kis asztal, vaskályhák, terítő eladók. Pannonia garage, Piac u. 42. 626

GAZD. ESZKÖZÖK CSÖVESTENGERI darát megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1952 vv

ALLOKÓVES tengeri daráló. négylovas járgányt, nagyobb szecska vágót keresek megvételre. Ajánlatokat címetek kérem a kiadóhivatalpénztáránál leadni. vv.

IGÁSSZEKÉR használt állapotban eladó, Timár utca 23. szám. 1269

TIMÁROKNAK falra szerelhető kútszivattyú eladó, kútfúrás, kútszivattyú, vízvezeték javítást vállal Kiss kútfúró Nyil-u. 117. 1263

HASZON akácák eladók kútgárgya favágót keresek, Timár-u. 37. 1224

ELADÓ 4-es HP Hoffher gőzgép szerelékkel. Sárkány Pál, Bőszörményi u. 59. 1380

SZÖLLŐPREST veszek Pacsirta utca 32. 1364

ELADÓ jókarban lévő 10 drb kaptár. Bercsényi-u. 33. 1344

HOMOKFUTÓ könnyű kocsi és rugóülés eladó Hatvan u. 34. 1517

ELADÓ egy cséplőgarnitúra. Érdeklődni Tálotos-u. 29. 1416

HIDMERLEG géphajtási daráló, szecska-vágó féderes fekete kocsi eladó. Széchenyi u. 21. 1448

GAZD. TERMÉNYEK ELADÓ egy öl szalma, 3 boglyacsutka Mikepécsi útkaparóházzal mellette 307. szám. 1321

MAGASTÖRSZÜ pöszméte eladó és azonnal elvihető József kir. herceg-u. 12. 1296

ELADÓ gyökeres szőlővessző csemege és borfajokban. Legányi-u. 35. 1359

ELADÓ 8 öl árpaszalma Kishegyesen, kövesút mellett. Értekezni Görbe utca 1. 1392

NAGYOBB mennyiségű rozsszalma, törek, széna eladó. Lorántffy u. 20. 1520

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE KERESÉK megvételre beköltözhető házat belterületen 20-30 ezer pengő értékben Bathányi-u. 18. 1258

ELETJÁRADEKRA vennék belvárosi házat piacnál harminőtezerig autóbusszal fekvő kétlakásos adómentes kertes családiházzal beszámításával. Ajánlatokat: „Különbözöt” jellegre a kiadóba kérek. 1244

30 HOLDAS fekete földet keresek tanyával, távolabb is lehet. Ajánlatokat ármegejelöléssel központi egyetem, Molnár főkapus címre kérek. 1332

OFB földe: veszek Dicsőfői u. 8. 1480

Bakóczy László Czeglédy József ingatlanforgalmi irodája, Kálvin-tér 9. szám. telefon: 28-26. szám.

Eladó házak: Járásbíróság, iparkamara, törvényes szomszédaságban tizlakásos bérház 100.000 P.

Központban, menetjegyiroda közelében kintű épület háromrendbeli fürdőszobás, parkettes úrilakással 60.000 P.

Kossuth utcai templom mellett útszobás komfortos úrilakás 42.000 P.

Hatvan-utca végénél modern adómentes négyszobás komfortos úrilakás 640 öl telekkel 40.000.

Csapó-utca elejénél öt szobás parkettes komfortos úrilakás 40.000.

Miklós-utca végénél ötrendbeli lakással ezer négyszögöl telekkel gyümölcsös 35.000.

Horthy kórház közelében háromrendbeli lakással prima épülettel áthelyezés miatt 20.000.

Nagyállomás helyén állt kintű menetű korcsma kétrendbeli lakással 400 öl telekkel 25.000.

Görög templom közelében adómentes új ház kettőrendbeli úrilakással 22.000.

Csapó-utca túlsó végénél beköltözhető kettőszobás és még további kettőrendbeli lakással jó karban lévő családi ház mint örökség 16.000.

Kincseshegy elején adómentes új épület nagyforgalmú fűszerüzlettel úrilakással 20.000

Kassa-út jobb oldalán háromszobás előszobás fürdőszobás beköltözhető lakás nagytelekkel sürgős 16.000.

Földek, házak, telkek, szőlők a legnagyobb választékban. 1287

ELADÓ HÁZ SAROKHÁZ, Mészena-u. 2. forgalmas helyen eladó. Értekezni Timár-u. 31. Szökéné. Közevitőt díjazok. 12. 31. 1869

CSALÁDIHÁZ eladó, gazdálkodóknak alkalmas. Istálló, melléktelek. Érdeklődni lehet: Cserepes u. 5. 1291

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó Tegez-u. 21. alatti ház 10 éve fennálló jömenetű fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. — Érdeklődni: ugyanott. 2+

ELADÓ 3 éves, Tegez u. 64 számú, azonnal beköltözhető ház, 2600 pengőért, valamint a Balaton u. 70. számú ház, 1000 négyszögöl földdel. Értekezni hétköznap a Károly Ferenc József u. 14. Kálmáncshelyi faterületén, vasárnap a helyszínen. 3+

KÜLSŐVÁSÁRTÉR 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

HÁZ sürgősen eladó 513 négyszögöl, teher van, Lónyai-u. 26. 602

ELADÓ Tóth Árpád-u. 68. számú sarokház, üzlethelyiséggel, beköltözhető lakásokkal. 1304

KLAPKA 47. és Jánosí 11. számú házak sürgősen eladók. 1313

KÖZVÁGÓHÍD háttá: meg: Bihari 1360 négyszögöles adómentes ház téglá istállóval, melléktelekkel sűrű gősen eladó. 1297

ELADÓ Gólya u. 15. sz. ház, három lakással, istállóval, kocsiszínnel, s beköltözhető lakással. 1228

ingatlanforgalmi irodája, Kálvin-tér 9. szám. telefon: 28-55.

Eladó házak Kossuth-utcán, Péterfián, Arany János utcán, Miklós utcán, Csapó-utcán, József kir. herceg-utcán, Bercsényi, Nyil, Csillag, Homok-utcákon, Kút-utcán, Sámsoni-úton, kisebb, nagyobb családi és bérházak, Simonyi-útnál Horthy-útnál Széchenyi-úton, adómentes villák.

Házhelyek népfürdőnél, gróf Vécei-utcán nagy ház hely parcellázva vasutatnak és postásnak, legalkalmasabb.

Cserén 28, Ebesnél 8, Szovátán 20, Elepen 40, Hegyesen 15 kat. hold fekete földek

Hajdúmegyében 560 kat hold prima fekete föld, egyben vagy felszavta kedvezően eladó. Kérem irodámat bizalommal felkeresni. 1286

ELADÓ Csillag-u. 33. sz. jókarban lévő ház sürgősen. 1278

ELADÓ ház 12 éve fenn álló jömenetű fűszerüzlettel áruval és berendezéssel azonnal átvethető vagy két rendbeli lakásnak átalakítható. cím a kiadóban. 1260

ELADOM tizenházerért adómentes kertes családiházzal, vagy elcsereimém belvárosi házért, feketeföldért. Aki tízholdast ajánlotta tárgyalhatunk. Német-utca 36. sz. Autóbusznál. 1245

ELADÓ Hecceg-utca 14. sz. ház nemes gyümölcsös kertetel osztokodás miatt. Értekezni Varkakert, Keleti sor 15. 1318

HONVÉD-utca 5. számú nagyjövendelmű üzletes ház tengerrel tizenkilenczerért elköltözés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Pataki, Péterfia-53. sz. 1288

ELADÓ ház kétszer kétszoba, kétszoba rögtön beköltözhető, Eprekert-u. 13.a. 1226

CSALÁDI ház eladó Eprekert utca 21. a) — Érdeklődni ugyanott. 1379

HUSZÁR-UTCA 3. a) számú ház eladó. Feltételeket közli dr Gegely Jenő ügyvéd, Péterfia utca 16. sz. a. 1378

ELADÓ Debrecenben Nyilastelep, Halasi út 21. szám alatti házam autóbusszal megállóhoz 5 perc, férjhez menetelem végett. Értekezni lehet Földes, Arany János u. 141. h. sz. Bojtor Istvánné, Csobai Mária. 1370

EGY SZOBA konyha, 300 hadrát kerttel eladó Irén utca 20. 1361

ELADÓ Diófa-utca 34. számú ház és egy szecska-vágó. Bethlen-u. 65. szám. 1357

ELADÓ Vargakert, Legányi-utca 31 alatti három egy szoba, konyha, spájz, gyümölcsös. 1353

3 SZOBÁS ház nagy kerttel eladó. Értekezni Dugovics 9. 1342

VERES-U. 19. nagytelkű, 10 lakásos, gazdálkodónak való ház gyümölcsös kerttel eladó. Értekezés ugyanott. 1339

NEMES-UTCA 15. sz. családi ház 900 kvadrát földdel eladó. 1336

JOGFOLYTONOS kocsma házzal együtt vagy külön is eladó, azonnal átvethető. Miképercsi-út 40. 1408

HADHÁZON Hajnal u. 33. sz. házastelek eladó, azonnali beköltözéssel. Érdeklődni a helyszínen. 1276

ingatlanforgalmi iroda, Debrecen, Varga u. 40. Telefon: 38-25.

Főtéren emeletes bérház Nagyvárad, Vigkedvő M. Arany János Csapó, Péterfián, Egymalom, Nyil, Csillag, Bőszörményi-út, Dévai-utcán, nagyobb, kisebb házak eladó.

Vámospercs Újléta közt 37 hold tanyás birtok, Egyetem közelében villatelek, Hajdúhadházon szőlő úri lakással, ezen kívül több nagyobb és kisebb földek eladására van megbízásom. 1243

CSAPÓKERÉ, Zrinyi-utca 63. számú ház többszöri lefizetéssel elköltözés miatt eladó. 1389

ELADÓ Debrecenből 10 kilométerre fekvő 3000 lelkét számláló közszegben, a főútvonal mentén lévő, azonnal beköltözhető ház, 800 négyszögöl kerttel. A lakás két család részére megfelel. A házban kívül van egy emeletes köépület is, ami malomnak, vagy iparvállalatnak alkalmas. Értekezni lehet: Debrecen, Bundi u. 9. 1505

ELADÓ Bihari telep. Lahner u. 4. alatt két, még 16 évre adómentes két szoba, konyha, kamara és egyszobás istálló ház. Ugyanott házirom ház hely, Vár u. 8. 1762

ELADÓ hatalmas építményű régi ház, kettős nagy udvarral, a piac központján, alapincézett 3 szobás, komfortos, s nagy üvegerandás úri lakás, víz, gáz, villany s egy egyszobás előszobás melléképítményes verandás lakás, gyümölcsös, mélyfűrésű kúttal, stb. Csapókanyar, villamosmegálló, Veres u. 5. 1503

ELADÓ ház Veres-utca 4. szám. 1425

KOMFORTOS ötszobás, beköltözhető ház eladó belvárosban és 8 hold tanyás föld. Családi ház, 3 szoba beköltözhető, nagytelek, eladó. Pénzkölcsönt is folyósítottak törvényes kamatra. Pataki, Péterfia-utca 53. 1428

ELADÓ ház, Honti u. 3. gazdálkodónak alkalmas 1456

AZONNAL beköltözhető, napsugaras, kicsi családiház villamos megállónál, legalább havi harminc törlesztésre eladó. „Pontos fizető” címmel a kiadóba kérem 1534

ELADÓ adómentes 4 szobás, parkettes, ötszobás, komfortos, vízvezeték nélküli, erdő alatt. Érdeklődni: Széchenyi u. 12. alatti. 1475

KISÁLLOMÁS közepében, Méhes u. 3. szám alatti ház eladó, gazdálkodóknak is alkalmas. 1485

ELADÓ, esetleg elcsereim K. Tóth-u. 10. számú házam városival, értékeszerinti ráfizetéssel. Érdeklődni K. Tóth 14. 1404

ELADÓ HÁZHELY HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az állomás közelében, hatszáz négyszögöl. Szurmay u. 1. sz. alatt, a fürdőtől, nem messze 425 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. 1675 vs

GYÜMÖLCSÖS szőlővel, ház helynek is, 500 négyszögöl eladó. Diófa u. 38. (Pozsonyi út felel). 1276

Samu János OFB engedélyes hirdetésel. Iroda: Deák Ferenc utca 7. szám.

Eladó ingatlanok: Házak: Harsányi Gusztáv-utca 20. és 33. számú házak. Poroszlai-út 32. számú úrvilla, Domb-utca 14., Kút-utca 40. számú úriház, belvárosban emeletes ház. Eladó Komlóssy-út 62., Horthy Miklós-úton 240 öl villatelek. Eladó földek: 9 kilométerre 12 kat. hold prima fekete föld, Vámospercsen 15 és 20 hold homokföld, Hajdúban 582, 180, 50, 40 holdasok, Szoboszlón 4 és 8. Kabán 6 kat. 6500 pengőért. Kabán prima 4 és 8 hold. 1306

SZÉCHENYI-U. 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megvételre a kiadóhivatalban. 1+

VILLATELEK olcsón eladó Poroszlai-úton. Értekezni hétfőtől Piac 59. Guháné. 1399

FÖLDBÉRLET HAT hold föld kiadó kö út mellett, Nyilas-telep, Munkás-u. 23. sz. 613

GYÜMÖLCSÖS 500 termőfával bevonulás miatt bérbeadó. Kassai-út 33., villamos kitérőnél. 1271

A VÁROSTÓL 6 kilométerre 91 hold fekete földi bérlet 1943 október 1-re átadó. Értekezni csak vasárnap 2 órától Jókai-u. 38. 1343

HÁJDUSÁMSON Debrecen felőli határában 10 és fél hold szántóföld kaszálóval és jó tanyával haszonbérbe azonnali ra is kiadó. Érdeklődni lehet: Maróthy György u. 18. 1521

NEGYTŐL hat holdig bérletet, vagy feles földet keresek. Dicsőfői u. 8. 1479

ELADÓ FÖLD ELADÓ gyümölcsös szakszerűen betelepített, vasúti megálló és köves út mellett 5-6 holdas parcellákban. Telefon: 21-28. 1299

ELADÓ Apponyi 1. 2. sz. szőlő, hordók, bútor Eötvös-u. 106. 1292

ELADÓ 13 hold tanyásföld, Hajdúszentgyörgy megálló közelében. Értekezni: Bertalan tanyán. 1. 5. 1230

PÜSPÖKLADÁNYI állomáshoz közel, kettős útkaparó lakás mellett 32 hold szántóföld eladó vagy haszonbérbe kiadó. Bérbevitel esetén tanyáépület építtetéséhez tulajdonos hozzájárul. Komoly vevők, avagy bérbevevők részletes feltételeket tartalmazó ajánlatokat tulajdonoshoz juttassák el. Cím a kiadóhivatalban. 1941

VEDRES-DÜLÖBEN kb. 10 kat. hold szántóföld eladó. Feltételeket közli dr Gergely Jenő ügyvéd, Péterfia u. 16. szám alatt. 1377

BELLEGELEN Kishegyesi út mellett 4 és fél, Bánkon 8 hold föld eladó. Teleki u. 82. 1371

ELADÓ Macson 6 hold prima föld kövesútnál, Bakóczy, Werbőczy 8. 1345

BÁNKON 8 hold föld eladó. Timár-utca 19. 1333

ELADÓ 8 hold föld Páncsika 22. új tanyáépülettel. Értekezni Homokkeré, Hegyi Mihályné u. 48. szám. 1391

BIHARBAN 38 katasztrális jó fekete föld eladó. Értekezni Piac-utca 68. II. emelet 3. 1431

Patay Ferenc OFB engedélyes hirdetésel. Debn u. József kir. herceg u. 8. szám. Telefon: 30-39.

Szapanos utcán nagybérjövendelmű ház. Burgondián 5 szobás nagy telekkel. József kir. herceg-utcán 3 szobás parkettes, fürdőszoba, adómentes, 2x2 szobás ára 42.000 P

Boldogkerten 3 szobás adómentes gyümölcsös. Népfürdő közelében 2 szoba, konyha, fürdőszoba melléképületekkel, adómentes. Kuru-utcán 3 szobás kintű épület.

Homokkerten 2x1 szoba konyha, vasutasoknak postásoknak alkalmas 10.000 P

Repültőnél egy nagy szoba, konyha, kamara új épülettel, kerttel 6000 P

Üres telkek: Andrassy-u. 1000 öles telek gyümölcsös. Monostorpályi-úton 1000 öles üres telek 3200 P

Bihari-telepen több olcsó ház hely részlete is. Földek: Nádudvaron 550 holdas fekete föld parcellákban eladó. Biharban 100 holdas holdja 110 P. parcellákban.

Püspökkladányban 30 holdas tanyával, 6 hold tanyá nélkül. Tiszacsegén 25 holdas tanyával.

Város alatt 6 hold kertészeti föld. Cserén 4 hold jó homokföld. Fenti ingatlanok eladásával kizárólag meg van bízva: Patay-iroda. 1266

ELADÓ 3 1/2 hold föld az ebesi állomásnál. Cím a kiadóban. 1420

ELADÓ ALLATOR SELYEMPINCSEI kölykök eladók Jerikó-u. 13. 1479

KÉT darab fejőstehén eladó az István-malomban. 1270

ELADÓ egy darab friss borjas bontó, 3 éves, szépen fejlett tehén. Értekezni: Maróthy Gy. u. 23. vagy a helyszínen Bellegelő 72. B. 1186

LIBA kerszettezt magának, esetleg tölteni kapható, Kossuth utca 63. 1382

TENYÉSZNYULAK nyulakrecek, diófaasztal eladók. Nyomató u. 3. 1376

BIKA 2 és fél éves, fakottarka, törzskönyvezett köztenyésztésre engedélyes jobb fiatal fejőstehénnel elcsereim. Hámosi Károly Márton Kálmán utca 52 Nyilastelepen, telefon 32-74. 1362

BRAHMA és keresztetett Brahma tyúkóadok Leghorn, vagy izlandi kakasért, vagy baromfi eleségért. Acél u. 6. 1492

KÉT DARAB jármos ökör, öt darab csikó eladó. Széchenyi u. 21. 1448